

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

1397/2016

Lag om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Syfte, principer och definitioner

1 §

Lagens syfte

Statliga och kommunala myndigheter samt övriga upphandlande enheter enligt 5 § ska konkurransutsätta sin upphandling och sina koncessioner så som föreskrivs i denna lag.

Genom denna lag genomförs

- 1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG, nedan *upphandlingsdirektivet*,
- 2) rådets direktiv 89/665/EEG om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten,
- 3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling, och
- 4) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU om tilldelning av koncessioner, nedan *koncessionsdirektivet*.

2 §

Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel, främja innovativ och hållbar upphandling av hög kvalitet samt garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggentreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

De upphandlande enheterna ska sträva efter att ordna sin upphandling så att den kan genomföras på ett så ekonomiskt, högkvalitativt och systematiskt sätt som möjligt genom att utnyttja befintliga konkurrensförhållanden och med beaktande av miljöaspekter och soci-

RP 108/2016
EkUB 31/2016
RSv 239/2016

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU (32014L0023); EUT L 94, 28.3.2014, s. 1–64
Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU (32014L0024); EUT L 94, 28.3.2014, s. 65–242

ala aspekter. För att minska de administrativa uppgifterna i anslutning till upphandlingen kan de upphandlande enheterna utnyttja ramavtal samt genomföra gemensamma upphandlingar eller utnyttja andra samarbetsmöjligheter vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.

Upphandlingen ska genomföras i form av ändamålsenliga helheter. Upphandlingen ska om möjligt ordnas så att små och medelstora företag och andra sammanslutningar är likvärdiga med andra anbudsgivare när de deltar i anbudsförfarandet. Vid upphandling som underskrider de nationella tröskelvärden som avses i denna lag ska man sträva efter att beakta tillräcklig öppenhet och icke-diskriminering med hänsyn till upphandlingens storlek och omfattning.

3 §

Principer för offentlig upphandling

Den upphandlande enheten ska behandla deltagare i upphandlingsförfaranden och andra leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara öppet och med beaktande av proportionalitetskraven.

Om en anbudssökande eller anbudsgivare i anbudsförfarandet är en enhet som hör till den upphandlande enhetens organisation, en sammanslutning eller en inrättning som ägs av den upphandlande enheten eller är en annan upphandlande enhet, ska denna behandlas på samma sätt som övriga anbudssökande och anbudsgivare.

4 §

Definitioner

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

1) *upphandlingskontrakt* ett skriftligt avtal som ingåtts mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer och som avser utförande av byggentreprenad, upphandling av varor eller utförande av tjänster mot ekonomisk ersättning,

2) *byggentreprenadkontrakt* ett upphandlingskontrakt som syftar till utförande eller både projektering och utförande av sådana byggarbeten eller byggentreprenader som kan hänföras till en verksamhet som avses i bilaga B; med byggentreprenadkontrakt avses även utförande, oavsett form, av byggentreprenader som uppfyller de krav som ställs av en upphandlande enhet som utövar ett avgörande inflytande över typen eller projekteringen av byggnadsentreprenaden; med byggentreprenad kan avses en entreprenad för hus-, jord- eller vattenbyggnadsarbeten som bildar en ekonomisk eller teknisk helhet,

3) *varuupphandlingskontrakt* ett upphandlingskontrakt som syftar till köp, leasing, hyra eller anskaffning på avbetalning med eller utan köpoption av en vara; som varuupphandlingskontrakt betraktas även ett sådant upphandlingskontrakt som utöver upphandling av varor även omfattar upphandling av monterings- och installationsarbeten,

4) *tjänsteupphandlingskontrakt* ett upphandlingskontrakt som avser annat än offentliga byggentreprenader och som syftar till utförande av tjänster,

5) *koncessioner* avtal som avses i 6 och 7 punkten,

6) *byggkoncession* ett sådant skriftligt avtal mot ett ekonomiskt vederlag genom vilket en eller flera upphandlande enheter överför utförandet av en byggentreprenad och verksamhetsrisken i samband med den på en eller flera leverantörer, och där vederlaget för överföringen utgörs antingen av enbart rätten att utnyttja den anläggning som byggs eller gemensamt av en sådan rätt och en betalning,

7) *tjänstekoncession* ett sådant skriftligt avtal mot ett ekonomiskt vederlag genom vilket en eller flera upphandlande enheter överför tillhandahållandet och administreringen av andra tjänster än sådana som gäller byggkoncession och verksamhetsrisken i samband

med den på en eller flera leverantörer, och där vederlaget för överföringen utgörs antingen av enbart rätten att utnyttja tjänsterna eller gemensamt av en sådan rätt och en betalning,

8) *leverantör* en fysisk eller juridisk person, en offentlig enhet eller en grupp av dessa som på marknaden erbjuder varor, tjänster, byggarbeten eller byggtreprenader,

9) *anbudssökande* en leverantör som anmält intresse för att delta i ett selektivt förfarande enligt 33 §, ett förhandlat förfarande enligt 34 §, en konkurrenspräglad dialog enligt 36 §, ett förfarande för innovationspartnerskap enligt 38 § eller en direktupphandling enligt 40 §,

10) *anbudsgivare* en leverantör som har lämnat ett anbud,

11) *upphandlingsdokument* alla dokument som den upphandlande enheten har utarbetat eller hänvisar till för att beskriva eller bestämma de olika delarna av upphandlingen eller förfarandet,

12) *inköpscentral* en upphandlande enhet som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp till de upphandlande enheter som direkt eller indirekt äger centralen eller till sådana upphandlande enheter i fråga om vilka bestämmelser om rätten att tillgodogöra sig inköpscentralens verksamhet utfärdas särskilt; det förutsätts att inköpscentralen utför de ovannämnda uppgifterna och att den uttryckligen har grundats för att utföra dessa uppgifter eller att skötseln av dessa uppgifter i bestämmelser och föreskrifter anges som inköpscentralens verksamhetsområde,

13) *centraliserad inköpsverksamhet* följande verksamhet av bestående natur:

a) anskaffning av varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande enheter, och

b) ingående av upphandlingskontrakt eller i 42 § avsedda ramavtal eller inrättande av i 49 § avsedda dynamiska inköpssystem som gäller byggtreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande enheter,

14) *stödverksamhet för inköp* följande verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp:

a) tillhandahållande av sådan teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande enheter att ingå upphandlingskontrakt samt ramavtal enligt 42 §,

b) rådgivning om genomförande och utformning av upphandling,

c) genomförande av upphandlingsförfaranden för en upphandlande enhets räkning och i dess namn,

15) *gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV)* det referenssystem som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) och i kommissionens förordning (EG) nr 213/2008 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG respektive 2004/18/EG om förfaranden vid offentlig upphandling, när det gäller revidering av CPV,

16) *skriftlig* varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och sedan meddelas; uttrycket kan innehålla uppgifter som går att överföra eller lagra med elektroniska medel,

17) *elektroniska medel* som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data, inklusive digital komprimering, samt sänder, överför och tar emot information via kabel, radiovågor, på optisk väg eller någon annan elektromagnetisk väg,

18) *livscykel* alla på varandra följande eller inbördes sammankopplade faser som ingår i livslängden för en vara, genomförandet av en byggtreprenad eller tillhandahållandet av en tjänst; livscykeln omfattar alla faser från råvaruanskaffning eller generering av resurser till återanvändning, materialåtervinning, återvinning av avfall eller bortskaftande,

19) *projekttävling* ett förfarande där den upphandlande enheten kan skaffa ett sådant underlag eller projekt som en jury utser till vinnande bidrag i en tävling; i tävlingen kan pris delas ut,

20) *innovation* förverkligande av en ny eller väsentligt förbättrad vara, tjänst eller process, en ny marknadsföringsmetod eller en ny organisatorisk metod inom affärspraxis, arbetsplatsorganisation eller yttre förbindelser,

21) *märke* alla dokument, certifikat eller intyg som bekräftar att berörda entreprenader, produkter, tjänster, processer eller förfaranden uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer,

22) *märkeskrav* de krav som berörda entreprenader, produkter, tjänster, processer eller förfaranden ska uppfylla för att märket ska få användas,

23) *teknisk specifikation* ett tekniskt bestämmande av egenskaperna hos den vara, den tjänst eller det material som är föremål för upphandlingen och som utgör ett krav för användningen,

24) *standard* ett tekniskt bestämmande som godkänts av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad och kontinuerlig tillämpning och som har offentliggjorts som standard och med vilken överensstämmelse inte är obligatorisk; en standard kan vara

a) *internationell*, dvs. antagen av ett internationellt standardiseringsorgan och tillgänglig för allmänheten,

b) *europaisk*, dvs. antagen av ett europeiskt standardiseringsorgan och tillgänglig för allmänheten, eller

c) *nationell*, dvs. antagen av ett nationellt standardiseringsorgan och tillgänglig för allmänheten,

25) *europaisk teknisk bedömning* en dokumenterad bedömning av en byggprodukts prestanda i förhållande till dess väsentliga egenskaper i enlighet med ett europeiskt bedömningsdokument enligt artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG,

26) *gemensam teknisk specifikation* en teknisk specifikation för informations- och kommunikationsteknik som utarbetats i enlighet med artiklarna 13 och 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG,

27) *teknisk referens* ett tekniskt bestämmande, med undantag för europeiska standarder, som har tagits fram av ett europeiskt standardiseringsorgan i enlighet med förfaranden som beaktar marknadens behov,

28) *organ för bedömning av överensstämmelse* ett organ som utför kalibrering, provning, certifiering och kontroll samt andra bedömningar av överensstämmelse och som är ackrediterat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

29) *allmänt kommunikationsnät* ett kommunikationsnät som avses i 3 § 43 punkten i informationssamhällsbalken (917/2014) och som används för att tillhandahålla kommunikationstjänster för en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand,

30) *elektronisk kommunikationstjänst* en tjänst som avses i 3 § 37 punkten i informationssamhällsbalken och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät,

31) *audiovisuell medietjänst* en audiovisuell innehållstjänst som avses i 3 § 2 punkten i informationssamhällsbalken,

32) *program och programmaterial* ett audiovisuellt program som avses i 3 § 1 punkten i informationssamhällsbalken och radioprogram.

5 §

Upphandlande enheter

Upphandlande enheter som avses i denna lag är

- 1) statens, kommunernas och samkommunernas myndigheter,
- 2) evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan samt deras församlingar och övriga myndigheter,
- 3) statliga affärsverk,
- 4) offentligrättsliga organ,
- 5) varje upphandlare, om upphandlaren för upphandlingen har fått understöd av en upphandlande enhet som avses i 1—4 punkten till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde.

Med offentligrättsligt organ avses i 1 mom. 4 punkten en juridisk person som uttryckligen har grundats för att tillgodose sådana behov i det allmännas intresse som inte har industriell eller kommersiell karaktär och

- 1) som till största delen finansieras av en upphandlande enhet som avses i 1 mom. 1—4 punkten,
- 2) vars ledning står under kontroll av en upphandlande enhet som avses i 1 mom. 1—4 punkten, eller
- 3) i vars förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan mer än hälften av ledamöterna utses av en upphandlande enhet som avses i 1 mom. 1—4 punkten.

2 kap.

Tillämpningsområdet och avgränsning av det

6 §

Lagens allmänna tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på upphandlingar och koncessioner som genomförs av en upphandlande enhet enligt 5 § så som föreskrivs nedan.

Bestämmelser om tillämpningen av denna lag på evangelisk-lutherska kyrkans verksamhet finns i kyrkolagen (1054/1993), och bestämmelser om tillämpningen av denna lag på investeringar och andra åtgärder för vilka stöd har beviljats enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) finns i den lagen.

7 §

Lag som ska tillämpas på blandade kontrakt

På upphandling som gäller två eller flera av de enskilda upphandlingsformer som avses i 4 § 2—4 punkten och i bilaga E tillämpas bestämmelser som anges enligt huvudföremålet för upphandlingskontraktet. För sådan upphandling som gäller delvis tjänster som avses i bilaga E och delvis andra tjänster eller som delvis gäller tjänster och delvis varor ska huvudföremålet bestämmas utifrån det högsta uppskattade värdet för tjänsterna eller varorna.

På kontrakt som gäller upphandlingar som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och upphandlingar som inte omfattas av tillämpningsområdet för lagen tillämpas denna lag, om kontraktets huvudföremål är de upphandlingar som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och om de olika delarna av kontraktet objektivt sett inte kan särskiljas. Om ett kontrakt består av de delar som avses i detta moment ska det uppdelas i separata kontrakt så att den del som omfattas av denna lag och den del som inte gör det särskiljs. Denna lag tillämpas på det upphandlingskontrakt som omfattas av denna lag. Om

delarna av ett kontrakt objektivt sett kan särskiljas, men kontraktet inte delas upp, tillämpas denna lag på kontraktet oberoende av kontraktets huvudföremål.

På kontrakt som består av både upphandlingskontrakt och koncessioner ska de bestämmelser tillämpas som tillämpas på huvudföremålet för kontraktet. En förutsättning är att de olika delarna av kontraktet objektivt sett inte kan särskiljas. Om delarna av ett kontrakt objektivt sett kan särskiljas, men kontraktet ändå inte delas upp, tillämpas på kontraktet andra bestämmelser i denna lag än de som finns i 13 kap.

8 §

Allmänna avgränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på upphandling

1) som omfattas av sådana förfaranderegler för de upphandlande enheterna som avviker från denna lag och som görs

a) med stöd av ett internationellt avtal som i enlighet med EU:s grundfördrag ingåtts mellan Finland och ett eller flera länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller delar av sådana och som omfattar byggtreprenader, varor eller tjänster för genomförande eller utnyttjande av ett projekt som är gemensamt för de undertecknande staterna; upphandlande enheter och andra myndigheter ska på begäran sända internationella avtal till arbets- och näringsministeriet för kännedom,

b) av en internationell organisation, eller

c) med stöd av ett internationellt avtal som ingåtts i samband med stationering av trupper och som gäller företag i någon av Europeiska unionens medlemsstater eller i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) som en upphandlande enhet gör eller ordnar i enlighet med de förfaranderegler som en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut meddelat och upphandlingen finansierats helt och hållet av organisationen eller institutet,

3) som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande enhet möjlighet att tillhandahålla eller driva allmänna kommunikationsnät eller att tillhandahålla en eller flera elektroniska kommunikationstjänster för allmänheten.

Trots bestämmelsen i 1 mom. 1 punkten underpunkt a tillämpas lagen så som föreskrivs nedan på utrikesförvaltningens upphandlingar, när de grundar sig på utvecklingssamarbetsavtal.

9 §

Avgränsningar av tillämpningsområdet i fråga om tjänsteupphandling

Denna lag tillämpas inte på

1) förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller upphandling av rättigheter till dessa

2) upphandling som avser sådan anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial för audiovisuella medietjänster eller radiotjänster som leverantörer av audiovisuella medietjänster eller radiotjänster genomför,

3) upphandling som avser sändningstid för radio och television eller tillhandahållande av program, när den genomförs med leverantörer av audiovisuella medietjänster eller radiotjänster,

4) upphandling av skiljemanna- och förlikningstjänster,

5) upphandling av rättegångsombudstjänster som erbjuds av rättegångsombud och av rättegångsbiträden som avses i lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) och juridiska rådgivningstjänster i direkt anslutning till dem,

6) upphandling av sådana tjänster inom certifiering och autentisering av dokument som tillhandahålls av notarius publicus,

7) upphandling av juridiska tjänster som tillhandahålls av intressebevakare samt av andra juridiska tjänster när tjänsteleverantören är utsedd av en domstol eller i lag ges rätt att utföra särskilda uppgifter under tillsyn av domstolar,

8) upphandling av andra juridiska tjänster som är förenade med utövande av offentlig makt,

9) upphandling av centralbankstjänster eller av finansiella tjänster i samband med emission, förvärv, försäljning eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument samt den upphandlande enhetens andra transaktioner för att skaffa pengar eller kapital,

10) arbetsavtal,

11) upphandling av civilförsvartjänster, räddningstjänster, tjänster för förebyggande av fara, prehospital akutsjukvård och första insatsen som avses i bilaga A och tillhandahålls av icke-vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar av sådana organisationer,

12) upphandling av sådana tjänster som avser politiska kampanjer och som avses i bilaga A, när ett politiskt parti ingår ett tjänsteupphandlingskontrakt i samband med en valkampanj,

13) upphandling av sådana forsknings- och utvecklingstjänster som avses i bilaga A, utom om resultaten av tjänsterna tillkommer endast den upphandlande enheten i dess egen verksamhet och den tillhandahållna tjänsten helt och hållet ersätts av den upphandlande enheten,

14) upphandling av tilldelade utsläppsmängdsenheter, utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar i enlighet med Kyotoprotokollet till Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 13/2005),

15) upphandling av flygtrafiktjänster som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 2408/92 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen.

Bestämmelser om tillämpningen av denna lag på tjänsteupphandling enligt kollektivtrafiklagen (869/2009) finns i 36 § 2 mom. i den lagen.

10 §

Upphandling inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

Denna lag tillämpas inte på upphandlingar och koncessioner för verksamhet som avses i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

11 §

Särskilda avgränsningar av tillämpningsområdet i fråga om koncessioner

Denna lag tillämpas inte på koncessioner som avser flygtrafiktjänster och som grundar sig på beviljande av sådan operativ licens som avses i 6 kap. i luftfartslagen (864/2014).

Denna lag tillämpas inte på koncessioner som avser lotteritjänster och som den upphandlande enheten har ingått med en leverantör utifrån en ensamrätt. Beviljandet av en sådan ensamrätt ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna lag tillämpas inte på koncessioner som är inriktade på ledande och sådan behandling och leverans av vatten för användning som hushållsvatten enligt lagen om vattentjänster (119/2001).

Denna lag tillämpas inte på koncessioner där föremålet är en eller båda av följande och de är kopplade till verksamhet som avses i 3 mom.

1) bortledande eller behandling av spillvatten eller dagvatten,

2) vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering; en förutsättning är att den volym vatten som avses bli använd som hushållsvatten är större än 20 procent av den totala

vattenmängd som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- eller dräneringsanläggningar.

12 §

Försvars- och säkerhetsupphandling

Denna lag tillämpas inte på upphandling som avses i 5 § i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011), nedan *lagen om försvars- och säkerhetsupphandling*, och inte heller på upphandling som enligt 6 § 2 mom., 7 § 1 mom. eller 8 eller 13 § i den lagen står utanför dess tillämpningsområde.

Denna lag tillämpas inte på upphandling som omfattas av sekretess eller vars genomförande förutsätter särskilda säkerhetsåtgärder som grundar sig på lag. Den tillämpas inte heller på upphandling där dess tillämpning skulle förplikta den upphandlande enheten att lämna ut information vars offentliggörande strider mot statens väsentliga säkerhetsintressen. En förutsättning är att skyddet av statens väsentliga säkerhetsintressen inte kan garanteras genom mindre ingripande åtgärder i det icke-diskriminerande och öppna bemötandet av anbudsgivare och anbudssökande än genom att lagen inte tillämpas.

13 §

Lag som ska tillämpas på blandade kontrakt med försvars- eller säkerhetsaspekter

På kontrakt som innehåller upphandlingar som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och upphandlingar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om försvars- och säkerhetsupphandling tillämpas lagen om försvars- och säkerhetsupphandling, om de olika delarna av upphandlingskontraktet objektivt sett inte kan särskiljas.

14 §

Tillämpning av bestämmelserna om koncessioner på försvars- och säkerhetskoncessioner

Trots bestämmelserna i 12 § 1 mom. tillämpas de bestämmelser i denna lag som gäller koncessioner på sådan säkerhets- och försvarsupphandling som gäller byggtreprenader och tjänster och som avses i 5 § i lagen om försvars- och säkerhetsupphandling.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas dock inte på koncessioner enligt 1 mom., om de omfattas av de avgränsningar av tillämpningsområdet som föreskrivs i 7 § i lagen om försvars- och säkerhetsupphandling eller i denna lag.

15 §

Upphandling hos enheter anknutna till den upphandlande enheten

Denna lag tillämpas inte på upphandling som den upphandlande enheten gör hos anknutna enheter. Med anknutna enheter avses enheter som är formellt fristående från den upphandlande enheten och självständiga med tanke på beslutsfattandet. En förutsättning är dessutom att den upphandlande enheten självständigt eller tillsammans med andra upphandlande enheter utövar ett bestämmande inflytande över den anknutna enheten på samma sätt som över sina egna verksamhetsställen och att den anknutna enheten bedriver högst fem procent av sin affärsverksamhet och med högst en andel på 500000 euro tillsammans med andra aktörer än de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande över den. I enheter anknutna till upphandlande enheter får inte finnas annat kapital än de upphandlande enheternas kapital.

När den procentandel som nämns i 1 mom. bestäms ska som grund användas den genomsnittliga totala omsättningen under tre år omedelbart innan kontraktet ingås eller ett annat motsvarande verksamhetsbaserat mått.

Den procentandel som avses i 1 mom. uppgår till 10 och gränsen på 500 000 euro tillämpas inte när det inte förekommer verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor och motsvarar affärsverksamheten vid den enhet som den upphandlande enheten utövar ett bestämmande inflytande över. Verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor anses inte föreligga om den upphandlande enheten har publicerat en i 58 § 3 mom. avsedd öppenhetsannons om en planerad försäljning från en enhet som den utövar bestämmande inflytande över och till andra upphandlande enheter än de som utövar bestämmande inflytande, och den upphandlande enheten inte inom den tidsfrist som anges i annonsen får svar som avser verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor och som motsvarar enhetens affärsverksamhet. Tidsfristen för inlämnande av svar ska vara minst 14 dygn från det att öppenhetsannonsen har publicerats. Den procentandel som avses i detta moment ska när förutsättningarna uppfylls tillämpas på den enhet som är föremål för öppenhetsannonsen, och detta ska göras tre år från det att tidsfristen för svar enligt annonsen har löpt ut.

Den procentuella begränsning av omsättningen som avses i 1 mom. tillämpas inte när värdet på den affärsverksamhet som bedrivits med andra upphandlande enheter än de som utövar bestämmande inflytande över enheten uppgår till i genomsnitt mindre än 100 000 euro per år under de tre år som föregår kontraktets tilldelning.

Upphandlande enheter anses tillsammans utöva ett bestämmande inflytande över en anknuten enhet om den anknutna enhetens organ består av representanter för alla upphandlande enheter och om de upphandlande enheterna tillsammans kan utöva avgörande beslutanderätt över den anknutna enhetens strategiska mål och viktiga beslut. Dessutom förutsätts att den anknutna enheten handlar i enlighet med det intresse som de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande har.

Denna lag tillämpas inte på situationer där en anknuten enhet som är en upphandlande enhet gör en upphandling hos en upphandlande enhet som utövar ett bestämmande inflytande över den eller hos en annan anknuten enhet som samma upphandlande enhet utövar bestämmande inflytande över.

16 §

Upphandling hos andra upphandlande enheter

Denna lag tillämpas inte på upphandling mellan upphandlande enheter genom vilken de upphandlande enheterna i samarbete och för att uppnå gemensamma mål genomför sådana offentliga tjänster i det allmännas intresse som de ansvarar för. En förutsättning är dessutom att högst fem procent och en andel på högst 500 000 euro av de tjänster som berörs av samarbetet produceras för andra än avtalsparterna. På bestämmande av procentandelen tillämpas vad som föreskrivs i 15 § 2 mom.

Den procentandel som avses i 1 mom. uppgår till 10 och gränsen på 500 000 euro tillämpas inte när de tjänster som berörs av samarbetet inte inbegriper verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor. Verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor anses inte föreligga om de upphandlande enheter som deltagit i samarbetet har publicerat en i 58 § 3 mom. avsedd öppenhetsannons för andra än avtalsparterna om en planerad produktion av de tjänster som berörs av samarbetet, och de upphandlande enheterna inte inom den tidsfrist som anges i annonsen får svar som avser verksamhet som bedrivs på marknadsvillkor och som gäller de tjänster som berörs av samarbetet. Tidsfristen för inlämnande av svar ska vara minst 14 dygn från det att öppenhetsannonsen har publicerats. Den procentandel som avses i detta moment tillämpas när förutsättningarna uppfylls på de tjänster som berörs av det samarbete som öppenhetsannonsen gäller, och detta ska göras tre år från det att tidsfristen för svar enligt annonsen har löpt ut.

Den procentuella begränsning av produktionen av tjänster som avses i 1 mom. tillämpas inte när värdet på de tjänster som berörs av samarbetet och som producerats för andra än

avtalsparterna uppgår till i genomsnitt mindre än 100 000 euro per år under de tre år som föregår kontraktets tilldelning.

17 §

Tjänsteupphandling som grundar sig på ensamrätt

Denna lag tillämpas inte på tjänsteupphandling som görs hos en annan upphandlande enhet utifrån en ensamrätt för produktion av tjänster som denna beviljats genom en lag, förordning eller administrativ föreskrift som är förenlig med fördraget om upprättandet av Europeiska unionen.

18 §

Upphandling i länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Denna lag tillämpas inte på sådan upphandling i länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som det inte finns nationellt intresse i, som Europeiska unionen inte har intresse i eller som det inte finns intresse av gränsöverskridande art i inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En förutsättning är att Europeiska unionen och det berörda landet utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte har ingått något bilateralt eller multilateralt avtal om likvärdigt och faktiskt tillträde till marknaden för offentlig upphandling.

19 §

Upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling

Vid upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling (FördrS 5/1995) ska på anbudsgivare och anbud från andra avtalsslutande stater tillämpas samma villkor som de som tillämpas på anbudsgivare och anbud från Finland och andra medlemsstater i Europeiska unionen.

3 kap.

Gemensam upphandling och reservering av upphandling

20 §

Upphandling hos inköpscentral

En upphandlande enhet kan anskaffa varor och tjänster hos en inköpscentral eller upphandla varor, tjänster och byggentreprenader med hjälp av upphandlingskontrakt som ingåtts av en inköpscentral, med hjälp av ett ramavtal enligt 42 § som ingåtts av en inköpscentral eller med hjälp av dynamiska inköpssystem enligt 49 § som drivs av en inköpscentral.

En upphandlande enhet anses fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag när den anskaffar varor eller tjänster hos en inköpscentral eller upphandlar varor, tjänster eller byggentreprenader med hjälp av ett upphandlingskontrakt eller ett ramavtal enligt 42 § som ingåtts av en inköpscentral eller ett dynamiskt inköpssystem enligt 49 § som drivs av sådan central.

Den upphandlande enheten är ansvarig för de delar av upphandlingen som den själv genomför när den använder ett upphandlingskontrakt eller ett ramavtal som ingåtts av en inköpscentral eller ett dynamiskt inköpssystem som drivs av sådan central.

Denna lag tillämpas inte på tjänstekontrakt mellan en upphandlande enhet och en inköpscentral som gäller produktion av centraliserad inköpsverksamhet eller av stödverksamhet för upphandling.

21 §

Annan gemensam upphandling

Upphandlande enheter får komma överens om att genomföra specifika upphandlingar gemensamt. De upphandlande enheter som deltar i upphandlingen ansvarar gemensamt för att bestämmelserna i denna lag följs, om upphandlingen i sin helhet genomförs gemensamt för alla dessa upphandlande enheters räkning och i deras namn. Detta solidariska ansvar tillämpas även i situationer där en av de upphandlande enheter som deltar genomför upphandlingsförfarandet för egen och för de deltagande upphandlande enheternas räkning.

Om upphandlingsförfarandet inte genomförs gemensamt för alla de deltagande upphandlande enheternas räkning och i deras namn, ansvarar de upphandlande enheterna gemensamt för att bestämmelserna i denna lag följs till den del de har genomfört de olika faserna i upphandlingsförfarandet gemensamt. Varje upphandlande enhet ska ensam svara för att bestämmelserna i denna lag följs i fråga om de faser som den genomför för egen räkning och i eget namn.

22 §

Upphandling hos en inköpscentral i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och gemensam upphandling för upphandlande enheter i medlemsstaterna

En upphandlande enhet får använda centraliserad inköpsverksamhet som tillhandahålls av en inköpscentral i en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Denna lag tillämpas inte i sådana fall. Denna lag tillämpas inte heller på upphandling som genomförs med användning av ett dynamiskt inköpssystem som skapats av en inköpscentral som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen, och inte heller på upphandling som grundar sig på ramavtal, val av leverantör eller inre konkurrensutsättning inom ett ramavtal. Det är dock inte tillåtet att anlita en inköpscentral i en annan medlemsstat för att kringgå nationell lagstiftning.

Denna lag tillämpas på upphandling som upphandlande enheter från andra medlemsstater i Europeiska unionen genomför hos inköpscentraler i Finland. Denna lag tillämpas också på upphandling som upphandlande enheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen genomför med hjälp av dynamiska inköpssystem som skapats av en inköpscentral i Finland samt på upphandling som grundar sig på ramavtal, val av leverantör och intern konkurrensutsättning inom ramavtal.

Upphandlande enheter ska ingå avtal om sådana upphandlingsförfaranden där det utöver en upphandlande enhet i Finland deltar en eller flera upphandlande enheter från andra medlemsstater i Europeiska unionen, om inte behövliga omständigheter regleras genom ett internationellt avtal som ingåtts mellan de berörda medlemsstaterna. I avtalet ska anges parternas uppgifter och den nationella lagstiftning som tillämpas på uppgifterna eller på upphandlingsförfarandet som helhet samt administration av upphandlingsförfarandet, fördelning av upphandlingen och ingående av upphandlingskontrakt samt andra frågor som har samband med upphandlingsförfarandets struktur. Fördelningen av uppgifterna och den nationella lagstiftning som tillämpas på dem ska anges i förfrågningsunderlaget. En deltagande upphandlande enhet anses fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag när den anskaffar varor eller tjänster hos den upphandlande enhet som ansvarar för upphandlingsförfarandet.

En upphandlande enhet får delta i inrättandet av en gemensam enhet för flera medlemsstater i Europeiska unionen endast om lagstiftningen i den stat där den gemensamma enheten bedriver sin verksamhet ska tillämpas på dess upphandlingsförfarande.

23 §

Konkurrensutsättning av byggtreprenad som får statsbidrag

I ett beslut om statsbidrag kan det förutsättas att den upphandlande enheten inte får utföra byggtreprenad som får statsbidrag som eget arbete utan anbuds-förfarande enligt denna lag.

24 §

Reserverade upphandlingskontrakt

Upphandlande enheter får bestämma att deltagandet i ett anbuds-förfarande ska ske inom ramen för program för skyddad anställning eller begränsa deltagandet i ett anbuds-förfarande för arbetscentraler eller motsvarande leverantörer vars främsta syfte är att anpassa personer med funktionsnedsättning och andra utsatta personer till samhället och arbetslivet. En förutsättning för deltagande i anbuds-förfarandet är att minst 30 procent av arbetstagarna på arbetscentralen, hos leverantören eller inom programmet för skyddad anställning är personer med funktionsnedsättning eller andra utsatta arbetstagare.

Av upphandlingsannonsen ska det framgå att kontraktet är reserverat för de arbetscentraler eller leverantörer som avses i 1 mom. eller för fullgörande inom ramen för program för skyddad anställning.

4 kap.

Tröskelvärden och beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

25 §

Nationella tröskelvärden

De nationella tröskelvärdena exklusive mervärdesskatt är

- 1) 60000 euro för varuupphandling, tjänsteupphandling och projekttävlingar, om inte något annat föreskrivs i 3—4 punkten,
- 2) 150000 euro för byggtreprenader,
- 3) 400000 euro för upphandlingar som gäller de social- och hälsovårdstjänster som avses i bilaga E 1—4 punkten,
- 4) 300000 euro för upphandlingar som gäller de andra särskilda tjänster som avses i bilaga E 5—15 punkten,
- 5) 500000 euro för koncessioner,

Denna lag tillämpas inte på upphandlingskontrakt eller koncessionskontrakt vars uppskattade värd underskrider de nationella tröskelvärdena.

26 §

EU-tröskelvärden

De EU-tröskelvärden som baserar sig på upphandlingsdirektivet och koncessionsdirektivet är exklusive mervärdesskatt

- 1) 134000 euro för de statliga centralförvaltningsmyndigheternas varuupphandling, tjänsteupphandling och projekttävlingar; när det gäller varuupphandlingskontrakt som in-

gås av upphandlande enheter på försvarsområdet gäller tröskelvärden endast vid kontrakt som gäller sådana varor som avses i bilaga III till upphandlingsdirektivet,

2) 207000 euro vid varuupphandling, tjänsteupphandling och projektavlingar som genomförs av andra sådana upphandlande enheter än de som avses i 1 punkten; detta tröskelvärde tillämpas även på varuupphandlingskontrakt som ingås av centralförvaltningsmyndigheter på försvarsområdet, om kontrakten avser andra varor än de som avses i bilaga III till upphandlingsdirektivet,

3) 5 186 000 euro för byggentreprenader.

På upphandlingar vars värde uppgår till minst EU-tröskelvärdena tillämpas vad som i 1—10 och 14—16 kap. föreskrivs om upphandlingskontrakt. Vid upphandlingar vars värde uppgår till minst EU-tröskelvärdena ska något av de förfaranden som avses i 5 kap. iakttas.

Europeiska kommissionen reviderar tröskelvärdena vartannat år genom en förordning i enlighet med det förfarandet som föreskrivs i artikel 6 i upphandlingsdirektivet och offentliggör de reviderade tröskelvärdena i Europeiska unionens officiella tidning, varvid värdena enligt 1 mom. ersätts med de reviderade värdena som Europeiska kommissionen har bestämt.

27 §

Beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

Beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska grunda sig på den största totala ersättning exklusive mervärdesskatt som ska betalas. Bedömningen ska grunda sig på värdet vid annonseringstidpunkten eller vid någon annan tidpunkt då upphandlingsförfarandet inleds. Vid beräkningen av värdet ska även beaktas möjliga alternativa sätt att genomföra upphandlingen och options- och förlängningsklausuler som ingår i upphandlingskontraktet, samt provisioner eller ersättningar till anbudssökande eller anbudsgivare. Vid beräkningen av det uppskattade värdet av en gemensam upphandling som avses i 25 § 1 mom. 4 punkten ska den andel av upphandlingen som Arbetskraftsmyndigheterna finansierar beaktas.

Vid beräkningen av det uppskattade värdet av en byggentreprenad ska hänsyn tas till värdet av entreprenaden samt till det uppskattade totala värdet av de varor som behövs vid genomförandet av entreprenaden och som den upphandlande enheten tillhandahåller entreprenören, om de behövs för att byggentreprenaden ska kunna genomföras.

Om en upphandling genomförs samtidigt i form av delkontrakt, ska det uppskattade värdet av samtliga delkontrakt beaktas då det uppskattade totala värdet av upphandlingskontraktet beräknas. Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det nationella tröskelvärdet eller EU-tröskelvärdet, ska denna lag dock tillämpas på upphandlingen.

I fråga om sådana delkontrakt i anslutning till varu- eller tjänsteupphandling vars uppskattade värde understiger 80 000 euro samt i fråga om sådana delkontrakt i anslutning till byggentreprenader vars uppskattade värde understiger 1 miljon euro tillämpas inte denna lag, om det sammanlagda värdet av dessa delar inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av samtliga delar. Om delens uppskattade värde uppgår till minst det nationella tröskelvärdet ska denna lag dock tillämpas på upphandlingen.

Om en upphandlande enhet består av separata operativa enheter ska vid beräkningen av värdet av upphandlingen beaktas det uppskattade totala värdet av alla enskilda operativa enheters upphandlingar, om de bildar en helhet. Om en separat operativ enhet självständigt svarar för sin upphandling eller för vissa kategorier av denna, får värdena uppskattas för den berörda enheten.

28 §

Beräkning av det uppskattade värdet av en koncession

Beräkningen av det uppskattade värdet av en koncession ska grunda sig på den upphandlande enhetens uppskattning av koncessionshavarens omsättning som genererats under kontraktets giltighetstid, exklusive mervärdesskatt. Omsättningen ska beaktas endast till den del som den utgör ersättning för de entreprenader eller tjänster som koncessionen avser eller för varor i anslutning till dem. Uppskattningen ska grunda sig på tidpunkten för annonsen om koncessionen eller någon annan tidpunkt då ett upphandlingsförfarande inleds. Om värdet av koncessionen vid den tidpunkten när kontraktet ingås är mer än 20 procent högre än koncessionens uppskattade värde, ska det utifrån värdet vid den tidpunkten när kontraktet ingås bedömas huruvida tröskelvärdet överskrids.

Det uppskattade värdet av en koncession ska beräknas med hjälp av en objektiv metod som ska anges i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller andra upphandlingsdokument. Vid beräkning av det uppskattade värdet ska särskild hänsyn tas till

- 1) värdet av eventuell optionsrätt och förlängning av koncessionens giltighetstid,
- 2) intäkter från betalning av andra avgifter och straffavgifter från användarna av byggentreprenaderna eller tjänsterna än sådana som den upphandlande enheten tagit ut,
- 3) betalningar eller andra åtgärder som ger ekonomisk fördel som koncessionshavaren får från den upphandlande enheten eller någon annan myndighet, inbegripet ersättning för fullgörandet av en skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och offentligt investeringsstöd,
- 4) bidrag eller andra åtgärder som ger ekonomisk fördel och som koncessionshavaren får från tredje parter,
- 5) intäkter från försäljning av egendomsposter som är en del av koncessionen,
- 6) varor och tjänster som den upphandlande enheten levererar till koncessionshavaren, förutsatt att de behövs för att utföra entreprenaden eller tjänsterna,
- 7) eventuella provisioner eller betalningar till anbudssökande eller anbudsgivare.

Om en planerad byggentreprenad eller tjänst innebär att kontrakt ingås i form av delkontrakt ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas vid beräkningen av det uppskattade värdet. Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst tröskelvärdet enligt 25 § 1 mom., ska denna lag tillämpas på varje delkontrakt.

29 §

Beräkning av det uppskattade värdet av viss tjänsteupphandling

Som grund för beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska när det gäller

- 1) försäkringstjänster användas de försäkringspremier som ska betalas och andra ersättningar,
- 2) banktjänster och andra finansiella tjänster användas de avgifter, arvoden och räntor som ska betalas och andra former av ersättning,
- 3) tjänsteupphandling som avser projektering användas de avgifter och arvoden som ska betalas och andra ersättningar,
- 4) projekttävlingar som anordnas som en del av ett förfarande som leder till tjänsteupphandling användas tjänsteupphandlingens uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt men inklusive eventuella deltagararvoden och betalningar,
- 5) projekttävlingar där deltagarna får pris eller betalningar för projekten användas det totala beloppet av arvodena och betalningarna samt det uppskattade värdet, exklusive mervärdesskatt, av en tjänsteupphandling som senare genomförs i enlighet med 40 § 2 mom. 8 punkten, om den upphandlande enheten i annonsen om projekttävlingen meddelar att den kommer att ingå ett tjänsteupphandlingskontrakt.

30 §

Beräkning av det uppskattade värdet för en kontraktperiod

Om ett varuupphandlingskontrakt avser leasing, hyra eller anskaffning på avbetalning, ska som grund för beräkningen av det uppskattade värdet av kontraktet användas

1) det uppskattade totala värdet för hela giltighetstiden av ett tidsbundet kontrakt som gäller högst 12 månader eller det totala värdet, inklusive det uppskattade restvärdet, av ett tidsbundet kontrakt som gäller längre än 12 månader, eller

2) det uppskattade månadsvärdet multiplicerat med 48, om kontraktet gäller tills vidare eller för obestämd tid.

För varu- eller tjänsteupphandlingskontrakt som regelbundet återkommer eller som ska förnyas inom en viss period ska det uppskattade värdet beräknas utifrån

1) det totala värdet av en följd av liknande upphandlingar som genomförts under de föregående 12 månaderna eller under den föregående budgetperioden, med beaktande av ändringar i kvantitet eller värde under de följande 12 månaderna, eller

2) det uppskattade totala värdet av de upphandlingar som görs under loppet av de 12 månader som följer efter den första leveransen eller, om det är fråga om ett kontrakt på mer än 12 månader, under efterföljande budgetperiod.

För tjänsteupphandlingskontrakt där det inte anges något totalpris ska det uppskattade värdet beräknas utifrån följande värde

1) det uppskattade totala värdet under hela kontraktstiden för ett tidsbundet upphandlingskontrakt som gäller högst 48 månader,

2) månadsvärdet multiplicerat med 48 för upphandlingskontrakt som gäller tills vidare eller mer än 48 månader.

För ramavtal och dynamiska inköpssystem ska det uppskattade värdet av upphandlingen beräknas utifrån det uppskattade totala värdet av samtliga planerade upphandlingskontrakt under den tid ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet varar.

I fråga om innovationspartnerskap ska beaktas det högsta uppskattade värdet av den forskning och utveckling som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt av de varor, tjänster och byggtreprenader som ska utvecklas och upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.

31 §

Förbud mot att dela upp upphandling eller kombinera upphandlingar på ett konstgjort sätt

En upphandling får inte delas upp eller beräknas med exceptionella metoder i avsikt att kringgå bestämmelserna i denna lag. En varuupphandling eller tjänsteupphandling får inte heller kombineras med en byggtreprenad eller upphandlingar annars kombineras på ett konstgjort sätt i avsikt att kringgå bestämmelserna i denna lag.

AVDELNING II

**BESTÄMMELSER OM VARU- OCH TJÄNSTEUPPHANDLINGAR,
BYGGENTREPRENADER OCH PROJEKTTÄVLINGAR SOM ÖVERSTIGER
EU-TRÖSKELVÄRDET**

5 kap.

Upphandlingsförfaranden

32 §

Öppet förfarande

Vid öppet förfarande publicerar den upphandlande enheten en upphandlingsannons och tillgängliggör en anbudsfrågan, utifrån vilka alla intresserade leverantörer får lämna anbud. Efter det att upphandlingsannonsen publicerats och anbudsfrågan tillgängliggjorts får den upphandlande enheten sända en anbudsfrågan till de leverantörer som den anser vara lämpliga.

33 §

Selektivt förfarande

Vid selektivt förfarande publicerar den upphandlande enheten en annons om upphandlingen som alla intresserade leverantörer får ansöka om att få delta i. Endast de anbudssökande som den upphandlande enheten valt ut får lämna anbud.

Vid selektivt förfarande kan den upphandlande enheten i förväg begränsa antalet anbudssökande som bjuds in att lämna anbud. Det lägsta antal anbudssökande som bjuds in att delta i förfarandet samt vid behov det högsta antalet anbudssökande ska anges i upphandlingsannonsen. De anbudssökande som godkänns som anbudsgivare ska väljas utifrån de minimikrav på lämplighet som anges i upphandlingsannonsen samt utifrån bedömningsgrunderna. Den upphandlande enheten får inte bjuda in sådana leverantörer till förfarandet som inte har lämnat en anbudsansökan eller som inte uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer.

Antalet anbudssökande som bjuds in till förfarandet ska med hänsyn till upphandlingens omfattning och art vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens. Vid ett selektivt förfarande ska minst fem anbudssökande bjudas in att delta, om inte antalet lämpliga sökande är lägre. Om antalet lämpliga sökande är lägre än fem, kan den upphandlande enheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in alla anbudssökande som uppfyller lämplighetskraven att lämna anbud.

34 §

Förhandlat förfarande

Vid förhandlat förfarande publicerar den upphandlande enheten en upphandlingsannons, och alla intresserade leverantörer får ansöka om att få delta i upphandlingen. Den upphandlande enheten förhandlar om villkoren för upphandlingskontraktet med de leverantörer som den valt ut.

Den upphandlande enheten kan välja förhandlat förfarande vid upphandling

- 1) där den upphandlande enhetens behov inte kan tillgodoses utan anpassning av existerande lösningar,
- 2) som inbegriper formgivning eller innovativa lösningar,

3) där upphandlingskontraktet inte kan ingås utan föregående förhandlingar på grund av särskilda omständigheter i anslutning till upphandlingens art, komplexitet eller rättsliga och ekonomiska utformning eller på grund av riskerna i anslutning till dessa, eller

4) där en beskrivning av föremålet för upphandlingen inte kan utarbetas med tillräcklig precision genom att hänvisa till en standard, en europeisk teknisk bedömning, en gemensam teknisk specifikation eller en teknisk referens.

Den upphandlande enheten kan välja förhandlat förfarande också om det vid öppet eller selektivt förfarande endast har erhållits anbud som inte motsvarar anbudsförfrågan, eller om anbuden inte kan godkännas. En ny upphandlingsannons behöver inte publiceras, om alla de anbudsgivare som uppfyller minimikraven enligt 79—92 § och som i det föregående förfarandet har lämnat ett anbud som uppfyller formkraven för anbudsförfarandet bjuds in att delta i det förhandlade förfarandet.

Vid förhandlat förfarande får den upphandlande enheten i förväg begränsa antalet anbudssökande som bjuds in att delta i förhandlingarna. Det lägsta antalet anbudssökande som bjuds in att delta i förhandlingarna samt vid behov det högsta antalet anbudssökande ska anges i upphandlingsannonsen. De anbudssökande som godkänns som anbudsgivare ska väljas utifrån de minimikrav på lämplighet som anges i upphandlingsannonsen samt utifrån bedömningsgrunderna. Den upphandlande enheten får inte bjuda in sådana leverantörer till förfarandet som inte har lämnat en anbudsansökan eller som inte uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer.

Antalet anbudssökande som bjuds in att delta i förhandlingarna ska med hänsyn till upphandlingens omfattning och art vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens. Vid förhandlat förfarande ska minst tre anbudssökande bjudas in att delta, om inte antalet lämpliga sökande är lägre. Om antalet lämpliga anbudssökande är lägre än tre, kan den upphandlande enheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in alla anbudssökande som uppfyller lämplighetskraven att lämna ett preliminärt anbud.

35 §

Det förhandlade förfarandets gång

Den upphandlande enheten ska vid ett förhandlat förfarande i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla beskriva sina behov och de egenskaper som krävs av de varor, tjänster eller byggtreprenader som ska upphandlas samt uppge de i 93 § avsedda kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Den upphandlande enheten ska dessutom ange vilka delar av beskrivningen som innehåller de minimikrav som alla anbud ska uppfylla. Den information som lämnas ska vara tillräckligt precis för att leverantörerna ska kunna bedöma upphandlingens art och omfattning och besluta huruvida de ska lämna in en anbudsansökan.

Den upphandlande enheten ska bjuda in de anbudssökande som har valts ut till förhandlingarna att lämna preliminära anbud utifrån vilka förhandlingarna förs. Den upphandlande enheten får jämföra anbuden och välja ett preliminärt anbud utan förhandlingar, om denna möjlighet i förväg har angetts i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan. Den upphandlande enheten kan under förfarandets gång uppmana anbudsgivarna att lämna nya anbud som anpassats utifrån förhandlingarna. Den upphandlande enheten ska för att förbättra anbuden förhandla med anbudsgivarna om anbudsgivarnas preliminära anbud och alla eventuellt efterföljande anbud som de lämnat. Under förhandlingarnas gång får den upphandlande enheten även göra ändringar i anbudsförfrågan och inbjudan att förhandla. De minimikrav som anges i upphandlingsannonsen, i den anbudsförfrågan som finns tillgänglig då annonsen publiceras eller i inbjudan att förhandla och de i 93 § avsedda kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga får inte vara föremål för förhandling.

Förhandlingarna får äga rum i successiva steg så att antalet anbud som deltar i förhandlingarna under förhandlingarnas gång begränsas genom tillämpning av de kriterier för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och de eventuella jämförelsegrunder som anges i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla. En förutsättning för detta är att det i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla har angetts att förhandlingen äger rum i successiva steg.

Den upphandlande enheten ska under förhandlingarna behandla samtliga anbudsgivare på ett likvärdigt sätt. Den upphandlande enheten får inte lämna ut information på ett sätt som äventyrar likabehandlingen av dem som deltar i anbudsförfarandet. Den upphandlande enheten ska skriftligt informera alla anbudsgivare som deltar i förhandlingarna om alla ändringar av innehållet i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla. Anbudsgivarna ska ges tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och lämna in de ändrade anbuden. Den upphandlande enheten får inte utan samtycke av en anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i dialogen för de övriga anbudsgivarna röja konfidentiell information som denne har lämnat. I samtycket ska det specifikt anges vilken information det gäller.

Den upphandlande enheten ska avsluta förhandlingarna genom att informera de återstående anbudsgivarna om detta. Den upphandlande enheten ska skicka den slutliga anbudsförfrågan till anbudsgivarna och ställa en tidsfrist för inlämning av de slutliga anbuden. Den upphandlande enheten ska kontrollera att de slutliga anbuden överensstämmer med den slutliga anbudsförfrågan och välja ett anbud i enlighet med 93 §. De slutliga anbuden får inte vara föremål för förhandling.

36 §

Konkurrenspräglad dialog

Vid konkurrenspräglad dialog publicerar den upphandlande enheten en upphandlingsannons, och alla intresserade leverantörer får ansöka om att få delta i upphandlingen. Den upphandlande enheten för en dialog med de godkända anbudssökandena för att kartlägga och bestämma hur dess behov bäst ska kunna tillgodoses.

Den upphandlande enheten får välja en konkurrenspräglad dialog när de villkor som anges i 34 § 2 mom. uppfylls. Som grund för bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet enligt 93 § användas.

I en konkurrenspräglad dialog får den upphandlande enheten i förväg begränsa antalet anbudssökande som bjuds in att delta i dialogen. Det lägsta antalet anbudssökande som bjuds in att delta i dialogen samt vid behov det högsta antalet anbudssökande ska anges i upphandlingsannonsen. De anbudssökande som godkänns som anbudsgivare ska väljas utifrån de minimikrav på lämplighet som anges i upphandlingsannonsen samt utifrån bedömningsgrunderna. Den upphandlande enheten får inte bjuda in sådana leverantörer till dialogen som inte har lämnat en anbudsansökan eller som inte uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer.

Antalet anbudssökande som bjuds in att delta i dialogen ska med hänsyn till upphandlingens omfattning och art vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens. I en konkurrenspräglad dialog ska minst tre anbudssökande bjudas in att delta, om inte antalet lämpliga sökande är lägre. Om antalet lämpliga anbudssökande är lägre än tre, kan den upphandlande enheten fortsätta dialogen genom att bjuda in alla anbudssökande som uppfyller lämplighetskraven att inleda dialogen.

37 §

Den konkurrenspräglade dialogens gång

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen ange sina behov och krav i fråga om upphandlingen. Den upphandlande enheten får dessutom utarbeta en beskrivning som preciserar målen för och innehållet i upphandlingen. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller projektbeskrivningen ange en preliminär tidsplan och ange de grunder utifrån vilka förhållandet mellan pris och kvalitet jämförs.

Den upphandlande enheten inleder med de utvalda anbudssökandena en dialog vars syfte är att kartlägga och bestämma hur den upphandlande enhetens behov bäst ska kunna tillgodoses. Den upphandlande enheten får föra en dialog om alla aspekter av upphandlingen med de utvalda anbudssökandena. Den upphandlande enheten får betala penningarvoden eller andra arvoden eller pris till deltagarna i den konkurrenspräglade dialogen.

Dialogen får äga rum i successiva steg så att antalet lösningar som är föremål för dialogen begränsas under dialogens gång genom tillämpning av de grunder för jämförelse av förhållandet mellan pris och kvalitet som anges i upphandlingsannonsen eller i projektbeskrivningen. En förutsättning är att det i upphandlingsannonsen eller beskrivningen anges att dialogen äger rum i successiva steg.

Den upphandlande enheten ska under dialogen behandla alla anbudsgivare lika. Den upphandlande enheten får inte lämna ut information på ett sätt som äventyrar likabehandlingen av dem som deltar i anbudsförandet. Den upphandlande enheten får inte utan samtycke av en anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i dialogen för de övriga anbudsgivarna röja konfidentiell information som denne har lämnat. I samtycket ska det specifikt anges vilken information det gäller.

Den upphandlande enheten ska fortsätta dialogen tills den har valt den eller de lösningsmodeller som kan tillgodose dess behov. Anbudsgivarna ska informeras om att dialogen har avslutats. Den upphandlande enheten ska uppmana anbudsgivarna att lämna sina slutliga anbud utifrån den eller de lösningar som lagts fram och specificerats under dialogen. Anbud ska följa kraven i den slutliga anbudsförfrågan och innehålla alla de delar som begärts och som behövs för genomförandet av upphandlingen. Anbud får på begäran av den upphandlande enheten preciseras och förtydligas, förutsatt att detta inte leder till ändringar av väsentliga delar av anbudet eller upphandlingen eller medför risk för att anbudsgivare diskrimineras eller konkurrensen snedvrids.

Den upphandlande enheten ska bedöma anbud utifrån de jämförelsegrunder som anges i upphandlingsannonsen eller projektbeskrivningen. Efter jämförelsen av anbud får på den upphandlande enhetens begäran förhandlingar föras med den bästa anbudsgivaren i syfte att slutgiltigt bestämma de finansiella åtaganden eller andra villkor som anges i anbudet, förutsatt att detta inte leder till ändring av väsentliga delar av anbudet eller upphandlingen eller medför risk för att leverantörer diskrimineras eller konkurrensen snedvrids.

38 §

Innovationspartnerskap

Ett innovationspartnerskap ska syfta till utvecklande av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggtreprenader. Vid innovationspartnerskap publicerar den upphandlande enheten en upphandlingsannons, och alla intresserade leverantörer får ansöka om att få delta i upphandlingen.

Den upphandlande enheten får välja innovationspartnerskap, om den upphandlande enhetens behov inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggtreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden.

Vid innovationspartnerskap får den upphandlande enheten i förväg begränsa antalet anbudssökande som bjuds in att delta i förhandlingarna. Det lägsta antalet anbudssökande

som bjuds in att delta i förhandlingarna samt vid behov det högsta antalet anbudssökande ska anges i upphandlingsannonsen. De anbudssökande som godkänns som anbudsgivare ska väljas utifrån de minimikrav på lämplighet som anges i upphandlingsannonsen samt utifrån bedömningsgrunderna. Vid valet av anbudssökande ska det göras en bedömning av de anbudssökandes kapacitet på området för forskning och utveckling och när det gäller att utveckla och genomföra innovativa lösningar. Den upphandlande enheten får till förfarandet inte bjuda in anbudssökande som inte har lämnat en anbudsansökan eller som inte uppfyller de krav som den upphandlande enheten ställer.

Antalet anbudssökande som bjuds in att delta i förhandlingarna ska med hänsyn till upphandlingens omfattning och art vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens. Vid innovationspartnerskap ska minst tre anbudssökande bjudas in att delta, om inte antalet lämpliga sökande är lägre. Om antalet lämpliga anbudssökande är lägre än tre, kan den upphandlande enheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in alla anbudssökande som uppfyller lämplighetskraven att lämna ett preliminärt anbud.

39 §

Innovationspartnerskapets gång

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen ange behovet av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad som inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggtreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden. I upphandlingsannonsen ska också de minimikrav på föremålet för upphandlingen som alla anbud ska uppfylla specificeras. Kraven ska vara tillräckligt precist utformade för att leverantörerna ska kunna bedöma upphandlingens art och omfattning och besluta om de ska lämna en anbudsansökan.

Den upphandlande enheten ska med de utvalda anbudsgivarna inleda förhandlingar som syftar till utvecklande av en innovativ vara, tjänst eller byggtreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggtreprenader. På förhandlingarna tillämpas vad som i 35 § föreskrivs om det förhandlade förfarandets gång. Den upphandlande enheten får inte välja ett partnerskap utifrån ett preliminärt anbud. Den upphandlande enheten ska skriftligt informera alla anbudsgivare som deltar i förhandlingarna om alla ändringar i upphandlingsdokumenten och ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att ändra sina anbud utifrån dessa ändringar. Vilket ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet är ska bedömas utifrån det bästa förhållandet enligt 93 § mellan pris och kvalitet.

Den upphandlande enheten får besluta att inrätta ett innovationspartnerskap med en eller flera anbudsgivare som bedriver separat forsknings- och utvecklingsverksamhet. Innovationspartnerskapet ska delas upp i successiva steg som följer de olika skedena i forsknings- och innovationsprocessen. Den upphandlande enheten ska ställa upp delmål för partnern eller partnererna och bestämma om utbetalning av ersättning. Den upphandlande enheten får på basis av målen för partnerskapet efter varje avslutat skede avsluta innovationspartnerskapet. Om innovationspartnerskapet omfattar flera leverantörer, kan den upphandlande enheten minska antalet partner genom att avsluta enskilda upphandlingskontrakt som gäller partnerskapet. En förutsättning är att det i upphandlingsdokumenten anges att partnerskapet äger rum i successiva steg och vilka villkor som gäller för detta.

Den upphandlande enheten behöver inte ordna ett nytt anbudsförfarande för att anskaffa resultaten av utvecklingsarbetet, om upphandlingen görs med de partner som bjudits in till förfarandet och om utvecklingsresultaten och anskaffningen av dem motsvarar de prestandanivåer och maximikostnader som överenskommit mellan de upphandlande enheterna och deltagarna i förfarandet.

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla uppge arrangemangen för immateriell äganderätt. Om den upphandlande enheten har valt ut flera partner till förfarandet får den upphandlande enheten inte utan en

partners specifika samtycke för de övriga parterna röja lösningar som dessa har föreslagit eller annan konfidentiell information som lämnats under förfarandets gång.

Innovationspartnerskapets struktur samt varaktigheten av och värdet på de olika skedena ska avspegla graden av innovation hos den föreslagna lösningen samt helheten av de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns tillgänglig på marknaden. Det uppskattade värdet av varor, tjänster eller byggtreprenader får inte vara oproportionerligt stort i förhållande till de investeringar som krävs för deras framtagande.

40 §

Direktupphandling

Vid direktupphandling förhandlar den upphandlande enheten med de leverantörer den valt om villkoren för upphandlingskontraktet utan att i förväg publicera en upphandlingsannons.

Den upphandlande enheten kan välja direktupphandling om

1) det vid öppet eller selektivt förfarande inte har kommit in några anbudsansökningar eller anbud eller inte har kommit in några lämpliga anbudsansökningar eller anbud; en ytterligare förutsättning är att de ursprungliga villkoren i anbudsförfrågan inte ändras väsentligt,

2) upphandlingen av tekniska skäl eller av skäl som anknyter till skydd av ensamrätt bara kan genomföras av en viss leverantör; en ytterligare förutsättning är att det inte finns något förnuftigt alternativ eller substitut och att avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstgjord begränsning av villkoren för upphandlingen,

3) syftet med upphandlingen är att skapa eller förvärva ett unikt konstverk eller en unik konstnärlig prestation,

4) det är absolut nödvändigt att ingå ett kontrakt och det är omöjligt att iaktta de föreskrivna tidsfristerna på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande enheten inte har kunnat förutse och som är oberoende av enheten,

5) den vara som ska upphandlas tillverkas enbart för forskning, experiment, produktutveckling eller vetenskapliga ändamål och om det inte är fråga om massproduktion i syfte att säkerställa att det är ekonomiskt lönsamt att tillverka varan eller i syfte att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

6) upphandlingen gäller varor som noterats och förvärvats på en råvarumarknad,

7) varorna inköps särskilt förmånligt, antingen hos en leverantör som lägger ner sin affärsverksamhet eller hos en boförvaltare eller en utredare vid insolvensförfarande, ackord eller motsvarande förfarande,

8) det är fråga om tjänsteupphandling som görs utifrån en projekttävling och som enligt tävlingsreglerna ska göras med den som vinner tävlingen, eller om vinnarna är flera, med någon av dem; i så fall ska alla vinnare bjudas in att delta i förhandlingarna.

Ett anbud ska inte betraktas som ett lämpligt anbud enligt 2 mom. 1 punkten om det är onödigt för upphandlingskontraktet och uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan. En anbudsansökan anses inte vara lämplig om leverantören ska eller får uteslutas från anbudsförfarandet med stöd av 80 eller 81 § eller inte uppfyller de lämplighetskrav som ställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med 83 §.

41 §

Direktupphandling vid kompletterande beställning

Den upphandlande enheten får göra en direktupphandling när varuupphandlingen hos den ursprungliga leverantören är en kompletterande beställning vars syfte är att delvis er-

sätta eller utvidga en tidigare leverans eller utrustning. En förutsättning för detta är att ett byte av leverantör skulle leda till upphandling av varor med annorlunda tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid drift och underhåll. Giltighetstiden för sådana kontrakt och för kontrakt som ska förnyas får endast undantagsvis överstiga tre år.

Den upphandlande enheten får utöver det som föreskrivs i 1 mom. göra en direktupphandling när ett nytt byggtreprenadskontrakt eller en ny tjänsteupphandling som motsvarar en tidigare byggtreprenad eller tjänsteupphandling ingås med den ursprungliga leverantören. En förutsättning är att en eventuell senare direktupphandling nämns i den ursprungliga upphandlingsannonsen och att det uppskattade värdet av en kompletterande tjänst eller ny byggtreprenad har beaktats vid beräkning av det totala värdet av det ursprungliga kontraktet. En direktupphandling kan göras högst tre år efter det att det ursprungliga kontraktet ingicks.

42 §

Ramavtal

Med ramavtal avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa priser och planerade kvantiteter för ingående av upphandlingskontrakt under en viss tidsperiod samt övriga villkor.

Den upphandlande enheten ska välja leverantörer för ramavtalet genom ett upphandlingsförfarande enligt denna lag i enlighet med vad som föreskrivs om förutsättningarna för användning av upphandlingsförfaranden och skyldigheterna i fråga om förfarandet vid konkurrensutsättning.

Den upphandlande enheten ska välja en eller flera leverantörer för ramavtalet. Antalet leverantörer ska i förväg anges i upphandlingsannonsen, inbjudan att förhandla eller anbudsfrågan. Till ramavtal som ingås med flera leverantörer ska det angivna antalet leverantörer väljas, om inte antalet anbudsgivare som uppfyller lämplighetskraven eller antalet godtagbara anbud är lägre.

Upphandlingskontrakt som grundar sig på ramavtal ska ingås mellan de leverantörer som valts ut till ramavtalet och de upphandlande enheter som tydligt angetts i upphandlingsdokumenten för konkurrensutsättningen enligt ramavtalet.

Ett ramavtal kan gälla i högst fyra år. Om föremålet för upphandlingen nödvändigt kräver det kan ramavtalet i undantagsfall vara giltigt en längre tid. Inga betydande ändringar får göras i villkoren för ramavtalet under dess giltighetstid.

43 §

Upphandling som grundar sig på ramavtal

Om den upphandlande enheten har ingått ett ramavtal med en enda leverantör, ska den upphandling som grundar sig på ramavtalet göras i enlighet med villkoren i ramavtalet. Den upphandlande enheten kan be leverantören att vid behov skriftligt precisera eller komplettera sitt anbud.

Om den upphandlande enheten har ingått ett ramavtal med flera leverantörer och alla villkor i ramavtalet och alla objektiva villkor för val av anbudsgivare vid upphandling som bygger på arrangemanget är fastställda i anbudsfrågan, ska de upphandlingar som bygger på ramavtalet göras utan konkurrensutsättning så att en leverantör väljs i enlighet med villkoren i ramavtalet och på de grunder som anges i ramavtalets anbudsfrågan.

Om den upphandlande enheten har ingått ett ramavtal med flera leverantörer och alla villkor i ramavtalet inte är fastställda, ska den upphandling som bygger på ramavtalet göras så att de leverantörer som valts ut till ramavtalet konkurrensutsätts i enlighet med de kriterier för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga som angavs när ramavtalet

ingicks och som kan preciseras, samt andra villkor som anges i ramavtalets anbudsfrågan.

Den upphandlande enheten ska vid konkurrensutsättning av upphandling som grundar sig på ett ramavtal skriftligt uppmana de utvalda leverantörerna att lämna anbud. Den upphandlande enheten ska bestämma en anbudstid som ska vara tillräcklig med beaktande av hur komplex upphandlingen är och hur lång tid som behövs för att utarbeta ett anbud. Anbuderna ska lämnas skriftligt och innehållet i dem ska vara konfidentiellt tills anbudstiden har gått ut. Den upphandlande enheten ska välja det bästa anbudet i enlighet med de i anbudsfrågan angivna kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Om den upphandlande enheten har ingått ett ramavtal med flera leverantörer kan en del av upphandlingarna som bygger på ramavtalet göras i enlighet med 2 mom. utan konkurrensutsättning så att en leverantör väljs i enlighet med villkoren i ramavtalet och objektiva villkor för val av anbudsgivare vid upphandling enligt ramavtalet, och en del av upphandlingarna som bygger på ramavtalet kan göras genom att konkurrensutsetta upphandlingar som bygger på ramavtalet i enlighet med 3 och 4 mom. I ramavtalets anbudsfrågan ska anges kriterierna för hur sättet för intern upphandling inom ramavtalet ska avgöras.

44 §

Elektroniska auktioner

Med elektronisk auktion avses ett upprepat förfarande med hjälp av elektroniska medel för att presentera nya lägre priser eller nya värden för vissa delar av anbuderna. Förfarandet genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbuderna och möjliggör en rangordning av anbuderna med stöd av automatiska utvärderingsmetoder.

Elektronisk auktion kan användas som ett led i konkurrensutsättningen i dess sista skede

- 1) vid öppet förfarande,
- 2) vid selektivt förfarande,
- 3) vid förhandlat förfarande,
- 4) när de leverantörer som valts ut för ett ramavtal på nytt konkurrensutsetts med stöd av 43 §, och
- 5) i samband med konkurrensutsättning av upphandling inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem enligt 52 §.

Ett förutsättning för användning av en elektronisk auktion är att innehållet i upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan kan utarbetas tillräckligt exakt. Byggtreprenader och tjänstepphandlingar som innehåller immateriella prestationer och som inte kan rangordnas med stöd av automatiska utvärderingsmetoder kan inte bli föremål för elektronisk auktion. Elektroniska auktioner får inte genomföras så att föremålet för upphandlingen ändras från det som har angetts i upphandlingsannonsen eller förfrågningsunderlaget.

En elektronisk auktion grundar sig på

- 1) priset, om kriteriet enligt 93 § 1 mom. för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga är det lägsta priset,
- 2) priset eller nya värden på faktorer i anbudet, eller båda, om upphandlingskontraktet i enlighet med 93 § 1 mom. ingås utifrån det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet eller de lägsta kostnaderna.

45 §

Dokument om elektroniska auktioner

Om en elektronisk auktion kommer att användas ska detta anges i den nationella upphandlingsannonsen eller EU-upphandlingsannonsen. På annonseringsförfarandet tilläm-

pas vad som föreskrivs i 58 och 101 §. På anbudsförfrågan och de övriga upphandlingsdokumenten tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 67 och 68 §.

Innan en elektronisk auktion kan inledas ska den upphandlande enheten genomföra en första fullständig utvärdering av anbudet i enlighet med kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga samt den viktning som fastställts för dem.

46 §

Inbjudan att delta i en elektronisk auktion

Efter den preliminära fullständiga utvärderingen av anbudet ska den upphandlande enheten samtidigt via elektroniska förbindelser till alla som lagt fram ett godtagbart anbud lämna en begäran om att med hjälp av elektroniska medel föreslå nya priser eller nya värden för jämförelsegrunderna.

En inbjudan att delta i en elektronisk auktion ska innehålla

1) alla nödvändiga upplysningar om det elektroniska auktionssystem som används och om de tekniska förutsättningarna för de elektroniska kommunikationsförbindelser som används,

2) uppgifter om vilken dag och tid den elektroniska auktionen kommer att inledas,

3) vid behov, antalet skeden i den elektroniska auktionen och tidsplanen för varje skede,

4) den matematiska formel som används för att vid den elektroniska auktionen bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser eller nya värden som lämnas; om det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet används som ett kriterium för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska formeln innefatta en relativ viktning av alla valda jämförelsegrunder; eventuella prisintervall ska anges i förväg med ett bestämt värde,

5) en separat formel för varje alternativ, om alternativa anbud är tillåtna,

6) grunderna för när av den elektroniska auktionen avslutas samt eventuellt den tid efter det sista anbudet som nya anbud inväntas.

Till en inbjudan att delta i en elektronisk auktion ska också fogas resultaten av den preliminära fullständiga utvärderingen. Den fullständiga utvärderingen ska innehålla en bedömning av innehållet i ett anbud och i fråga om öppet förfarande även en bedömning av anbudsgivarens lämplighet. Till en inbjudan som sänds till en enskild anbudsgivare kan dessutom fogas en uppgift om hur anbudsgivaren placerar sig i förhållande till de övriga anbudsgivarna, dock utan att avslöja de övriga anbudsgivarnas namn.

47 §

Minimitidsfristen för inledande av elektronisk auktion och lämnande av upplysningar till deltagare

En elektronisk auktion får inledas tidigast två vardagar efter det datum då inbjudan har sänts ut. Under varje etapp i en elektronisk auktion ska den upphandlande enheten omedelbart lämna alla godkända anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin relativa plats i rangordningen. Den upphandlande enheten får lämna också andra upplysningar om andra priser eller värden som har lämnats, om detta anges i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande enheten får när som helst meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen. Den upphandlande enheten får inte röja anbudsgivarnas namn under den elektroniska auktionen.

48 §

Avslutande av en elektronisk auktion

En elektronisk auktion kan avslutas

- 1) en fastställd dag och ett fastställt klockslag enligt inbjudan,
- 2) när nya anbud som motsvarar kraven inte längre lämnas; en förutsättning är att det i inbjudan enligt 46 § har angetts den tid som avses i 2 mom. 6 punkten i den paragrafen, eller
- 3) när antalet olika etapper i auktionen uppnås.

49 §

Dynamiska inköpssystem

Med dynamiskt inköpssystem avses ett helt elektroniskt upphandlingsförfarande för köp av sådant som vanligen används och finns allmänt tillgängligt på marknaden. Upphandlingsförfarandet är under hela giltighetstiden öppet för varje leverantör som uppfyller lämplighetskriterierna. Den upphandlande enheten kan dela in det dynamiska inköpssystemet i kategorier av varor, tjänster eller byggtreprenader som ska anges objektivt enligt upphandlingens olika egenskaper.

Vid införandet och användningen av ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande enheten använda enbart elektroniska medel för kommunikation samt iaktta regleringen av selektivt förfarande enligt 33 § i alla faser av det dynamiska inköpssystemet fram till att upphandlingsbeslutet fattats. Den upphandlande enheten får inte ta ut några avgifter hos leverantörer för deltagande i systemet.

50 §

Införande av ett dynamiskt inköpssystem samt upphandlingsdokument

Den upphandlande enheten ska införa ett dynamiskt inköpssystem genom att meddela detta i en upphandlingsannons om selektivt förfarande, i vilken det ska anges hur systemet delas in i kategorier på det sätt som avses i 49 § 1 mom. samt inköpssystemets varaktighet. Om varaktigheten ändras utan att systemet avslutas ska information om ändringen ges genom en ny upphandlingsannons. Om systemet har avslutats ska information om ändringen ges genom en annons i efterhand. Om en elektronisk auktion används i den sista fasen av ett anbuds förfarande inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska detta anges i upphandlingsannonsen.

I upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan ska det åtminstone anges vilken typ av planerade köp och vilka kvantiteter som systemet avser samt lämnas all behövlig information om det dynamiska inköpssystemet samt om den elektroniska utrustning som används och de tekniska arrangemangen för anslutning samt de tekniska specifikationerna.

51 §

Ansökan om att få delta och godkännande av deltagare i ett dynamiskt inköpssystem

Alla intresserade leverantörer kan under hela den tid som förfarandet varar ansöka om rätt att få delta i ett dynamiskt inköpssystem. Den upphandlande enheten ska i det dynamiska inköpssystemet ta med samtliga anbudssökande som uppfyller lämplighetskraven. Om den upphandlande enheten har delat in inköpssystemet i olika kategorier av varor, tjänster eller byggtreprenader i enlighet med 49 § 1 mom., ska den precisera vilka lämplighetskrav för anbudssökande som tillämpas inom respektive kategori. Antalet anbudssökande som tas med i inköpssystemet får inte begränsas.

Den upphandlande enheten ska fatta beslut om att ta med anbudssökande i inköpssystemet inom 10 arbetsdagar från den dag då ansökan om att få delta i ett dynamiskt inköpssystem togs emot. Den upphandlande enheten får i enskilda fall förlänga tidsfristen till 15 arbetsdagar, om det vid utvärderingen av tillträdet till systemet finns skäl att granska kompletterande dokumentation eller annars kontrollera om lämplighetskraven uppfylls eller om det annars är motiverat. Den upphandlande enheten kan förlänga utvärderingsperioden också fastän ingen anbudsfrågan publiceras inom ramen för inköpssystemet innan beslutet om tillträde till systemet fattas. Den upphandlande enheten ska då i upphandlingsdokumenten ange längden på den förlängda utvärderingsperioden. Den upphandlande enheten ska snarast möjligt informera en anbudssökande om huruvida denne tagits med i det dynamiska inköpssystemet.

52 §

Det dynamiska inköpssystemets gång

Varje enskild upphandling inom ett dynamiskt inköpssystem ska konkurrensutsättas. Den upphandlande enheten ska begära att de anbudssökande som tagits med i systemet lämnar anbud på de separata upphandlingar som görs inom det dynamiska inköpssystemet. Om det dynamiska inköpssystemet har delats in i olika kategorier av varor, tjänster eller byggtreprenader, ska den upphandlande enheten uppmana alla anbudssökande inom kategorin i fråga att lämna anbud.

Den upphandlande enheten får när som helst under det dynamiska inköpssystemets varaktighet kräva att de anbudssökande som tagits med i systemet inom fem dagar från den dag då begäran sändes lämna in en reviderad och uppdaterad version av det europeiska enhetliga upphandlingsdokument som avses i 87 § eller de utredningar av grunder för utslutning och för lämplighet som avses i 88 §.

På valet av anbud tillämpas 93—96 §. Kriterierna för att en upphandling inom det dynamiska inköpssystemet är den ekonomiskt mest fördelaktiga kan bestämmas närmare i den anbudsfrågan som gäller upphandlingen.

53 §

Elektroniska kataloger

Den upphandlande enheten får kräva att anbuden ska lämnas in i form av en elektronisk katalog eller att de ska innefatta en elektronisk katalog. En förutsättning är att informationsutbytet i anslutning till upphandlingsförfarandet sker med elektroniska medel. Anbud som lämnas in i form av en elektronisk katalog får åtföljas av andra handlingar som kompletterar anbudet.

Att elektroniska kataloger används ska nämnas i upphandlingsannonsern. Dessutom ska den upphandlande enheten i upphandlingsannonsern eller anbudsfrågan ange uppgifter om format, den elektroniska utrustning som används samt tekniska arrangemang för anslutning och specifikationer för katalogen. De elektroniska katalogerna ska uppfylla de krav som den upphandlande enheten ställer i upphandlingsannonsern eller anbudsfrågan samt kraven på format för anbud och elektroniska kataloger. De elektroniska katalogerna ska utarbetas och levereras till den upphandlande enheten i enlighet med de krav på elektroniskt informationsutbyte som anges i 62 §.

Om anbuden i ett ramavtal som har ingåtts med fler än en leverantör har gjorts som elektroniska kataloger, får den upphandlande enheten besluta att konkurrensutsättningen av upphandlingen som grundar sig på ramavtalet genomförs utifrån uppdaterade kataloger. I ett sådant fall ska den upphandlande enheten

1) begära att anbudsgivarna uppdaterar sina elektroniska kataloger som anpassats till kraven i den upphandling som grundar sig på ramavtalet, eller

2) samla in de uppgifter som behövs för att upprätta ett anbud som uppfyller kraven i den upphandling som grundar sig på ramavtalet från de elektroniska kataloger som redan lämnats in; den upphandlande enheten ska i anbudsfrågan ange att detta förfarande används.

I det fall som avses i 3 mom. 2 punkten ska den upphandlande enheten före insamlingen av uppgifter informera anbudsgivarna om förfarandet och den dag och den tidpunkt då den har för avsikt att ur elektroniska kataloger samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud vid den upphandling som grundar sig på ramavtalet, och ge anbudsgivare möjlighet att neka till sådan insamling. Den upphandlande enheten ska reservera tillräckligt med tid mellan meddelandet och insamlingen av uppgifter. Innan beslut om den upphandling som grundar sig på ramavtalet fattas ska den upphandlande enheten presentera de insamlade uppgifterna för anbudsgivaren och ge denne möjlighet att rätta de insamlade uppgifterna eller bekräfta att det anbud som upprättas på detta sätt inte innehåller några sakfel.

När den upphandlande enheten använder ett dynamiskt inköpssystem får den kräva att anbud lämnas i form av en elektronisk katalog. I det fallet kan den inom det dynamiska inköpssystemet göra upphandlingar på det sätt som föreskrivs i 3 och 4 mom. En förutsättning är att det till ansökan om deltagande i det dynamiska inköpssystemet har fogats en elektronisk katalog som uppfyller de krav på innehåll och form som ställs i upphandlingsdokumenten. Anbudsgivarna ska ges tillfälle att komplettera denna katalog vid upphandling inom det dynamiska inköpssystemet på det sätt som föreskrivs i 3 och 4 mom.

54 §

Projekttävling

Antalet deltagare i en projekttävling kan begränsas med i förväg fastställda kriterier. Antalet deltagare som bjuds in att delta i en projekttävling ska dock alltid vara så stort att verklig konkurrens säkerställs. Deltagande i en projekttävling får inte begränsas på regionala grunder eller på den grunden, att deltagarna ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Med vinnaren eller vinnarna i projekttävlingen kan ett tjänsteupphandlingskontrakt ingås i enlighet med 40 § 2 mom. 8 punkten. Annonser om projekttävlingen ska innehålla information om att ett sådant tjänsteupphandlingskontrakt ingås.

På projekttävling tillämpas bestämmelserna i 1, 2, 7 samt i 14—16 kap. Vid projekttävling tillämpas dessutom vad som föreskrivs om kommunikation i 62 §, om underentreprenad i 77 §, om uteslutning i 80—82 §, om anbudssökandes och anbudsgivares juridiska form och anbud i grupp i 91 och 92 § samt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om lämplighetskrav för anbudsgivare i 83 § och om val av anbud i 93 §.

55 §

Projekttävlingars jury och beslutsfattandet

En projekttävling ska ha en jury som ska bestå av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkeskvalifikationer av dem som deltar i en projekttävling, ska minst en tredjedel av jurymedlemmarna ha dessa eller motsvarande kvalifikationer.

Juryn ska vara självständig i sina beslut och yttranden. Deltagarnas förslag ska bedömas anonymt och uteslutande utifrån de kriterier som anges i annonsen om projekttävlingen. Anonymiteten ska bevaras tills juryn har avgett sitt slutliga yttrande eller meddelat sitt beslut.

Deltagarna kan vid behov uppmanas att besvara frågor som juryn har noterat i protokollet i syfte att klargöra aspekterna i anslutning till planerna. Över dialogen mellan juryn och deltagarna ska upprättas detaljerade protokoll. Utöver ett protokoll över bedömningen av

planerna ska juryn även upprätta ett protokoll som undertecknas av samtliga medlemmar och som innehåller en rangordning av planerna och deras förtjänster samt juryns kommentarer och eventuella punkter som kan behöva klargöras.

6 kap.

Tidsfrister

56 §

Minimitidsfrister och beräkning av tidsfrister

När tidsfristerna för ett upphandlingsförfarande bestäms ska hänsyn tas till upphandlingens art och till hur komplex den är samt till hur lång tid som behövs för att utarbeta och lämna anbudet. Om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller en granskning på plats av underlaget till upphandlingsdokumenten, ska tidsfristerna för mottagande av anbud bestämmas så att alla leverantörer får den information som behövs för att utarbeta ett anbud. I detta fall ska anbudstiderna vara längre än de minimitidsfrister som anges i 2—4 mom.

Vid selektivt förfarande, förhandlat förfarande, konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap och inrättande av dynamiska inköpssystem ska minst 30 dagar från den dag då upphandlingsannonsen sändes för publicering reserveras för inlämnande av en anbudsansökan. Vid öppet förfarande ska anbudstiden vara minst 35 dagar från den dag då upphandlingsannonsen har sänts för publicering. Vid selektivt förfarande ska anbudstiden vara minst 30 dagar och i dynamiska inköpssystem minst 10 dagar från den dag då anbudsgivarna har bjudits in att lämna anbud. Vid förhandlat förfarande och innovationspartnerskap ska tidsfristen för preliminära anbud vara minst 30 dagar från den dag då anbudsgivarna har bjudits in att lämna anbud.

Tidsfristerna enligt 2 mom. för inlämnande av anbud vid öppet och selektivt förfarande, förhandlat förfarande och innovationspartnerskap kan förkortas med fem dagar om den upphandlande enheten godkänner att anbud lämnas med elektroniska medel på det sätt som avses i 62 § 1 mom.

Andra upphandlande enheter än statens centralförvaltningsmyndigheter får vid ett selektivt förfarande bestämma tidsfristen för inlämnande av anbud enligt överenskommelse mellan den upphandlande enheten och de utvalda anbudssökandena. En förutsättning är att den bestämda tidsfristen är densamma för alla anbudsgivare. Om det inte går att komma överens om en tidsfrist för mottagande av anbud, ska tidsfristen vara minst 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud sändes till anbudssökandena i enlighet med 70 §.

Den upphandlande enheten ska förlänga tidsfristerna för inlämnande av anbud så att alla leverantörer ska kunna få all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om

1) den upphandlande enheten inte lämnar en leverantör den kompletterande information som leverantören begärt senast sex dagar, eller vid det påskyndade förfarande som avses i 57 §, senast fyra dagar innan den tidsfrist som bestämts för mottagande av anbud går ut,

2) väsentliga ändringar görs i anbudsförfrågan eller de övriga upphandlingsdokumenten.

Förlängningen av tidsfristen ska stå i rätt proportion till betydelsen av informationen eller ändringarna. Den upphandlande enheten behöver inte förlänga tidsfristerna, om den kompletterande information som avses i 5 mom. 1 punkten inte har begärts i god tid eller om informationen saknar betydelse för utarbetandet av anbud.

Påskyndat förfarande

Tidsfristerna enligt 56 § 2 mom. vid öppet och selektivt förfarande samt förhandlat förfarande kan förkortas, om det i praktiken är omöjligt att tillämpa tidsfristerna vid dessa förfaranden på grund av brådska som bestyrks på lämpligt sätt av den upphandlande enheten. Vid öppet förfarande ska anbudstiden dock vara minst 15 dagar. För inlämnande av anbudsansökan ska vid selektivt förfarande och förhandlat förfarande reserveras minst 15 dagar. Vid selektivt och förhandlat förfarande ska anbudstiden vara minst 10 dagar.

Anbudstiden vid öppet förfarande kan förkortas till minst 15 dagar och vid selektivt förfarande och förhandlat förfarande till minst 10 dagar, om den upphandlande enheten har sänt en förhandsannons för publicering på det sätt som föreskrivs i 61 §.

7 kap.

Skyldighet att annonsera om upphandling och annonseringsförfarandet*Annonsering om upphandling*

En upphandlande enhet ska sända följande annonser för publicering:

- 1) en upphandlingsannons om upphandling som överstiger EU-tröskelvärdena,
- 2) en sådan annons om social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar som gäller upphandling av de tjänster som avses i bilaga E,
- 3) en annons om en koncession som gäller upphandlingsförfarandet i anslutning till en koncession,
- 4) en sådan förhandsannons om koncessioner för social- och hälsovårdstjänster samt särskilda tjänster som gäller upphandlingsförfarandet i anslutning till koncessioner för de tjänster som avses i bilaga E,
- 5) en annons om projekttävling, som gäller en projekttävling,
- 6) en annons i efterhand om upphandlingar och koncessioner som avses i 1—4 punkten,
- 7) en annons om resultaten av en projekttävling i fråga om projekttävlingar som avses i 5 punkten,
- 8) en annons om rättelse som gäller ändringar i en annons som avses i 1—5 punkten,
- 9) en sådan annons om ändringar i ett upphandlingskontrakt eller en koncession som gäller en ändring som avses i 136 § 2 mom. 2 och 3 punkten.

Den upphandlande enheten får sända en förhandsannons och en direktupphandlingsannons om en upphandling och koncession som avses i 1 mom. 1—4 punkten för publicering.

Den upphandlande enheten får sända en allmän öppenhetsannons för publicering om att en enhet som den utövar bestämmande inflytande över ämnar bedriva affärsverksamhet med andra upphandlande enheter än sådana som utövar bestämmande inflytande i den eller erbjuda de tjänster som berörs av det samarbete mellan upphandlande enheter som avses i 16 § till andra upphandlande enheter än sådana som deltar i samarbetet. Av annonsen ska framgå åtminstone den upphandlande enhetens eller de upphandlande enheternas och den anknutna enhetens uppgifter för specificering, en beskrivning av den anknutna enhetens affärsverksamhet eller arten av de tjänster som berörs av samarbetet, den uppskattade andel som den affärsverksamhet som riktas till andra upphandlande enheter än sådana som utövar bestämmande inflytande utgör, uppgifter om minimitidsfristen för svar om den verksamhet som motsvarar marknadsvillkoren samt den adress till vilken svaren ska sändas.

Vid öppet förfarande fungerar upphandlingsannonsen som en begäran att lämna anbud på det sätt som anges i annonsen och de övriga upphandlingsdokumenten. Vid selektivt förfarande, förhandlat förfarande, konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap fungerar upphandlingsannonsen som en begäran att lämna en anbudsansökan på det sätt som anges i annonsen och de övriga upphandlingsdokumenten.

Annonser i efterhand som gäller upphandlingskontrakt och som avses i 1 mom. ska sändas för publicering inom 30 dagar efter det att ett upphandlingskontrakt ingåtts, ett upphandlingskontrakt som grundar sig på ett dynamiskt inköpssystem ingåtts eller ett beslut om ingående av ett ramavtal meddelats. De i 1 mom. avsedda annonserna om resultaten av en projekttävling ska sändas för publicering inom 30 dagar efter det att projekttävlingen har avslutats. Annonser i efterhand som gäller offentliga koncessioner ska sändas för publicering inom 48 dagar efter det att kontraktet ingåtts. Skyldigheten att publicera annonser i efterhand gäller inte enskilda upphandlingskontrakt som ingås på basis av ett ramavtal. Den upphandlande enheten ska sända en annons i efterhand för publicering också om att upphandlingen avbrutits. Grunderna för avbrytande av upphandlingen ska framgå av annonsen. Skyldigheten att publicera annonser i efterhand gäller även upphandling i fråga om vilken det har publicerats endast en förhandsannons och ingen upphandlingsannons.

59 §

Skyldighet att använda EU:s standardformulär och gemensamma terminologi vid offentlig upphandling (CPV)

De annonser som avses i 58 § ska göras på de standardformulär som fastställts i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1986 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) nr 842/2011, nedan *förordningen om standardformulär*. I annonserna ska finnas den information som anges i bilaga V till upphandlingsdirektivet.

När upphandlingen beskrivs ska den gemensamma terminologi vid offentlig upphandling (CPV) som avses i 4 § 15 punkten användas.

60 §

Publicering av upphandlingsannonser

Följande annonser enligt 58 § ska på elektronisk väg och på det standardformulär som avses i 59 § 1 mom. sändas för publicering på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi

- 1) EU-upphandlingsannonser,
- 2) annonser om social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänstepphandlingar,
- 3) annonser om koncessioner,
- 4) sådana förhandsannonser om koncessioner för social- och hälsovårdstjänster samt särskilda tjänster som gäller koncessioner för de tjänster som avses i bilaga E,
- 5) annonser om ändringar av avtal,
- 6) annonser om rättelse,
- 7) annonser i efterhand som gäller 1—4 punkten.

Följande annonser enligt 58 § får sändas för publicering på elektronisk väg på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi, på de standardformulär som avses i 59 § 1 mom.:

- 1) förhandsannonser,
- 2) annonser om direktupphandling,
- 3) allmänna öppenhetsannonser om i 58 § 3 mom. avsedd affärsverksamhet som bedrivs av anknutna enheter eller deltagande upphandlande enheter.

Övriga EU-annonser som fastställs genom förordningen om standardformulär ska avfattas direkt på den webbplats på adressen <http://simap.europa.eu/enotices/> som drivs av Europeiska unionens publikationsbyrå, på de standardformulär som fastställts av Europeiska kommissionen. En kopia av annonsen ska i statistikföringssyfte sändas till den instans som arbets- och näringsministeriet meddelat.

Den upphandlande enheten ska på begäran kunna bevisa vilken dag annonserna har sänts för publicering. De annonser som avses i denna paragraf och som sänts för publicering på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi ska sändas vidare till Europeiska unionens publikationsbyrå.

Den upphandlande enheten får offentliggöra en upphandlingsannons eller dess innehåll även i andra lämpliga medier, såsom tidningar eller facktidningar eller på sina egna webbsidor. De annonser som avses i 1 och 2 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning och efter detta på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi. De annonser som avses i 3 mom. eller deras innehåll får inte offentliggöras förrän de har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. Arbets- och näringsministeriet ska upprätthålla ett elektroniskt system ur vilket den upphandlande enheten får information om att en annons har publicerats på adressen www.hankintailmoitukset.fi och om publikationstidpunkten.

Annonsen som publiceras någon annanstans får inte innehålla annat än de annonser som publiceras på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi.

61 §

Förhandsannonser

Den upphandlande enheten får publicera en förhandsannons om en eller flera upphandlingar som ska genomföras under de följande månaderna och vars uppskattade värde är minst lika stort som EU-tröskelvärdet.

Förhandsannonsen ska sändas för publicering minst 35 dagar och högst 12 månader innan upphandlingsannonsen sänds för publicering. I upphandlingskontrakt som gäller de tjänsteupphandlingar som avses i bilaga E kan förhandsannonsen dock sändas för publicering mer än 12 månader innan upphandlingsannonsen sänds. Förhandsannonsen ska innehålla de uppgifter som den upphandlande enheten har vid den tidpunkt då förhandsannonsen utarbetas och de uppgifter som krävs i det standardformulär som avses i 59 §.

8 kap.

Informationsutbyte

62 §

Elektroniskt informationsutbyte i anslutning till upphandlingsförfarandet

Anbud och anbudsansökningar samt annat informationsutbyte i samband med upphandlingsförfarandet, ska ske med elektroniska medel. De verktyg och anordningar som används för kommunikation med elektroniska medel, samt deras tekniska egenskaper, ska vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och kompatibla med allmänt använda informations- och kommunikationstekniska produkter och får inte begränsa leverantörernas tillträde till upphandlingsförfarandet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller förfrågningsunderlaget ange de eventuella krav som gäller informationsutbytet.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får informationsutbytet i anslutning till upphandlingsförfarandet ske via post eller med något annat lämpligt leveranssätt eller en kombination av dessa och elektroniska medel om

1) användningen av elektroniska medel för kommunikation på grund av upphandlingens särskilda art kräver speciella verktyg, anordningar eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga eller inte stöds av allmänt tillgängliga applikationer,

2) applikationen som använts vid lämnande av anbud använder filformat som inte kan användas av någon annan öppen eller allmänt tillgänglig applikation eller som anbudsgivaren av skäl som gäller licenserna för applikationer inte kan göra tillgänglig för nedladdning eller fjärranvändning av den upphandlande enheten,

3) användningen av elektroniska medel för kommunikation kräver specialutrustning som inte är allmänt tillgänglig för upphandlande enheter,

4) det i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan efterfrågas en fysisk modell eller arkitektmodell som inte kan översändas med hjälp av elektroniska medel,

5) användningen av andra än elektroniska medel för kommunikation är nödvändig på grund av brott mot säkerheten i elektroniska medel för kommunikation,

6) användning av andra än elektroniska medel för kommunikation är nödvändig i syfte att skydda den särskilt känsliga karaktären hos information som behandlas vid upphandlingsförfarandet, och skyddet inte kan säkerställas på korrekt sätt genom användning av elektroniska verktyg och utrustning som antingen är allmänt tillgängliga för leverantörer eller kan göras tillgängliga för dem i den mening som avses i 63 §.

En upphandlande enhet som för informationsutbytet i anslutning till upphandlingsförfarandet använder andra än de elektroniska kommunikationsmedel som avses i 1 mom. ska ange skälen till detta i det upphandlingsbeslut som avses i 123 § eller den särskilda rapport om upphandlingsförfarandet som avses i 124 §.

En upphandlande enhet får trots vad som föreskrivs i 1 mom. genomföra informationsutbytet i anslutning till upphandlingsförfarandet muntligt, förutsatt att innehållet i den muntliga kommunikationen dokumenteras i tillfredsställande utsträckning. Anbudsfrågningar och andra upphandlingsdokument, anbudsansökningar och anbud får dock inte lämnas muntligt och det får inte heller krävas att de lämnas muntligt. I synnerhet sådan muntlig kommunikation med anbudsgivare som kan ha en betydande inverkan på innehållet i och bedömningen av anbuderna ska dokumenteras i tillräcklig utsträckning och på lämpligt sätt.

63 §

Elektroniskt informationsutbyte i särskilda fall

Den upphandlande enheten får trots vad som föreskrivs i 62 § 1 mom. genomföra informationsutbytet i anslutning till upphandlingsförfarandet med elektroniska verktyg och anordningar som inte är allmänt tillgängliga, förutsatt att den upphandlande enheten via dessa verktyg erbjuder anbudssökandena och anbudsgivarna möjlighet att delta i upphandlingsförfarandet på följande sätt

1) den upphandlande enheten ger med elektroniska medel oinskränkt, direkt och fullständig tillgång till dessa verktyg och anordningar för kommunikation från och med den dag då upphandlingsannonsen publiceras; i annonsen ska anges den webbadress där dessa verktyg och anordningar finns tillgängliga,

2) den upphandlande enheten ser till att anbudssökande eller anbudsgivare som inte har tillgång till dessa verktyg och anordningar eller inte har möjlighet att få dem inom aktuella tidsfrister, av orsaker som är oberoende av anbudssökanden eller anbudsgivaren, får delta i upphandlingsförfarandet genom att använda provisoriska anordningar som görs tillgängliga kostnadsfritt i det allmänna datanätet, eller

3) den upphandlande enheten erbjuder en alternativ kanal för lämnande av anbud med elektroniska medel.

Informationssäkerhet

Vid informationsutbytet och lagringen av uppgifterna i anslutning till upphandlingsförfarandet ska det säkerställas att uppgifterna är integrerade och att anbudsansökningarna och anbuden hålls konfidentiella. Den upphandlande enheten ska säkerställa att innehållet i anbuden eller anbudsansökningarna inte avslöjas förrän tidsfristen för att lämna anbud eller anbudsansökningar har gått ut.

Den upphandlande enheten ska specificera den säkerhetsnivå som krävs för de elektroniska medlen för kommunikation som ska användas i olika faser av upphandlingsförfarandet. Säkerhetsnivån ska stå i rätt proportion till de risker som är förknippade med respektive fas i förfarandet.

Verktyg och anordningar för elektronisk mottagning av anbudsansökningar, anbud och planer vid upphandlingsförfaranden och i projekttävlingar ska uppfylla följande krav:

- 1) information om de specifikationer som behövs för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering och tidsstämpling, ska finnas tillgänglig för anbudsgivarna och anbudssökandena,
- 2) exakt dag och tid för mottagandet av anbud, anbudsansökningar och inlämning av planer kan fastställas noggrant,
- 3) ingen har tillträde till de uppgifter som överförts elektroniskt före utgången av de reserverade tidsfristerna för inlämnade av uppgifter,
- 4) endast en person som utsetts av den upphandlande enheten får fastställa eller ändra datum för öppnande av mottagna uppgifter,
- 5) endast en person som utsetts av den upphandlande enheten kan få tillträde till samtliga eller en del av de insända uppgifterna i de olika faserna av upphandlingsförfarandet eller projekttävlingen,
- 6) endast en person som utsetts av den upphandlande enheten får bevilja tillträde till de insända uppgifterna, och först efter det fastställda datumet,
- 7) de uppgifter som mottagits och öppnats enligt kraven är tillgängliga endast för de personer som har utsetts att få kännedom om dem,
- 8) överträdelser av de villkor som anges i 3—7 punkten är klart iakttagbara.

9 kap.

Förberedelse av upphandlingen, anbudsförfrågan och beskrivning av föremålet för upphandlingen*Marknadsundersökning*

Innan en upphandlande enhet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra en marknadsundersökning för att förbereda upphandlingen och informera leverantörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna.

Vid en marknadsundersökning får den upphandlande enheten anlita oberoende experter, andra myndigheter och leverantörer. De råd som dessa aktörer ger får användas som hjälp vid planeringen och genomförandet av upphandlingsförfarandet men råden får inte användas så att konkurrensen snedvrids eller att förfarandet kommer att stå i strid med principerna enligt 3 § om icke-diskriminering och öppenhet.

66 §

Anbudssökandes och anbudsgivares deltagande i förberedelserna av upphandlingen

Om en anbudssökande, anbudsgivare eller ett företag som är anknutet till en anbudsgivare har deltagit i förberedelserna av upphandlingen, ska den upphandlande enheten se till att konkurrensen inte snedvrids till följd av detta.

67 §

Anbudsfrågan

Anbudsfrågan, inbjudan att förhandla och bilagorna till dem ska utarbetas så tydligt att det utifrån dem är möjligt att lämna anbud som är jämförbara.

Om anbudsfrågan och upphandlingsannonsen avviker från varandra i fråga om innehåll följs upphandlingsannonsen.

68 §

Innehållet i anbudsfrågan

Anbudsfrågan, upphandlingsannonsen, inbjudan till anbudssökandena eller bilagorna till dem ska innehålla

- 1) beskrivning av föremålet för upphandlingen eller en projektbeskrivning samt andra krav som är kopplade till upphandlingsföremålets typ,
- 2) en hänvisning till den publicerade upphandlingsannonsen,
- 3) tidsfristen för lämnande av anbud,
- 4) adressen till vilken anbuden ska sändas,
- 5) det eller de språk som anbuden ska avfattas på,
- 6) andra krav som gäller presentation av anbudsdokument och deras form,
- 7) vid konkurrenspräglad dialog den dag dialogen inleds och det eller de språk som används vid dialogen,
- 8) krav som gäller anbudssökandenas eller anbudsgivarnas ekonomiska och finansiella ställning samt tekniska lämplighet och yrkesmässiga kvalifikationer och övriga krav samt begäran att komplettera ett europeiskt enhetligt upphandlingsdokument och en förteckning över den dokumentation som anbudssökanden eller anbudsgivaren samt den anbudsgivare som vunnit anbudsförfarandet ska tillhandahålla för bedömning av lämpligheten,
- 9) kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och deras relativa viktning, ett skäligen variationsintervall eller i undantagsfall jämförelsegrundernas prioritetsordning,
- 10) anbudens giltighetstid,
- 11) de viktigaste kontraktsvillkoren, och
- 12) andra upplysningar som är av väsentlig betydelse med tanke på upphandlingsförfarandet och utarbetandet av anbud.

69 §

*Hur anbudsfrågan och de övriga upphandlingsdokumenten tillhandahålls
anbudssökandena och anbudsgivarna*

 Den upphandlande enheten ska med elektroniska medel ge kostnadsfri, oinskränkt, direkt och fullständig tillgång till **anbudsfrågan**, inbjudan att förhandla och bilagorna till dem samt till de övriga upphandlingsdokumenten. Tillgång till dokumenten ska ges från och med den dag då upphandlingsannonsen publiceras. Den webbadress där anbudsfrågan och de övriga upphandlingsdokumenten kan hämtas med elektroniska medel ska anges i annonsen.

Om kostnadsfri, oinskränkt, direkt och fullständig tillgång till vissa dokument som avses i 1 mom. inte kan ges med elektroniska medel av orsaker som anges i 62 § 2 mom. 1—5 punkten, kan den upphandlande enheten i upphandlingsannonsen meddela att dokumenten kommer att översändas på annat sätt än med elektroniska medel. I ett sådant fall ska tidsfristen för lämnande av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande fall som motiveras på ett relevant sätt i enlighet med 57 §.

Om kostnadsfri, oinskränkt, direkt och fullständig tillgång till vissa dokument som avses i 1 mom. inte kan ges med elektroniska medel av orsaker som sammanhänger med skyddet av uppgifternas konfidentialitet ska den upphandlande enheten i upphandlingsannonsen uppge kraven på skyddet av konfidentialiteten och uppge hur tillgång till dokumenten kan ges. I ett sådant fall ska tidsfristen för lämnande av anbud förlängas med fem dagar, utom i brådskande fall som motiveras på ett relevant sätt i enlighet med 57 §.

Den upphandlande enheten ska lämna kompletterande information om de dokument som avses i 1 mom. senast sex dagar eller vid det påskyndade förfarande som avses i 57 § senast fyra dagar innan den tidsfrist som bestämts för mottagande av anbud går ut, om den kompletterande informationen har begärts i tillräckligt god tid.

70 §

Inbjudan till anbudssökande

Vid selektivt förfarande, förhandlat förfarande, konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap ska den upphandlande enheten samtidigt och skriftligt bjuda in alla utvalda anbudssökande att lämna anbud eller att delta i förhandlingarna. I inbjudan ska den webbadress där anbudsförfrågan och de övriga upphandlingsdokumenten har gjorts tillgängliga med elektroniska medel nämnas. Inbjudan ska följas av anbudsförfrågan och de övriga upphandlingsdokumenten, om dokumenten inte har gjorts tillgängliga med elektroniska medel.

71 §

Beskrivning av föremålet för upphandlingen

I upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan, inbjudan att förhandla eller bilagorna till dem ska föremålet för upphandlingen beskrivas och de tekniska specifikationer som de eventuellt innehåller anges och de egenskaper som krävs av byggentreprenader, tjänster och varor fastställas. Beskrivningarna ska göra det möjligt för anbudsgivarna att delta i anbudsförfarandet på lika villkor och de får inte ställa ogrundade hinder för konkurrensen vid offentlig upphandling. När föremålet för upphandlingen ska användas av fysiska personer ska, utom i sakligt motiverade fall, föremålet för upphandlingen beskrivas med hänsyn till tillgängligheten för användare med funktionsnedsättning och till formgivning med tanke på samtliga användares behov. De krav på tillgänglighet som har gjorts obligatoriska annanstans i lagstiftningen eller genom en rättsakt av Europeiska unionen ska tillämpas när föremålet för upphandlingen definieras.

Beskrivningarna av föremålet för upphandlingen ska göras upp

1) i form av prestanda- eller funktionskrav som är tillräckligt exakta för att anbudsgivarna ska kunna specificera föremålet för upphandlingen och för att de upphandlande enheterna ska kunna ingå upphandlingskontrakt,

2) genom en hänvisning till beskrivningar av föremålet för upphandlingen och till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska bedömningar, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella tekniska godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer för projektering, beräkning och utförande av

byggtreprenader samt användning av varor; varje hänvisning ska följas av orden ”eller likvärdigt”.

3) i form av de krav som avses i 1 punkten och, för att visa att dessa krav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till de beskrivningar som avses i 2 punkten, eller

4) genom en hänvisning till de beskrivningar som avses i 2 punkten i fråga om vissa egenskaper och genom en hänvisning till de krav som avses i 1 punkten i fråga om andra egenskaper.

I beskrivningen av föremålet för upphandlingen får en viss tillverkare eller varor av ett visst ursprung inte nämnas, och beskrivningen får inte heller innehålla en hänvisning till varumärke, patent, produkttyp, ursprung eller specifik metod, som karakteriserar de varor, tjänster eller den produktion som tillhandahålls av en specifik anbudsgivare, om hänvisningen gynnar eller missgynnar vissa anbudsgivare eller varor. En sådan hänvisning får undantagsvis göras endast om föremålet för upphandlingen inte på annat sätt kan beskrivas tillräckligt exakt och tydligt. Hänvisningen ska då följas av orden "eller likvärdigt".

72 §

Användning av märken vid beskrivningen av föremålet för upphandlingen

Den upphandlande enheten får i beskrivningen av föremålet för upphandlingen, de i anbudsfrågan angivna kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller villkoren för fullgörande av kontraktet kräva ett särskilt märke som bevismedel för att föremålet för upphandlingen motsvarar de miljömässiga, sociala eller andra egenskaper som krävs. En förutsättning för kravet på ett särskilt märke är att samtliga av följande villkor är uppfyllda

1) märkeskraven gäller endast kriterier som är kopplade till föremålet för upphandlingen och som är lämpliga för att ange egenskaperna hos de byggtreprenader, varor eller tjänster som är föremål för upphandlingen,

2) märkeskraven grundar sig på objektivt kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier,

3) märkena har antagits i ett öppet förfarande i vilket myndigheter, konsumenter, parter på arbetsmarknaden, tillverkare, representanter för handeln samt icke-statliga organisationer samt andra berörda intressentgrupper kan delta,

4) märkena är tillgängliga för samtliga berörda parter,

5) märkeskraven utarbetas av en tredje part över vilken den ekonomiska aktör som ansöker om märket inte kan ha ett avgörande inflytande.

Om den upphandlande enheten inte kräver att föremålet för upphandlingen uppfyller alla märkeskrav eller märket omfattar andra krav som inte är kopplade till föremålet för upphandlingen, ska enheten ange vilka krav kopplade till föremålet för upphandlingen och vilka märkeskrav det hänvisas till. En upphandlande enhet som kräver att ett särskilt märke används ska godta alla märken som bekräftar att föremålet för upphandlingen uppfyller likvärdiga märkeskrav.

Om en anbudsgivare bevisligen inte har haft möjlighet att få tillgång till det särskilda märke som angetts av den upphandlande enheten eller ett likvärdigt märke inom de angivna tidsfristerna av orsaker som är oberoende av anbudsgivaren, ska den upphandlande enheten godta andra lämpliga bevismedel. Sådana bevismedel är teknisk dokumentation från tillverkaren, förutsatt att anbudsgivaren bevisar att de byggtreprenader, varor eller tjänster som den ska tillhandahålla uppfyller de särskilda märkeskraven eller de specifika krav som angetts av den upphandlande enheten.

Provningsrapporter, certifikat och annan teknisk utredning

En upphandlande enhet får kräva att anbudsgivarna lämnar en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse som bevismedel för att anbudet överensstämmer med kraven eller kriterierna i beskrivningen av föremålet för upphandlingen, och att det överensstämmer med de i anbudsförfrågan angivna kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller med villkoren för fullgörande av kontraktet. Om en upphandlande enhet kräver att intyg som upprättats av ett specifikt organ för bedömning av överensstämmelse lämnas in ska enheten även godta intyg från andra likvärdiga organ för bedömning av överensstämmelse.

Den upphandlande enheten ska godta teknisk dokumentation från tillverkaren eller andra relevanta bevismedel från tillverkaren än de som anges i 1 mom., om anbudsgivaren inte har haft tillgång till en sådan provningsrapport eller ett sådant intyg som avses i 1 mom. eller inte har haft möjlighet att få rapporten eller intyget inom de angivna tidsfrifterna. En förutsättning är dock att detta inte beror på anbudsgivaren. Anbudsgivaren ska dessutom bevisa att byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna som den tillhandahåller uppfyller kraven eller kriterierna i beskrivningen av föremålet för upphandlingen, de i anbudsförfrågan angivna kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller villkoren för fullgörande av kontraktet.

Om den upphandlande enheten beskriver föremålet för upphandlingen på det sätt som avses i 71 § 2 mom. 1 punkten får den inte förkasta anbud som gäller varor, tjänster eller byggtreprenader som överensstämmer med en nationellt genomförd europeisk standard, ett europeiskt tekniskt godkännande, en gemensam teknisk specifikation, en internationell standard eller ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan. En förutsättning är att dessa specifikationer avser de prestanda- eller funktionskrav som den upphandlande enheten har ställt. Anbudsgivaren ska i sitt anbud visa att den vara, tjänst eller byggtreprenad som överensstämmer med standarden uppfyller de krav som den upphandlande enheten har ställt.

Om den upphandlande enheten beskriver föremålet för upphandlingen på det sätt som avses i 71 § 2 mom. 2 punkten får den inte förkasta ett anbud på den grunden att anbudet inte motsvarar anbudsförfrågan, om anbudsgivaren i sitt anbud på något relevant sätt visar att den erbjudna varan, tjänsten eller byggtreprenaden uppfyller de krav som anges i beskrivningen av föremålet för upphandlingen på samma sätt som de specifikationer, standarder, bedömningar, godkännanden eller referenssystem som det hänvisas till.

Påvisande av att anbudet och anbudsansökan överensstämmer med kraven

En anbudsgivare ska i sitt anbud visa att den vara, tjänst eller byggtreprenad som erbjuds överensstämmer med kraven i anbudsförfrågan och de andra upphandlingsdokumenten. Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta anbud som inte motsvarar anbudsförfrågan eller villkoren för anbudsförfarandet.

Om informationen eller dokumentationen i anbudet eller anbudsansökan är ofullständig eller felaktig eller om vissa dokument eller viss information saknas, får den upphandlande enheten begära att anbudsgivaren eller anbudssökanden lämnar, kompletterar, förtydligar eller färdigställer informationen eller dokumentationen inom en tidsfrist som den upphandlande enheten sätter ut. En förutsättning är att de principer som anges i 3 § iakttas vid förfarandet.

75 §

Uppdelning av upphandlingskontrakt i delar

Den upphandlande enheten får ingå ett upphandlingskontrakt i form av separata delar, och ange storleken på och föremålet för dessa delar. Om den upphandlande enheten inte delar upp upphandlingskontraktet i delar, ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, upphandlingsbeslutet eller den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen ange om ett anbud får lämnas för en, flera eller alla delar. Om anbud får lämnas för flera eller alla delar får den upphandlande enheten begränsa antalet delar som ett anbud från samma anbudsgivare kan väljas till. I detta fall ska den upphandlande enheten i upphandlingsannonsen ange det högsta antalet delar som anbud från samma anbudsgivare kan väljas till. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange de regler som den tillämpar när den avgör till vilken del en anbudsgivares anbud väljs, i det fall att en anbudsgivares anbud väljs till fler delar än det högsta tillåtna antalet delar som anges i upphandlingsannonsen.

Den upphandlande enheten får sammanställa flera eller alla delar i ett och samma upphandlingskontrakt. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen ange de delar eller grupper av delar som kan sammanställas.

76 §

Alternativa och parallella anbud

En upphandlande enhet får godkänna alternativa anbud om det i upphandlingsannonsen anges att alternativa anbud är tillåtna. Det ska dessutom anges huruvida det är tillåtet att lämna endast alternativa anbud. Den upphandlande enheten får också kräva att anbudsgivarna lägger fram alternativa anbud. Alternativa anbud ska vara kopplade till föremålet för upphandlingskontraktet. Den upphandlande enheten ska säkerställa att de kriterier som avses i 93 § kan tillämpas på alternativa anbud och andra anbud.

Ett alternativt anbud ska uppfylla de i anbudsförfrågan och de andra upphandlingsdokumenten angivna minimikraven på föremålet för upphandlingen och de krav som gäller lämnande av alternativa anbud. Om den upphandlande enheten har meddelat att den godkänner alternativa anbud får ett alternativt anbud inte förkastas enbart på den grunden att det skulle leda till tjänsteupphandling i stället för varuupphandling eller till varuupphandling i stället för tjänsteupphandling.

Den upphandlande enheten får förbjuda en leverantör att lämna flera parallella anbud, om detta har angetts i förväg i anbudsförfrågan.

77 §

Underentreprenad

Den upphandlande enheten kan kräva att anbudsgivaren i sitt anbud anger vilken del av kontrakten som den avser lägga ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås. Ett sådant meddelande begränsar inte den huvudsakliga anbudsgivarens ansvar för att genomföra upphandlingen.

Vid byggentreprenadkontrakt eller sådan tjänsteupphandling som ska tillhandahållas vid en anläggning under direkt tillsyn av den upphandlande enheten ska den upphandlande enheten senast då fullgörandet av upphandlingskontraktet påbörjas kräva att den valda anbudsgivaren uppger namn på, kontaktuppgifter till och lagliga företrädare för sina underleverantörer som deltar i byggentreprenaderna eller tjänsterna, i den mån de är kända vid den tidpunkten. Den valda anbudsgivaren ska under upphandlingskontraktets giltighetstid även meddela ändringar i fråga om underleverantörerna och ändringar i nämnda uppgifter.

Den upphandlande enheten får utvidga meddelandeskyldigheten enligt 2 mom.

- 1) till andra upphandlingskontrakt än de som avses i 2 mom., samt
- 2) ännu längre ned i underleverantörskedjan.

Vid upphandling av byggtreprenader och tjänster samt vid monterings- eller installationsarbeten inom ramen för varuupphandling får den upphandlande enheten kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av anbudsgivaren eller en deltagare i gruppen.

78 §

Uteslutning av underleverantörer

En upphandlande enhet får i enlighet med 87–89 § kontrollera om det föreligger grunder för att utesluta underleverantörer med stöd av 80 eller 81 §. Om en obligatorisk grund för uteslutning gäller i fråga om en underleverantör, ska den upphandlande enheten kräva att anbudsgivaren byter ut underleverantören. Om en frivillig uteslutningsgrund gäller en underleverantör, får den upphandlande enheten kräva att underleverantören byts ut mot en annan underleverantör.

10 kap.

Val av anbudssökande och anbudsgivare samt val av anbud

79 §

Kontroll av anbud och anbudsgivare

Innan anbudet väljs ska den upphandlande enheten kontrollera att följande uppfylls:

- 1) anbudet överensstämmer med de krav, villkor och kriterier som ställs i upphandlingsannonsen och i upphandlingsdokumenten,
- 2) anbudet har lämnats av en anbudsgivare som inte har uteslutits ur förfarandet med stöd av 80 eller 81 § och som uppfyller de lämplighetskrav som avses i 83 § och som den upphandlande enheten ställer.

Vid öppet förfarande kan den upphandlande enheten kontrollera att anbudet överensstämmer med kraven och jämföra anbudet före den kontroll som avses i 1 mom. 2 punkten. Upphandlingskontrakt får dock inte ingås med en anbudsgivare som borde ha uteslutits ur förfarandet med stöd av 80 § eller som inte uppfyller de lämplighetskrav som den upphandlande enheten ställer.

Den upphandlande enheten får besluta att inte tilldela ett upphandlingskontrakt till den anbudsgivare som lämnar in det i 93 § avsedda ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet om enheten har konstaterat att anbudet inte överensstämmer med de miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter som avses i 81 § 1 mom. 5 punkten.

80 §

Obligatoriska grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsörfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att anbudssökanden eller anbudsgivaren, en ledamot i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts till straff för något av följande brott

- 1) givande av muta enligt 16 kap. 13 § i strafflagen (39/1889), grovt givande av muta enligt 16 kap. 14 §, givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 a § eller grovt givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 b §,

- 2) deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet enligt 17 kap. 1 a § i strafflagen,
- 3) människohandel enligt 25 kap. 3 § i strafflagen eller grov människohandel enligt 25 kap. 3 a §,
- 4) skattebedrägeri enligt 29 kap. 1 § i strafflagen samt grovt skattebedrägeri enligt 29 kap. 2 §, arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 a §, grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 b §, subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 5 § eller grovt subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 6 § eller subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 §,
- 5) givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 § i strafflagen, grovt givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 a §, tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 § eller grovt tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 a §,
- 6) penningtvätt enligt 32 kap. 6 § i strafflagen, grov penningtvätt enligt 32 kap. 7 §, stämpling till grov penningtvätt enligt 32 kap. 8 § eller penningtvätt av oaktsamhet enligt 32 kap. 9 §,
- 7) brott som begåtts i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § i strafflagen samt förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 2 §, ledande av terroristgrupp enligt 34 a kap. 3 §, främjande av en terroristgrupps verksamhet enligt 34 a kap. 4 §, meddelande av utbildning för ett terroristbrott enligt 34 a kap. 4 a §, rekrytering för ett terroristbrott enligt 34 a kap. 4 c § eller finansiering av terrorism enligt 34 a kap. 5 §.

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 § i strafflagen, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ockerliknande diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 § eller anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §.

Den upphandlande enheten ska utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet också på grundval av en lagakraftvunnen dom för ett brott i någon annan stat som motsvarar ett brott som nämns i 1 eller 2 mom.

Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta också en anbudssökande eller anbudsgivare som genom ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom har befunnits ha försummat sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter i Finland eller i etableringslandet. Ovannämnda bestämmelse tillämpas dock inte om anbudssökanden eller anbudsgivaren har betalat skatterna eller socialförsäkringsavgifterna eller ingått en bindande överenskommelse i syfte att betala dem.

En anbudssökande eller anbudsgivare får inte uteslutas ur ett anbudsförfarande, om mer än fem år har förflutit sedan den lagakraftvunna domen för ett brott som avses i 1—3 mom. eller en försummelse som avses i 4 mom. gavs.

81 §

Av prövning beroende grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten får genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om anbudssökanden eller anbudsgivaren

- 1) är försatt i konkurs eller blir upplöst eller har avbrutit sin affärsverksamhet eller har skulder som har reglerats genom ett fastställt ackord, ett saneringsprogram eller genom något annat motsvarande program som grundar sig på lagstiftning,
- 2) är föremål för försättande i konkurs eller upplösning eller för något annat förfarande som avses i 1 punkten,

3) i sin yrkesverksamhet har gjort sig skyldig till ett sådant allvarligt fel som gör att dess tillförlitlighet kan ifrågasättas och som kan styrkas av den upphandlande enheten,

4) har försummat sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter i Finland eller i etableringslandet, om den upphandlande enheten kan styrka detta genom något annat än ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom,

5) inte har fullgjort sina miljö-, social- och arbetsrättsliga skyldigheter enligt Finlands eller Europeiska unionens lagstiftning, kollektivavtalen eller de internationella konventioner som uppräknas i bilaga C, om den upphandlande enheten kan styrka detta,

6) har ingått kontrakt med andra leverantörer i syfte att snedvrیدا konkurrensen, om den upphandlande enheten kan styrka detta,

7) har en intressekonflikt i upphandlingsförfarandet som inte kan avhjälpas effektivt genom andra åtgärder,

8) har deltagit i förberedelserna av upphandlingsförfarandet så att deltagandet har lett till en snedvridning av konkurrensen och snedvridningen inte kan avhjälpas genom andra, mindre ingripande åtgärder; innan anbudssökande eller anbudsgivare utesluts från förfarandet ska de ges möjlighet att påvisa att deras deltagande i förberedelserna av upphandlingen inte har äventyrat ett likvärdigt och icke-diskriminerande upphandlingsförfarande,

9) har visat betydande eller upprepade brister i fullgörandet av något centralt krav enligt tidigare upphandlingskontrakt eller koncessioner; en ytterligare förutsättning är att bristerna har medfört att det tidigare kontraktet sagts upp i förtid eller hävts, eller att bristerna har lett till skadestånd eller andra jämförbara sanktioner,

10) har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter då den lämnat den upphandlande enheten de uppgifter som avses i detta kapitel eller försummat att lämna de uppgifter som krävs,

11) otillbörligt har försökt påverka den upphandlande enhetens beslutsprocess, tillägna sig konfidentiell information som kan ge anbudssökanden eller anbudsgivaren otillbörliga fördelar i upphandlingsförfarandet eller avsiktligt lämna vilseledande uppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på beslutet om val av anbudsgivare eller anbud.

Bestämmelserna om anbudssökande och anbudsgivare i 1 mom. 3, 5 och 6 punkten tillämpas även när den som har gjort sig skyldig till ett fel eller en förseelse eller försummat sin skyldighet är en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren. En uteslutning kan också prövas bland annat med hänsyn till hur allvarlig bristen, förseelsen eller försummelsen är, vilket samband den har med föremålet för upphandlingen, hur lång tid som har förflutit samt vilka eventuella andra påföljder som förekommit.

Bestämmelsen i 1 mom. 4 punkten tillämpas inte om anbudssökanden eller anbudsgivaren har betalat skatterna eller socialförsäkringsavgifterna eller avtalat om ett bindande arrangemang i syfte att betala dem.

En anbudssökande eller anbudsgivare får inte uteslutas ur ett anbudsförfarande om det har gått mer än tre år sedan en händelse som avses i 1 mom.

82 §

Anbudssökandes och anbudsgivares avhjälpande åtgärder

En anbudssökande eller anbudsgivare kan lägga fram bevis på sin tillförlitlighet trots att en grund för uteslutning enligt 80 eller 81 § föreligger. Om den upphandlande enheten anser att bevisen och tillförlitligheten är tillräckliga, får den inte utesluta anbudssökanden eller anbudsgivaren i fråga ur anbudsförfarandet.

Anbudssökanden eller anbudsgivaren kan som ett sådant bevis som avses i 1 mom. lägga fram en utredning över att anbudssökanden eller anbudsgivaren har ersatt eller förbundit sig att ersätta alla de skador som orsakats av den straffbara gärningen, felet eller förseelsen, har klagat om realiteterna och omständigheterna på ett uttömmande sätt genom att

aktivt samarbeta med undersökningsmyndigheterna och har vidtagit konkreta tekniska åtgärder, samt organisatoriska åtgärder och åtgärder som gäller personalen för att förhindra nya straffbara gärningar, fel eller förseelser.

De avhjälpande åtgärder som vidtagits av anbudssökanden eller anbudsgivaren ska bedömas med beaktande av allvarlighetsgraden av och omständigheterna kring den straffbara gärningen, felet eller försummelsen.

83 §

Krav gällande anbudssökandes och anbudsgivares lämplighet

En upphandlande enhet kan ställa i 84—86 § avsedda krav som gäller registrering av anbudssökande eller anbudsgivare, deras ekonomiska och finansiella ställning samt deras tekniska och yrkesmässiga kvalifikationer. Kraven ska framgå av upphandlingsannonsen. Kraven ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och de ska stå i rätt proportion till upphandlingens art, ändamål och omfattning. Med hjälp av kraven ska det gå att på ett behörigt sätt säkerställa att anbudssökanden eller anbudsgivaren har rätt att utöva yrkesverksamhet och att den har tillräckliga ekonomiska och finansiella resurser samt tekniska och yrkesmässiga kvalifikationer att fullgöra upphandlingskontraktet i fråga. De anbudssökande eller anbudsgivare som inte uppfyller de minimikrav som den upphandlande enheten ställer ska uteslutas ur anbudsförfarandet.

84 §

Redogörelse för rätten att utöva yrkes- och näringsverksamhet

En upphandlande enhet får kräva att en anbudssökande eller anbudsgivare

- 1) med ett registerutdrag enligt lagstiftningen i etableringslandet visar att den är upptagen i ett yrkes- eller handelsregister,
- 2) med en försäkran eller intyg under ed enligt lagstiftningen i etableringslandet visar att den bedriver näringsverksamhet, eller
- 3) med ett näringsstillstånd eller ett intyg över medlemskap i en organisation enligt lagstiftningen i etableringslandet visar att den är berättigad att erbjuda tjänster i sitt etableringsland.

85 §

Ekonomisk och finansiell ställning

En upphandlande enhet kan ställa krav för att säkerställa att anbudssökandena och anbudsgivarna har de ekonomiska och finansiella resurser som behövs för att fullgöra ett upphandlingskontrakt. För detta ändamål kan den upphandlande enheten ställa krav på minsta omsättning eller förhållandet mellan tillgångar och skulder. En upphandlande enhet kan även kräva tillräcklig ansvarsförsäkring.

Den minsta årliga omsättning som kan krävas av anbudssökande och anbudsgivare får uppgå till ett belopp som är högst två gånger så stort som det uppskattade värdet av upphandlingskontraktet. Kravet gällande minsta omsättning kan av grundad anledning vara högre. En upphandlande enhet ska nämna grunderna för sådana krav i anbudsförfrågan eller upphandlingsbeslutet.

Om en upphandling har delats upp i flera delar i enlighet med 75 §, tillämpas kravet gällande minsta omsättning på varje del. Den upphandlande enheten kan emellertid ställa ett krav gällande minsta omsättning på en grupp av delar i sådana fall då enheten med samma anbudsgivare ingår upphandlingskontrakt över flera delar som ska utföras samtidigt.

Om upphandlingar som bygger på ramavtal görs genom konkurrensutsättning i enlighet med 43 § 3 mom., ska det krav gällande minsta omsättning som avses i 2 mom. ställas ut-

ifrån det högsta uppskattade värdet av de upphandlingskontrakt som ska fullgöras samtidigt eller, om den uppgiften inte är känd, utifrån det uppskattade värdet av ramavtalet. När det gäller dynamiska inköpssystem ska kravet gällande minsta årliga omsättning ställas utifrån det högsta förväntade värdet på de kontrakt som ska ingå inom ramen för det systemet.

86 §

Teknisk prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer

Den upphandlande enheten kan ställa krav för att säkerställa att anbudssökandena och anbudsgivarna har de personalresurser, de tekniska resurser och den erfarenhet som behövs för att fullgöra upphandlingskontraktet på den nivå som den upphandlande enheten förutsätter. Den upphandlande enheten kan kräva att tillräcklig erfarenhet påvisas med referenser från tidigare fullgjorda kontrakt.

När föremålet för upphandlingen är varor, tjänster eller byggtreprenader som kräver monterings- eller installationsarbeten kan anbudssökandenas och anbudsgivarnas yrkesmässiga kvalifikationer att tillhandahålla tjänsterna eller utföra installationen eller byggtreprenaden bedömas utifrån yrkeskunnande, erfarenhet och tillförlitlighet.

87 §

Europeiskt enhetligt upphandlingsdokument

Den upphandlande enheten ska kräva att det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet används som preliminärt bevis på att en anbudssökande eller anbudsgivare uppfyller följande krav

- 1) ingen av de grunder för uteslutning som avses i 80 och 81 § gäller anbudssökanden eller anbudsgivaren,
- 2) anbudssökanden eller anbudsgivaren uppfyller de lämplighetskrav som avses i 83 § och som den upphandlande enheten ställer.

En anbudssökande eller anbudsgivare kan använda samma europeiska enhetliga upphandlingsdokument vid flera upphandlingsförfaranden för att visa att kraven enligt 1 mom. uppfylls, förutsatt att anbudssökanden eller anbudsgivaren bekräftar att informationen i dokumentet fortfarande gäller och motsvarar de krav som den upphandlande enheten ställer.

Det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet ska upprättas elektroniskt utifrån ett standardformulär som fastställs genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/7 om fastställande av standardformuläret för det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet.

88 §

Utredning av huruvida grunder för uteslutning föreligger och lämplighetskraven uppfylls

Innan ett upphandlingskontrakt ingås ska den upphandlande enheten kräva att den valda anbudsgivaren lämnar in aktuella intyg och utredningar för att utreda huruvida anbudsgivaren berörs av någon sådan obligatorisk grund för uteslutning som avses i 80 § och om den uppfyller de lämplighetskrav som den upphandlande enheten ställer och som avses i 83 §. Om den upphandlande enheten hänvisar till en av prövning beroende uteslutningsgrund som avses i 81 § 1 mom. 1, 2 eller 4 punkten ska den innan upphandlingskontraktet ingås kräva att den valda anbudsgivaren lämnar in aktuella intyg och utredningar för att utreda huruvida den frivilliga uteslutningsgrunden föreligger.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas även på upphandlingar som grundar sig på ramavtal och upphandlingar som gjorts inom dynamiska inköpssystem, om ingen utredning har

krävts när anbudsgivare tas med i ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet. Bestämelsen i 1 mom. tillämpas dock inte på upphandlingar som grundar sig på ramavtal när upphandlingen görs på de villkor som har fastställts i ramavtalet utan konkurrensutsättning.

En upphandlande enhet kan också när som helst under upphandlingsförfarandet be anbudssökande och anbudsgivare lämna in samtliga eller en del av de utredningar som avses i 1 mom., om det behövs för att säkerställa att förfarandet genomförs på ett korrekt sätt.

I fråga om de obligatoriska grunder för uteslutning som avses i 80 § ska som bevismedel enligt 1 mom. godkännas ett straffregisterutdrag enligt 6 § 8 mom. och 6 b § i straffregisterlagen (770/1993) eller ett straffregisterutdrag utfärdat av en behörig myndighet i ursprungslandet eller etableringslandet för anbudsgivaren eller en medlem i dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som utövar representationsbesluts- eller tillsynsmakt. Ett straffregisterutdrag får inte vara äldre än tolv månader. En upphandlande enhet eller anbudsgivare får inte ta en kopia av straffregisterutdraget eller spara det för egen del. Den upphandlande enheten ska när grunderna för uteslutning har utretts förstöra straffregisterutdraget eller returnera det till den person som utdraget gäller. Uppgifter som framgår av straffregistret får inte uppges för andra personer än sådana som nödvändigt behöver dem för att utreda grunderna för uteslutning. Om ovannämnda utdrag eller intyg inte utfärdas i anbudssökandens eller anbudsgivarens etableringsland, ska i stället för dessa som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt lagstiftningen i etableringslandet som avlagts av en representant för anbudssökanden eller anbudsgivaren.

I fråga om 81 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten ska ett intyg utfärdat av en behörig myndighet godkännas som bevis. Om sådana intyg inte utfärdas i anbudssökandens eller anbudsgivarens etableringsland, ska som bevis godtas en försäkran under ed eller högtidlig försäkran enligt etableringslandets lagstiftning som avlagts av en representant för anbudssökanden eller anbudsgivaren.

Bevis på en anbudssökandes eller anbudsgivares ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av ett eller flera av de dokument som anges i bilaga D. Om en anbudssökande eller anbudsgivare av godtagbara skäl inte kan lämna de dokument som den upphandlande enheten begär, får anbudssökanden eller anbudsgivaren redogöra för sin ekonomiska och finansiella ställning med hjälp av något annat dokument som den upphandlande enheten godtar.

Bevis på en anbudssökandes eller anbudsgivares tekniska kvalifikationer får lämnas i en eller flera av de former som anges i bilaga D, beroende på arten och mängden eller omfattningen och användningsändamålet för föremålet för upphandlingen.

En upphandlande enhet får inte kräva att den valda anbudsgivaren lämnar in bevis för de ändamål som nämns i 1 mom., om den upphandlande enheten kan få tillgång till behövliga intyg, utredningar och övriga uppgifter via en kostnadsfri databas i Finland eller någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En anbudsgivare ska inte vara tvungen att lämna in dokument som bevismedel, om den upphandlande enheten redan innehar de behövliga, uppdaterade dokumenten.

89 §

Online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat

Upphandlande enheter ska som i 88 § avsedda bevismedel i fråga om förutsättningarna för uteslutning och bevis på att lämplighetskraven uppfylls i första hand be att få sådana intyg och andra dokument som finns i det av Europeiska kommissionen inrättade online-verktyget för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis).

Arbets- och näringsministeriet eller den som ministeriet har utsett ska se till att den information om intyg och andra dokument som registreras i det online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat som avses i 1 mom. uppdateras kontinuerligt.

90 §

Miljöledningsåtgärder och kvalitetssäkringsåtgärder

En upphandlande enhet kan begära att anbudssökanden eller anbudsgivaren redogör för de åtgärder för hantering av miljökonsekvenser som den vidtar när den genomför en byggtreprenad eller tillhandahåller en tjänst. Om den upphandlande enheten kräver intyg som upprättats av oberoende organ och som intygar att anbudssökanden eller anbudsgivaren uppfyller kraven i vissa miljöledningsstandarder, ska den hänvisa till unionens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS), till erkända miljöledningssystem eller till andra miljöledningsstandarder som bygger på europeiska eller internationella standarder och som certifierats av ett ackrediterat organ.

En upphandlande enhet kan begära att anbudssökanden eller anbudsgivaren redogör för de kvalitetssäkringsåtgärder som den vidtar. Om en upphandlande enhet kräver intyg som upprättats av oberoende organ och som intygar att anbudssökanden eller anbudsgivaren uppfyller kraven i kvalitetssäkringsstandarderna, inklusive tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, ska enheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på europeiska standardserier och som är certifierade av organ som iakttar europeiska standardserier för certifiering. Den upphandlande enheten ska även godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater i Europeiska unionen samt sådana intyg över likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som anbudssökandena och anbudsgivarna lämnar.

Om en anbudssökande eller anbudsgivare av orsaker som inte beror på anbudssökanden eller anbudsgivaren själv bevisligen inte hade möjlighet att få sådana intyg som avses i 1 eller 2 mom. inom eventuella tidsfrister, ska den upphandlande enheten godta också andra bevis på miljöledningsåtgärder eller kvalitetssäkringsåtgärder. En förutsättning är att anbudssökanden eller anbudsgivaren kan visa att de miljöledningsåtgärder eller kvalitetssäkringsåtgärder som bevisas på annat sätt motsvarar det som krävs enligt standarden i miljöledningssystemet eller kvalitetssäkringsstandarder.

91 §

Anbudssökandes och anbudsgivares juridiska form samt anmälan om ansvariga personer

Anbudssökande eller anbudsgivare som enligt lagstiftningen i etableringslandet har rätt att erbjuda de tjänster som utgör föremål för upphandlingen får inte uteslutas endast på grund av att de enligt en annan lag ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Den upphandlande enheten kan vid tjänsteupphandling och byggtreprenader samt vid sådan varuupphandling som omfattar monterings- och installationsarbeten ålägga anbudssökandena och anbudsgivarna att i anbudet eller anbudsansökan uppge namnen på de personer som svarar för att tjänsten eller byggtreprenaden utförs samt deras yrkesmässiga kvalifikationer.

92 §

Deltagande i anbudsförfaranden i grupp och utnyttjande av andra enheters kapacitet

Leverantörer får lämna anbud eller anmäla sig som anbudssökande i grupp. Den upphandlande enheten får inte kräva att grupper av anbudssökande eller anbudsgivare ska anta en viss juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan. Enheten får dock kräva att den utsedda gruppen ska anta en viss juridisk form efter att kontraktet ingåtts, om det behövs för att upphandlingskontraktet ska kunna fullgöras på behörigt sätt. Den upp-

handlande enheten kan i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan meddela hur anbudssökandena och anbudsgivarna tillsammans som en grupp ska uppfylla kraven i fråga om den ekonomiska och finansiella ställningen enligt 85 § eller kraven på teknisk prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer enligt 86 § eller de särskilda villkoren enligt 98 §. Sådana ytterligare krav på grupper av anbudssökande och anbudsgivare ska motiveras av objektiva skäl och vara proportionerliga.

En anbudssökande eller anbudsgivare får för fullgörande av kontraktet utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan dem. Också en grupp får för fullgörande av kontraktet utnyttja kapaciteten hos andra enheter. Kapacitet som gäller kvalifikationer och erfarenhet hos personalen vid andra enheter får användas endast om de berörda andra enheterna genomför de byggtreprenader eller tillhandahåller de tjänster som är föremål för upphandlingen eller delar av dem. En anbudssökande eller anbudsgivare eller en grupp av dessa ska för den upphandlande enheten visa dokumentation över sin ekonomiska och finansiella ställning, tekniska prestanda och yrkesmässiga kvalifikationer och uppfyllandet av övriga krav.

Den upphandlande enheten ska kräva att anbudssökanden eller anbudsgivaren byter ut en leverantör vars kapacitet den utnyttjar, om den berörda leverantören är föremål för en obligatorisk grund för uteslutning enligt 80 § eller inte uppfyller lämplighetskraven enligt 83 §. Den upphandlande enheten kan kräva att anbudssökanden eller anbudsgivaren byter ut en leverantör som är föremål för en av provning beroende uteslutningsgrund som avses i 81 §.

Om en anbudssökande eller anbudsgivare utnyttjar andra enheters kapacitet för att uppfylla kraven i fråga om ekonomisk och finansiell ställning kan den upphandlande enheten förutsätta att anbudssökanden eller anbudsgivaren och berörda andra enheter solidariskt ska vara ansvariga för fullgörandet av upphandlingskontraktet.

93 §

Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det lägsta priset, är kostnads- mässigt mest fördelaktigt eller har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Om den upphandlande enheten vid annan upphandling än varuupphandling använder endast det lägsta priset som kriterium för vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, i upphandlingsbeslutet eller i den särskilda rapporten om upphandlingsförfarandet.

Den upphandlande enheten kan bestämma sådana jämförelsegrunder angående förhållandet mellan pris och kvalitet som gäller kvalitativa, samhällseliga eller sociala aspekter, miljöaspekter eller innovativa egenskaper. Kvalitetskriterier kan vara tekniska fördelar, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, utformning med tanke på samtliga användares behov, driftskostnader, kostnadseffektivitet, eftermarknadsservice och tekniskt stöd, underhåll samt leveransdag, leveranstid eller tid för fullgörande samt andra leveransvillkor. Den upphandlande enheten kan beakta även kvalifikationerna och erfarenheterna hos samt organisationen av den personal som utses att fullgöra upphandlingskontraktet, om kvaliteten på den personal som utses på ett betydande sätt kan påverka fullgörandet av upphandlingskontraktet.

Den upphandlande enheten kan även ange kostnadselementen i förhållandet mellan pris och kvalitet i form av ett fast pris eller en fast kostnad på så sätt att anbudsgivarna konkurrerar enbart i fråga om kvalitetskriterier.

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller inbjudan att förhandla ange det kriterium för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller de jämförelsegrunder för förhållandet mellan pris och kvalitet som används. Den

upphandlande enheten ska specificera den relativa viktningen av jämförelsegrunderna i upphandlingsannonsen, inbjudan att förhandla eller anbudsfrågan. Viktningen kan även anges i form av ett lämpligt variationsintervall. Om en relativ viktning av jämförelsegrunderna av objektiva skäl inte är möjlig ska jämförelsegrunderna anges i fallande prioritetsordning.

Jämförelsegrunderna ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen i enlighet med 94 §, de får inte ge den upphandlande enheten obegränsad valfrihet och de ska vara icke-diskriminerande och säkerställa möjligheten till verklig konkurrens. Den upphandlande enheten ska bestämma jämförelsegrunderna så att anbudsgivaren kan verifiera de underliggande uppgifterna för att jämföra anbud. I oklara fall ska den upphandlande enheten de facto kontrollera att de uppgifter och bevis som anbudsgivarna har lämnat är korrekta.

94 §

Koppling till föremålet för upphandlingen

Jämförelsegrunderna för förhållandet mellan pris och kvalitet är kopplade till föremålet för upphandlingen om de är kopplade till det kontrakt som gäller de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska tillhandahållas enligt kontraktet i alla avseenden och i alla faser av deras livscykel. Detta tillämpas även då de faktorer som anges som jämförelsegrunder inte utgör en fysisk del av föremålet för upphandlingen.

95 §

Livscykelkostnader

Den upphandlande enheten kan använda livscykelkostnaderna som kriterium vid bedömningen av kostnaderna för upphandlingen. Livscykelkostnader är de kostnader som orsakas av den upphandlande enheten eller andra användare av föremålet för upphandlingen, under byggnadsentreprenaders, varors eller tjänsters livscykel. Dessa kostnader är kostnaderna för förvärv, driftskostnader, underhållskostnader samt återvinnings- och avfallskostnader.

Livscykelkostnader är även sådana kostnader som orsakas av externa miljöeffekter och som är kopplade till föremålet för upphandlingen under dess livscykel, om deras penningvärde kan bestämmas och kontrolleras. En förutsättning för att kostnader som orsakas av externa miljöeffekter ska kunna beaktas är dessutom att

- 1) den metod som används för bedömningen grundar sig på objektivet verifierbara och icke-diskriminerande kriterier,
- 2) den metod som används för bedömningen inte på ett otillbörligt sätt gynnar eller diskriminerar vissa leverantörer,
- 3) den metod som används för bedömningen är tillgänglig för och kan användas av alla berörda parter, och att
- 4) de uppgifter som krävs för beräkningen av kostnaderna ska kunna tillhandahållas med rimliga ansträngningar av normalt omdömesgilla leverantörer.

Om den upphandlande enheten bedömer kostnaderna utifrån ett livscykelkostnadspektiv ska enheten i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som anbudsgivarna och anbudssökandena ska lämna för beräkning av kostnaderna och vilken metod som kommer att användas vid beräkningen av livscykelkostnaderna.

96 §

Onormalt låga anbud

Den upphandlande enheten ska begära att anbudsgivaren förklarar priserna eller kostnaderna i anbudet, om anbudet förefaller vara onormalt lågt. Begäran och förklaringen kan

i synnerhet gälla tillverkningssättet, ekonomiska och tekniska lösningar avseende tillhandahållandet av tjänster eller byggmetoderna, ovanligt gynnsamma villkor för upphandlingen, originaliteten i byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna, fullgörande av de skyldigheter som avses i 81 § 1 mom. 5 punkten, underentreprenader samt statligt stöd som anbudsgivaren åtnjuter.

Den upphandlande enheten kan förkasta ett anbud vars pris eller kostnader med hänsyn till upphandlingens art och omfattning är onormalt låga, om anbudsgivarens förklaring och andra inlämnade bevis inte på ett tillfredsställande sätt förklarar de låga priser eller kostnader som föreslagits. Den upphandlande enheten ska förkasta anbudet om anbudets onormalt låga pris eller kostnader beror på att de skyldigheter som avses i 81 § 1 mom. 5 punkten har försumrats.

Den upphandlande enheten kan förkasta ett anbud vars pris eller kostnader är onormalt låga på grund av att anbudsgivaren får ett olagligt statligt stöd endast om anbudsgivaren inte inom en rimlig tidsfrist som sätts ut av den upphandlande enheten kan bevisa att det statliga stödet har beviljats på lagliga grunder. Den upphandlande enheten ska underrätta arbets- och näringsministeriet om att anbudet har förkastats av en orsak som avses i detta moment.

97 §

Beaktande av stöd som ges av den upphandlande enheten vid jämförelse av anbud

Om anbudsgivaren är en enhet som hör till den upphandlande enhetens organisation eller om anbudsgivaren av den upphandlande enheten har fått eller kommer att få ekonomiskt stöd som påverkar anbudspriset, ska den upphandlande enheten vid jämförelse av anbuderna beakta det ovannämnda ekonomiska stödet och de övriga faktiska omständigheter som påverkar anbudspriset.

98 §

Särskilda villkor för upphandlingskontrakt

Den upphandlande enheten kan ställa särskilda villkor för fullgörande upphandlingskontraktet förutsatt att villkoren är kopplade till föremålet för upphandlingen på det sätt som avses i 94 §. Villkoren får omfatta ekonomiska och sociala samt innovations-, miljö- och sysselsättningsrelaterade hänsyn vid upphandlingen. Särskilda villkor för upphandlingskontrakt ska anges i upphandlingsannonsen, inbjudan att förhandla eller förfrågningssunderlaget.

Till ett upphandlingskontrakt mellan en statlig centralförvaltningsmyndighet och den anbudsgivare som vunnit anbudsförfarandet ska fogas ett villkor enligt vilket det i de i Finland utförda arbeten som ingår i upphandlingskontraktet ska följas åtminstone de minimivillkor för ett anställningsförhållande som enligt finsk lag och bestämmelserna i kollektivavtalen ska iakttas i likartat arbete.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om statliga centralförvaltningsmyndigheters skyldighet tillämpas också när en annan upphandlande enhet ingår ett upphandlingskontrakt som avser byggtreprenad.

AVDELNING III

**FÖRFARANDE I FRÅGA OM NATIONELLA UPPHANDLINGAR, SOCIAL-
OCH HÄLSOVÅRDSTJÄNSTER SAMT ANDRA SÄRSKILDA
TJÄNSTEUPPHANDLINGAR SAMT KONCESSIONER**

11 kap.

Nationella förfaranden

99 §

Bestämmelser som tillämpas på nationella upphandlingar

Förutom bestämmelserna i avdelning I och IV ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på varu- och tjänsteupphandlingar, projekttävlingar och byggentreprenader vars värde underskrider det EU-tröskelvärde som anges i 26 § men uppgår till minst de nationella tröskelvärden som anges i 25 § 1 mom. 1 eller 2 punkten. Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas även på utrikesförvaltningens upphandlingar enligt 8 § 2 mom.

100 §

Upphandlingsförfarande

Den upphandlande enheten ska vid konkurrensutsättning av upphandling använda ett förfarande där principerna enligt 3 § 1 mom. följs. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan beskriva det upphandlingsförfarande som används.

På direktupphandling tillämpas bestämmelserna i 40 och 41 §.

101 §

Annonsering om upphandling

Den upphandlande enheten ska genom att använda den blankett som är avsedd för nationella upphandlingsannonser sända en sådan upphandlingsannons eller annons om projekttävling som avses i detta kapitel för elektronisk publicering på finska eller svenska på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi.

Den upphandlande enheten får publicera en upphandlingsannons även i andra lämpliga medier. En annons får inte publiceras någon annanstans förrän den har publicerats på det sätt som avses i 1 mom.

102 §

Innehållet i en upphandlingsannons

En upphandlingsannons ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- 1) den upphandlande enhetens officiella namn och kontaktuppgifter,
- 2) den upphandlande enhetens art,
- 3) den beteckning som den upphandlande enheten gett upphandlingen och en beskrivning av upphandlingen,
- 4) ett prisintervall eller ett uppskattat värde för upphandlingen utan mervärdesskatt eller en uppgift om huruvida det uppskattade värdet av upphandlingen uppgår till minst det nationella tröskelvärde som avses i 25 §,
- 5) typen av upphandling,
- 6) beskrivning av upphandlingsförfarandet,

- 7) kriterium för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga,
- 8) huruvida delanbud eller alternativa anbud godtas,
- 9) huruvida upphandlingen ska reserveras för arbetscentraler eller motsvarande leverantörer eller fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning,
- 10) en med beaktande av storleken på och arten av upphandlingen skälig tid för när anbud eller anbudsansökningar senast ska lämnas in till den upphandlande enheten.

Det referenssystem som fastställts i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) ska användas när innehållet i en upphandling bestäms.

Om den upphandlande enheten väljer ut de anbudssökande som får lämna anbud eller delta i förhandlingarna och ställer lämplighetskrav för bedömningen av anbudsgivare eller anbudssökande, ska enheten ange detta i upphandlingsannonsen samt var närmare uppgifter om eventuella krav och de handlingar som krävs för att styrka riktigheten hos uppgifterna finns tillgängliga. I upphandlingsannonsen ska också anges om antalet kandidater kommer att begränsas. Uppgifterna i upphandlingsannonsen kan kompletteras med uppgifter från andra källor, vilket ska anges i upphandlingsannonsen.

103 §

Informationsutbyte vid nationella förfaranden

Informationsutbytet i samband med ett upphandlingsförfarande ska ske på det sätt som den upphandlande enheten väljer. De valda kommunikationsmedlen ska vara allmänt tillgängliga, och valet av medium får inte äventyra leverantörernas möjligheter att delta i upphandlingsförfarandet.

Om informationsutbytet i samband med ett upphandlingsförfarande sker med elektroniska verktyg tillämpas bestämmelserna i 62 §.

104 §

Anbudsförfrågan och anbud

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan be leverantörerna lämna sina anbud inom utsatt tid. Anbudsförfrågan ska utarbetas skriftligt och så att det utifrån den är möjligt att lämna anbud som är jämförbara.

En anbudsgivare ska i sitt anbud visa att den vara, tjänst eller byggtreprenad som erbjuds överensstämmer med kraven i upphandlingsannonsen och anbudsförfrågan. Anbud som inte motsvarar upphandlingsannonsen, anbudsförfrågan eller villkoren för anbudsförfarandet ska uteslutas ur anbudsförfarandet. Den upphandlande enheten kan be anbudsgivare eller anbudssökande inom viss tid lämna, komplettera, förtydliga eller färdigställa ofullständig eller felaktig information eller dokumentation.

105 §

Anbudsgivares lämplighet och uteslutning av anbudsgivare

Den upphandlande enheten får ställa krav på en anbudsgivares lämplighet. Lämplighetskraven ska stå i rätt proportion till föremålet för upphandlingen. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange vilka krav som gäller. Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta sådana anbudssökande eller anbudsgivare som inte motsvarar lämplighetskraven. Den upphandlande enheten får kräva att anbudsgivarna som en del av sitt anbud försäkrar att de uppfyller de lämplighetskrav som den upphandlande enheten ställer. Innan upphandlingskontraktet undertecknas ska det kontrolleras att de uppgifter som den som vunnit anbudsförfarandet har angett i försäkran är korrekta.

I fråga om uteslutning av anbudssökande och anbudsgivare ur anbudsförfarandet och vid ställande av krav på lämplighet kan bestämmelserna i 80—86 § iakttas.

106 §

Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det lägsta priset, är kostnads- mässigt mest fördelaktigt eller har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbudet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga samt de eventuella jämförelsegrunder som används.

12 kap.

Social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar

107 §

Bestämmelser som tillämpas på social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänsteupphandlingar

Förutom bestämmelserna i avdelning I och IV, ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på de tjänsteupphandlingar som förtecknas i bilaga E och vars värde uppgår till minst de tröskelvärden som anges i 25 § 1 mom. 3 eller 4 punkten.

108 §

Beaktande av tjänsteanvändarnas behov i upphandlingen

Vid tjänsteupphandling enligt detta kapitel ska den upphandlande enheten beakta den lagstiftning som gäller tjänsten i fråga. Vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster ska den upphandlande enheten, för att trygga individuella, långvariga och regelbundna vård- och socialtjänster för dem som använder tjänsterna, beakta användarnas särskilda behov och samråd med användarna på det sätt som föreskrivs annanstans i lag.

Utöver det som föreskrivs i 1 mom. ska den upphandlande enheten vid upphandlingen av social- och hälsovårdstjänster beakta faktorer som har samband med tjänsternas kvalitet, kontinuitet, åtkomlighet, överkomlighet, tillgänglighet och omfattning de olika användarkategoriernas särskilda behov, användarnas deltagande och ökade möjligheter till påverkan samt innovation.

Vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster som gäller långvariga vård- och klientförhållanden ska den upphandlande enheten bestämma kontraktens längd och de andra kontraktsvillkoren så att kontrakten inte har oskäligen eller oändamålsenliga följder för tjänsteanvändarna.

109 §

Upphandlingsförfarande

Den upphandlande enheten ska vid konkurrensutsättning av upphandling använda ett förfarande där de principer som avses i 3 § 1 mom. följs. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan beskriva det upphandlingsförfarande som används.

På direktupphandling tillämpas bestämmelserna om direktupphandling vid tjänsteupphandlingar i 40 och 41 §.

110 §

Direktupphandling i särskilda situationer

Utöver det som föreskrivs i 109 § 2 mom. får den upphandlande enheten använda direktupphandling i enskilda fall vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster enligt detta kapitel, om det med hänsyn till tryggheten av ett för klienten betydelsefullt vård- eller klientförhållande skulle vara uppenbart oskäligt eller särskilt oändamålsenligt att ordna ett anbudsförfarande eller byta tjänsteleverantör.

111 §

Annonsering

Den upphandlande enheten ska annonsera om tjänsteupphandlingar enligt detta kapitel på det sätt som anges i 7 kap.

112 §

Informationsutbyte

Informationsutbytet i samband med ett upphandlingsförfarande ska ske på det sätt som den upphandlande enheten väljer. De valda kommunikationsmedlen ska vara allmänt tillgängliga, och valet av medium får inte äventyra leverantörernas möjligheter att delta i upphandlingsförfarandet.

Om informationsutbytet i samband med ett upphandlingsförfarande sker med elektroniska medel tillämpas bestämmelserna i 62 §.

113 §

Anbudsförfrågan och anbud

Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan be leverantörerna lämna sina anbud inom utsatt tid. Anbudsförfrågan ska utarbetas skriftligt och så att det utifrån den är möjligt att lämna anbud som är jämförbara.

En anbudsgivare ska i sitt anbud visa att den tjänst som erbjuds svarar mot kraven i anbudsförfrågan. Anbud som inte motsvarar anbudsförfrågan eller villkoren för anbudsförfarandet ska uteslutas ur anbudsförfarandet. Den upphandlande enheten kan be anbudsgivare eller anbudssökande att inom en viss tid lämna, förtydliga eller komplettera ofullständig eller felaktig information eller dokumentation.

114 §

Anbudsgivares lämplighet och uteslutning av anbudsgivare

Den upphandlande enheten får ställa krav på en anbudsgivares lämplighet. Lämplighetskraven ska stå i rätt proportion till föremålet för upphandlingen. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange vilka krav som gäller. Den upphandlande enheten ska ur anbudsförfarandet utesluta sådana anbudssökande eller anbudsgivare som inte motsvarar lämplighetskraven. Den upphandlande enheten får kräva att anbudsgivarna som en del av sitt anbud försäkrar att de uppfyller de lämplighetskrav som den upphandlande enheten ställer. Innan upphandlingskontraktet undertecknas ska det kontrolleras att de uppgifter som den som vunnit anbudsförfarandet har angett i försäkran är korrekta.

Den upphandlande enheten ska tillämpa de grunder för uteslutning som anges i 80 § och får tillämpa de grunder för uteslutning som anges i 81 §. På avhjälpande åtgärder som en anbudssökande och anbudsgivare vidtar och på ställande av krav på lämplighet kan bestämmelserna i 82—86 § tillämpas.

115 §

Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det lägsta priset, är kostnads- mässigt mest fördelaktigt eller har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbudet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och de eventuella jämförelsegrunder som används.

Om den upphandlande enheten använder endast det lägsta priset som kriterium för vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska den ange skälen till detta i upphandlingsdokumenten, i upphandlingsbeslutet eller i den särskilda rapporten.

13 kap.

Koncessioner

116 §

Bestämmelser som ska tillämpas på koncessioner

 På koncessioner vars uppskattade värde uppgår till minst det tröskelvärde som anges i 25 § 1 mom. 5 punkten tillämpas utöver 1, 2, 4, 8 och 14–17 kap., med undantag för 12 § 1 mom. samt 124 och 170 §, bestämmelserna i detta kapitel. På koncessioner tillämpas dessutom 31, 67—69, 71, 73, 77—83, 91 och 92 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på koncessioner som gäller de tjänster som förtecknas i bilaga E. På koncessioner som avser dessa tjänster tillämpas dessutom 108 och 110 §.

117 §

Koncessioners giltighetstid

Kontraktperioden för en koncession ska vara tidsbegränsad.

Koncessioner som varar längre än fem år får inte ha en längre maximal giltighetstid än den tid inom vilken koncessionshavaren rimligen kan förväntas få tillbaka de investeringar som gjorts för att genomföra byggtreprenaderna eller tillhandahålla tjänsterna och få avkastning på det investerade kapitalet och på de investeringar som gjorts i syfte att nå kontraktsmålen.

118 §

Förfarandet vid ingående av kontrakt

Den upphandlande enheten ska vid konkurrensutsättning av upphandling använda ett förfarande där de principer som avses i 3 § 1 mom. följs. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsfrågan beskriva det upphandlingsförfarande som används. Anbudsgivare som deltagit i upphandlingsförfarandet ska informeras om änd-

ringar i anbudsförfrågan, och ändringar i upphandlingsannonsen ska tillkännages genom en ny annons.

Den upphandlande enheten kan i förväg begränsa antalet anbudssökande som bjuds in att lämna anbud. De anbudssökande som godkänns som anbudsgivare ska väljas ut genom ett öppet förfarande och enligt objektiva kriterier. Antalet anbudssökande som bjuds in till förfarandet ska med hänsyn till upphandlingens omfattning och art vara tillräckligt stort för att säkerställa verklig konkurrens.

Den upphandlande enheten får föra förhandlingar med anbudssökandena och anbudsgivarna. Föremålet för koncessionen, kriterierna för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och minimikraven får inte ändras under förhandlingarnas gång.

119 §

Direktupphandling

Den upphandlande enheten får göra direktupphandling, om

1) det vid det ursprungliga koncessionsförfarandet inte har lämnats några anbudsansökningar eller anbud eller några lämpliga anbudsansökningar eller anbud; en ytterligare förutsättning är att de ursprungliga villkoren i koncessionen inte väsentligt ändras,

2) upphandlingen av tekniska skäl eller av skäl som anknyter till skydd av ensamrätt bara kan genomföras av en viss leverantör; en ytterligare förutsättning är att det inte finns något förnuftigt alternativ eller substitut och att avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstgjord begränsning av villkoren för upphandlingen, eller om

3) syftet med koncessionen är att skapa eller förvärva ett unikt konstverk eller en unik konstnärlig prestation.

120 §

Annonsering

Den upphandlande enheten ska annonsera om koncessioner enligt detta kapitel på det sätt som föreskrivs i 7 kap.

121 §

Tidsfrister

Tidsfristen för lämnande av anbud ska vara minst 30 dagar från den dag då upphandlingsannonsen avsändes. Om den upphandlande enheten väljer de anbudssökande som får lämna anbud ska för lämnande av anbudsansökan reserveras minst 30 dagar och för lämnande av anbud minst 22 dagar. Tidsfristen för lämnande av anbudsansökan räknas i det fallet från den dag då upphandlingsannonsen sändes, och tidsfristen för lämnande av anbud från den dag då anbudssökandena bjudits in att lämna anbud.

De i 1 mom. angivna tidsfristerna för lämnande av anbud kan förkortas med fem dagar om den upphandlande enheten godkänner att anbud ges med elektroniska medel.

När den upphandlande enheten bestämmer tidsfristerna för upphandlingsförfarandet ska den ta hänsyn till koncessionens och förfarandets art och komplexitet samt till hur lång tid som behövs för att utarbeta och sända anbud och anbudsansökningar. Om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller en granskning på plats av underlaget till upphandlingsdokumenten, ska tidsfristen för mottagande av anbud bestämmas så att alla leverantörer får all den information som behövs för att utarbeta ett anbud. I detta fall ska anbudstiderna vara längre än de minimitidsfrister som fastställts i 1 och 2 mom.

Val av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud ska väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Ekonomiskt mest fördelaktigt är det anbud som för den upphandlande enheten har det lägsta priset, är kostnads- mässigt mest fördelaktigt eller har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. De jämförelsegrunder som används vid bedömningen av förhållandet mellan pris och kvalitet ska vara kopplade till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbuderna, och de får inte ge den upphandlande enheten obegränsad valfrihet. Den upphandlande enheten ska i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan ange det kriterium som används för att bestämma att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga och de eventuella jämförelsegrunder som används. Den upphandlande enheten ska bestämma jämförelsegrunderna så att anbudsgivaren kan verifiera de underliggande uppgifterna för att jämföra anbud. I oklara fall ska den upphandlande enheten de facto kontrollera att de uppgifter och bevis som anbudsgivarna har lämnat är korrekta.

När det i 1 mom. avsedda kriteriet för att ett anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga anges ska den upphandlande enheten ange de använda jämförelsegrunderna i fallande prioritetsordning. Den upphandlande enheten får ändra den prioritetsordning den angett, om den i anbudsförfarandet tar emot ett anbud där det föreslås en innovativ lösning med funktionella prestanda på en exceptionell nivå, som en omdömesgill upphandlande enhet inte hade kunnat förutse. I ett sådant fall ska den upphandlande enheten informera alla anbudsgivare om en ändring av prioritetsordningen och sända ut en ny anbudsförfrågan i enlighet med de minimitidsfrister som förskrivs i 121 §. Ändringen av prioritetsordningen får inte leda till att principen om likvärdig och icke-diskriminerande behandling undermineras.

AVDELNING IV

**GEMENSAMMA BESTÄMMELSER OM UPPHANDLINGSBESLUT,
UPPHANDLINGSKONTRAKT, TILLSYN OCH RÄTTSMEDEL SAMT
SÄRSKILDA BESTÄMMELSER**

14 kap.

Upphandlingsbeslut och upphandlingskontrakt

123 §

Upphandlingsbeslut

Den upphandlande enheten ska fatta ett skriftligt beslut om de avgöranden som påverkar anbudssökandenas och anbudsgivarnas ställning samt om anbudsförfarandets utgång. Beslutet ska motiveras.

De faktorer som väsentligt har påverkat avgörandet ska framgå av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till beslutet. Sådana faktorer är åtminstone skälen till att en anbudssökande eller en anbudsgivare har uteslutits eller ett anbud har förkastats och de viktigaste grunder på vilka de godkända anbuderna har jämförts. I ett beslut som gäller konkurrensutsättning av en upphandling som grundar sig på ramavtal är det tillräckligt att konstatera de faktorer som visar att kriterierna för val och jämförelse av anbud har tillämpats på det sätt som förutsätts i 43 §. Om det vid upphandlingen ska iakttas en väntetid som avses i 129 §, ska det dessutom av beslutet eller av de handlingar som hänför sig till det framgå när upphandlingskontraktet kan ingås.

En upphandlande enhet behöver inte fatta ett beslut som avses i denna paragraf om en kompletterande beställning enligt 41 § eller om en temporär organisering av upphandling som avses i 153 §.

Vid upphandling som grundar sig på ramavtal behöver den upphandlande enheten inte fatta ett beslut enligt denna paragraf, om

- 1) upphandlingen görs på de villkor som har fastställts i ramavtalet utan konkurrensutsättning, eller om
- 2) upphandlingens värde vid konkurrensutsättning som grundar sig på ramavtalet inte överstiger EU-tröskelvärdet.

124 §

Rapport om upphandlingsförfarandet

För upphandlingskontrakt som överskrider EU-tröskelvärdena samt för upphandlingskontrakt om i bilaga E avsedd tjänsteupphandling som överskrider det nationella tröskelvärdet, ramavtal som ingås, i 43 § 3 mom. avsedd upphandling som grundar sig på ramavtal eller dynamiskt inköpssystem som införs ska det utarbetas en rapport. Någon separat rapport behöver inte utarbetas när motsvarande uppgifter framgår av beslutet om upphandling, annonsen i efterhand eller av andra upphandlingsdokument. Rapporten ska innehålla följande

- 1) kontaktuppgifterna för den upphandlande enheten samt föremålet för och värdet av upphandlingskontraktet, ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet,
- 2) namnen på de anbudssökande och anbudsgivare som i enlighet med 80, 81 och 83 § har uteslutits ur eller valts till förfarandet, samt de grunder på vilka de uteslutits eller valts,
- 3) skälen till att anbud som befunnits onormalt låga har förkastats,
- 4) skälen till att det lägsta priset har använts som enda kriterium vid bedömningen av vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt,
- 5) skälen till att upphandlingen inte har delats upp,
- 6) skälen till att ett krav på mer än dubbel omsättning har ställts på en leverantör,
- 7) namnet på den anbudsgivare som blivit vald som avtalspart, urvalskriterierna samt en bedömning av vilka delar av kontraktet eller ramavtalet som kommer att läggas ut på entreprenad till tredje parter eller namnen på eventuella underleverantörer,
- 8) skälen till att direktupphandling, förhandlat förfarande eller konkurrenspräglad dialog har använts,
- 9) skälen till att upphandlingen har avbrutits,
- 10) skälen till att andra medel för kommunikation än elektroniska medel har använts,
- 11) en beskrivning av de intressekonflikter som eventuellt konstaterats i upphandlingsförfarandet och de åtgärder som vidtagits med anledning av dem.

Vid upphandling som grundar sig på ramavtal behöver den upphandlande enheten inte utarbeta en rapport enligt denna paragraf, om upphandlingen görs i enlighet med de villkor som har fastställts i ramavtalet utan konkurrensutsättning.

Den upphandlande enheten ska i tillräcklig utsträckning dokumentera de olika faserna i upphandlingsförfarandet och avgörandena i samband med detta. Dokumentationen ska sparas i minst tre år från det datum då upphandlingskontraktet ingicks. Rapporten ska på begäran sändas till Europeiska kommissionen och till arbets- och näringsministeriet.

125 §

Avbrytande av upphandlingsförfarandet

Upphandlingsförfarandet får avbrytas endast av en faktisk och grundad anledning.

På ett avgörande som gäller avbrytande av ett upphandlingsförfarande tillämpas vad som i 123 § föreskrivs om upphandlingsbeslut.

126 §

Besvärсанvisning och rättelseanvisning

Den upphandlande enheten ska till sitt beslut foga en besvärсанvisning, där det redogörs för möjligheterna att föra ärendet till marknadsdomstolen, den upphandlande enhetens kontaktuppgifter för den underrättelse som avses i 148 § samt anvisningar om användning av rättelsemedel (*rättelseanvisning*), där det redogörs för hur anbudssökanden eller anbudsgivaren kan föra ärendet till ny behandling.

På utfärdande och rättelse av besvärсанvisningar och rättelseanvisningar tillämpas i övrigt i fråga om besvär bestämmelserna i 3 kap. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) och i fråga om rättelseanvisningar bestämmelserna i 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003).

127 §

Delgivning av upphandlingsbeslut

Den upphandlande enhetens beslut med motivering samt besvärсанvisning och rättelseanvisning ska skriftligt delges dem som saken gäller. Beslutet med ovan nämnda handlingar delges med användning av de elektroniska kontaktuppgifter som anbudssökanden och anbudsgivaren har lämnat till den upphandlande enheten. När elektroniska kontaktuppgifter används anses anbudssökanden och anbudsgivaren ha fått del av beslutet den dag den elektroniska handling som gäller ärendet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att det elektroniska meddelandet kan hanteras. Som en sådan tidpunkt betraktas dagen då meddelandet sändes, såvida det inte ges en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt. Vid elektronisk delgivning ska den upphandlande enheten i sitt meddelande särskilt ange vilken dag meddelandet sändes.

Beslutet med motivering samt besvärсанvisningen och rättelseanvisningen kan också delges i ett vanligt brev i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen. Anbudssökanden och anbudsgivaren anses ha fått del av beslutet och de kompletterande handlingarna den sjunde dagen från den dag de sändes, om inte anbudssökanden eller anbudsgivaren visar att delgivningen har skett vid en senare tidpunkt.

128 §

Ingående av upphandlingskontrakt

Efter att ett beslut om upphandling har fattats ska den upphandlande enheten ingå ett upphandlingskontrakt. Upphandlingskontraktet uppstår genom ingående av ett separat, skriftligt kontrakt.

129 §

Väntetid

Vid upphandling som överstiger EU-tröskelvärdet och vid i bilaga E avsedd tjänsteupphandling eller koncession som överstiger det nationella tröskelvärdet får kontrakt ingås tidigast 14 dagar efter det att anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått eller anses ha fått del av beslutet och besvärсанvisningen (*väntetid*).

Vid upphandling som bygger på ett dynamiskt inköpssystem och på ramavtal är den väntetid som avses i 1 mom. 10 dagar.

Väntetid tillämpas inte på direktupphandling.

Bestämmelser om hur ändringssökande påverkar ingående av upphandlingskontrakt finns i 150 §.

130 §

Undantag från bestämmelserna om väntetid

Väntetid behöver inte iakttas, om

- 1) kontraktet gäller upphandling som görs utifrån ett ramavtal enligt 42 §,
- 2) kontraktet ingås med den enda anbudsgivaren som lämnat ett godtagbart anbud och det i anbudsförfarandet inte längre deltar andra anbudsgivare eller anbudssökande vars ställning kan påverkas av valet av avtalsparter, eller om
- 3) kontraktet gäller upphandling som görs inom ett dynamiskt inköpssystem.

131 §

Annonsering om direktupphandling samt ingående av upphandlingskontrakt

Vid direktupphandling som överstiger EU-tröskelvärdet samt vid i bilaga E avsedd tjänsteupphandling och koncession som genomförs som direktupphandling och överstiger det nationella tröskelvärdet får den upphandlande enheten efter att upphandlingsbeslutet fattats sända en annons om direktupphandlingen för publicering innan upphandlingskontraktet ingås. Upphandlingskontraktet kan då ingås tidigast 14 dagar efter det att annonsen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Vid direktupphandling som underskrider EU-tröskelvärdet får den upphandlande enheten efter att upphandlingsbeslutet fattats sända en nationell annons om direktupphandlingen för publicering innan upphandlingskontraktet ingås. I annonsen ska åtminstone de uppgifter som nämns i 102 § 1 mom. 1—5 punkten finnas. Dessutom ska avtalspartens eller avtalsparternas namn och kontaktuppgifter samt grunderna för användning av direktupphandling uppges. Upphandlingskontraktet kan då ingås tidigast 14 dagar efter det att annonsen har publicerats på den webbadress som avses i 101 §.

132 §

Upphandlingsrättelse

Den upphandlande enheten kan själv undanröja sitt felaktiga beslut eller återkalla något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som har rättsliga följder för anbudssökandenas eller anbudsgivarnas ställning och avgöra ärendet på nytt (*upphandlingsrättelse*), om beslutet eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet grundar sig på ett fel i tillämpningen av lagen, eller om det har kommit fram någon sådan ny information i frågan som kan påverka beslutet, avgörandet eller förutsättningarna för ingående av upphandlingskontraktet.

Rättelse av ett beslut eller ett avgörande förutsätter inte parts samtycke.

133 §

Hur en upphandlingsrättelse anhängiggörs

Den upphandlande enheten kan på eget initiativ eller på yrkande av en part inleda behandlingen av en upphandlingsrättelse. Den upphandlande enheten ska omedelbart meddela dem som saken gäller att en upphandlingsrättelse har anhängiggjorts.

En part ska framställa yrkande inom 14 dagar efter det att den har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet. Den upphandlande enheten kan själv åta sig att rätta upphandlingsbeslutet eller avgörandet inom 90 dagar efter det att det beslut eller avgörande som är föremål för upphandlingsrättelsen har fattats.

Ändringssökande hos marknadsdomstolen hindrar inte att en upphandlingsrättelse görs eller behandlas. En upphandlingsrättelse kan även gälla den upphandlande enhetens lagakraftvunna beslut, om ärendet inte har förts till marknadsdomstolen.

134 §

Hur behandlingen av en upphandlingsrättelse påverkar behandlingen i marknadsdomstolen

Anhängiggörande och behandling av en upphandlingsrättelse påverkar inte den tidsfrist under vilken en part med stöd av denna lag har rätt att söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

Om det i ett beslut eller något annat avgörande som fattats i upphandlingsförfarandet och som ska rättas har sökts ändring hos marknadsdomstolen, ska marknadsdomstolen underrättas om upptagandet av ärendet till behandling såsom upphandlingsrättelse och tillställas beslutet i ärendet. Vid behandlingen av en upphandlingsrättelse kan den upphandlande enheten förbjuda verkställigheten av beslutet eller avgörandet eller bestämma att den ska avbrytas. Marknadsdomstolen ska underrättas om att verkställigheten har förbjudits eller avbrutits, om ändring har sökts i ärendet genom besvär hos marknadsdomstolen.

Om den upphandlande enheten rättar sitt upphandlingsbeslut eller något annat av sina avgöranden genom upphandlingsrättelse, så att den som har anfört besvär hos marknadsdomstolen inte längre är i behov av rättsskydd och inte har behov av att få ett motiverat beslut, kan marknadsdomstolen avskryva ett sådant ärende från vidare behandling utan att fälla ett avgörande i huvudsaken.

135 §

Tillämpningen av upphandlingsrättelse på andra upphandlingar

Upphandlingsrättelseförfarandet tillämpas även på sådan rättelse av den upphandlande enhetens beslut eller andra avgöranden i upphandlingsförfarandet som denna lag inte annars tillämpas på. I ett beslut som fattas med anledning av en sådan upphandlingsrättelse får ändring inte sökas genom besvär hos marknadsdomstolen.

136 §

Ändring av upphandlingskontrakt under kontraktperioden

Vid upphandlingar som överstiger EU-tröskelvärdena, sådana tjänsteupphandlingar enligt bilaga E eller koncessioner som överstiger de nationella tröskelvärdena får i upphandlingskontraktet eller ramavtalet inte göras några väsentliga ändringar under kontraktperioden utan ett nytt upphandlingsförfarande enligt denna lag. Som en väsentlig ändring betraktas åtminstone

1) att det införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande getts tillträde än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller som skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet,

2) att ändringen innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för avtalsparten på ett sätt som inte medgavs i det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet,

3) att ändringen medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt,

4) att den avtalspart som den upphandlande enheten ursprungligen har ingått kontrakt med ersätts med en ny avtalspart.

Trots bestämmelserna i 1 mom. är det tillåtet att göra en ändring i upphandlingskontraktet eller ramavtalet utan ett nytt upphandlingsförfarande

1) oberoende av penningvärdet, om ändringen baserar sig på avtalsvillkor eller ändringsklausuler som var kända vid tidpunkten för upphandlingsförfarandet och som anges i upphandlingsdokumentet, förutsatt att de villkoren är klara, exakta och entydiga och inte påverkar upphandlingskontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär,

2) om det behövs sådana kompletterande arbeten, tjänster eller varor från den ursprungliga avtalsparten som inte ingår i det ursprungliga kontraktet, och ett byte av avtalsparten inte är möjligt av ekonomiska eller tekniska skäl och skulle medföra betydande olägenheter eller sådana omkostnader för den upphandlande enheten som på ett betydande sätt överläppar varandra,

3) om behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande enhet inte hade kunnat förutse och ändringen inte påverkar kontraktets övergripande karaktär,

4) om den ursprungliga avtalsparten ersätts med en ny avtalspart till följd av en entydig ändringsklausul enligt 1 punkten eller till följd av att en annan leverantör som uppfyller de kvalitativa lämplighetskrav som ursprungligen fastställts träder helt eller delvis i den ursprungliga avtalspartens ställe som en följd av strukturella arrangemang, företagsköp, fusioner och förändringar i det bestämmande inflytandet eller insolvens, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av denna lag,

5) om det är fråga om en ändring av ringa värde som vid upphandling som gäller de tjänster som avses i bilaga E samt vid koncessioner underskrider **de nationella tröskelvärdena** eller vid andra upphandlingar underskrider **EU-tröskelvärdena**, och om ändringen inte påverkar kontraktets övergripande karaktär.

Värdet av den ändring som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten får inte vara mer än 50 procent av värdet av det ursprungliga kontraktet. Om flera ändringar som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten görs successivt ska varje ändring bedömas separat. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå bestämmelserna i denna lag.

Värdet av den ändring som avses i 2 mom. 5 punkten ska vara lägre än 10 procent av det ursprungliga kontraktets värde för tjänste- eller varuupphandlingskontrakt eller koncessioner som gäller tjänster och lägre än 15 procent av det ursprungliga kontraktets värde för byggentreprenadkontrakt eller byggkoncessioner. Om flera ändringar som avses i 2 mom. 5 punkten görs successivt ska värdet bedömas utifrån det kumulativa nettovärdet av de successiva ändringarna.

Vid beräkningen av det pris som avses i 3 och 4 mom. ska det justerade priset vara referensvärdet när kontraktet omfattar en indexklausul.

137 §

Uppsägning av upphandlingskontrakt i särskilda situationer

Utöver det som avtalats i upphandlingskontraktet kan den upphandlande enheten säga upp kontraktet så att det upphör omedelbart, om

1) kontraktet har varit föremål för en sådan väsentlig ändring som avses i 136 § 1 mom.,

2) någon av de obligatoriska uteslutningsgrunder som anges i 80 § har gällt leverantören vid tidpunkten då upphandlingskontraktet ingicks, eller

3) kontraktet inte borde ha ingåtts med leverantören på grund av att den upphandlande enheten allvarligt åsidosatt skyldigheterna enligt Europeiska unionens grundfördrag och upphandlingsdirektivet enligt vad som konstaterats av Europeiska unionens domstol i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Tillämpliga bestämmelser om handlingars offentlighet

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas på offentligheten i fråga om den upphandlande enhetens handlingar och de avgifter som tas ut för dessa handlingar samt på parts rätt att ta del av handlingarna, om enheten är en myndighet som avses i 4 § i den lagen eller om enheten på basis av en bestämmelse någon annanstans i lag är skyldig att följa den lagen.

På rätten för den som deltar i ett anbudsförfarande som ordnas av någon annan än en i 1 mom. avsedd upphandlande enhet att ta del av handlingar som enheten har upprättat och fått för handläggningen av anbudet samt på tystnadsplikten för anställda vid den upphandlade enheten tillämpas det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om parts rätt att ta del av en handling, när en handling blir offentlig samt behandling och avgörande av ett ärende som gäller rätt att få ta del av en handling.

Ändring i ett beslut av den upphandlande enheten som gäller rätten att ta del av en handling får sökas på det sätt som föreskrivs i 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Behörig förvaltningsdomstol vid besvär över beslut av andra upphandlande enheter än de som är myndigheter är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den upphandlande enheten finns.

I kyrkolagen föreskrivs om offentlighet för den evangelisk-lutherska kyrkans och dess församlingars handlingar.

15 kap.

Tillsyn över upphandlingar*Tillsynsmyndigheten och åtgärder för utredande av lagstridigt förfarande*

Konkurrens- och konsumentverket övervakar att denna lag iakttas.

Var och en som anser att en upphandlande enhet har förfarit i strid med denna lag kan begära att Konkurrens- och konsumentverket vidtar åtgärder för att utreda förfarandets lagenlighet. På begäran om att åtgärder ska vidtas och på behandlingen av begäran tillämpas vad som i 8 a kap. i förvaltningslagen föreskrivs om förvaltningsklagan. Behandlingen av begäran om att åtgärder ska vidtas förfaller, om Konkurrens- och konsumentverket anser att den gärning som begäran gäller är sådan att det i enlighet med 53 c § i förvaltningslagen finns orsak att vidta åtgärder för att inleda ett förfarande enligt denna eller någon annan lag.

Konkurrens- och konsumentverket kan också på eget initiativ inleda en utredning av ett ärende som omfattas av dess behörighet.

Förbud mot att verkställa beslut om direktupphandling

Konkurrens- och konsumentverket kan genom sitt beslut förbjuda en upphandlande enhet att helt eller delvis verkställa ett upphandlingsbeslut, om verket anser att den upphandlande enheten har gjort en direktupphandling utan en sådan grund som anges i denna lag. Förbud får inte meddelas om det i ärendet redan har ingåtts ett upphandlingskontrakt.

Den upphandlande enheten kan medan Konkurrens- och konsumentverkets utredning pågår ge Konkurrens- och konsumentverket en skriftlig förbindelse om att inte verkställa upphandlingsbeslutet. I detta fall kan Konkurrens- och konsumentverket avskrivna utredningen av ärendet.

141 §

Konkurrens- och konsumentverkets framställning till marknadsdomstolen

Om den upphandlande enheten som direktupphandling har gjort en upphandling som överstiger EU-tröskelvärdena eller gjort en i bilaga E avsedd tjänsteupphandling eller ingått en koncession som överstiger de nationella tröskelvärdena utan en grund som anges i denna lag och om det i ärendet redan har ingåtts ett upphandlingskontrakt, kan Konkurrens- och konsumentverket göra en framställning till marknadsdomstolen om att

- 1) en ogiltighetspåföljd ska bestämmas,
- 2) en påföljdsavgift ska bestämmas,
- 3) kontraktperioden ska förkortas,
- 4) upphandlingsbeslutet ska upphävas, förutsatt att verket har gjort en framställning om en påföljd som avses i 1 punkten.

Den framställning som avses i 1 mom. ska göras inom sex månader från det att upphandlingskontraktet har ingåtts. Konkurrens- och konsumentverkets utredningsåtgärder avbryter preskriptionstiden, varefter en ny preskriptionstid börjar löpa.

Konkurrens- och konsumentverket kan inte göra den framställning som avses i 1 mom. om ärendet redan är anhängigt vid marknadsdomstolen till följd av besvär. Om ett besvär som gäller samma upphandling blir anhängigt vid marknadsdomstolen under den tid det ärende som Konkurrens- och konsumentverkets framställning gäller är anhängigt, ska framställningen och besväret avgöras vid samma behandling.

Den framställning som avses i 1 mom. kan dock inte göras om den upphandlande enheten i fråga om upphandlingen har sänt en sådan annons om direktupphandling som avses i 131 § för publicering. En uppenbart bristfällig eller felaktig annons om direktupphandling utgör inte ett hinder för att en framställning görs.

142 §

Den upphandlande enhetens, avtalspartens och anbudsgivarens skyldighet att lämna uppgifter

Den upphandlande enheten, dennas avtalspart, en aktör som utövar bestämmande inflytande över den upphandlande enheten och en näringsidkare som deltagit i upphandlingsförfarandet är trots bestämmelserna om sekretess skyldig att på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket ge verket alla uppgifter och handlingar som behövs för att utreda ett upphandlingsförfarandes lagenlighet.

Uppgifterna ska på begäran ges skriftligt.

Konkurrens- och konsumentverket kan förena iakttagande av en uppmaning som avses i 1 mom. med vite. Marknadsdomstolen dömer ut vite.

143 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut behövliga uppgifter eller handlingar, som det fått vid tillsynen, till

- 1) Skatteförvaltningen för uppgifter som nämns i 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),
- 2) förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja eller utreda brott, för att utföra åtalsprövning samt för andra uppgifter som hör till förundersökningsmyndigheterna i samband med att samla och registrera uppgifter,
- 3) åklagare för tjänsteuppdrag i den omfattning som nämns i 25 § i lagen om åklagarväsendet (439/2011),

- 4) Arbetskraftsmyndigheter för handläggning av ärenden som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare eller övervakning av arbete,
- 5) centralen för utredning av penningtvätt för dess uppgifter som föreskrivs närmare i lag,
- 6) utsökningsväsendet för uppgifter som nämns i utsökningsbalken (705/2007),
- 7) Pensionsskyddscentralen för dess uppgift enligt 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) att övervaka iakttagandet av försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna,
- 8) olycksfallsförsäkringscentralen för att enligt 177 § 1 mom. och 179 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) övervaka de skyldigheter som gäller försäkring,
- 9) till statsbidragsmyndigheter för att bevilja och övervaka finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas organisationer för deras verksamhet,
- 10) Patent- och registerstyrelsen för tillsyn enligt 14 kap. 1 § i stiftelselagen (487/2015),
- 11) arbetslöshetsförsäkringsfonden för tillsyn över verkställigheten av återbetalningar och återkrav av arbetslöshetsförsäkringspremier enligt 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),
- 12) förvaltningsmyndigheten för strukturfondsprogram för uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014),
- 13) konkursombudsmannen för övervakning av förvaltningen av konkursbon enligt lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),
- 14) behöriga tillstånds- och tillsynsmyndigheter för att bevilja och återkalla trafikstillstånd enligt lagen om kommersiell godstransport på väg (693/2006) och kollektivtrafiklagen.

144 §

Rapportering om resultaten av tillsynen

Konkurrens- och konsumentverket ska årligen om sin verksamhet i anslutning till tillsynen över denna lag utarbeta en rapport med ett sammandrag av

- 1) de lagstridiga förfaranden som upptäckts vid tillsynsverksamheten och de förfaranden som är skadliga med tanke på öppenheten eller icke-diskrimineringen, inklusive de vanligaste bakgrundsfaktorerna,
- 2) antalet åtgärder som avses i 139 § och deras innehåll,
- 3) antalet sådana beslut om förbud och förbindelser som avses i 140 § och deras innehåll,
- 4) antalet framställningar som avses i 141 § och deras innehåll samt av domstolarnas avgöranden till följd av framställningarna.

16 kap.

Rättsmedel

145 §

Vem får söka ändring

Den som ärendet gäller kan föra ett ärende om upphandling till marknadsdomstolen genom att anföra besvär.

Ett ärende kan dessutom föras till marknadsdomstolen genom besvär

- 1) av arbets- och näringsministeriet, om ärendet gäller Europeiska unionens tillsynsförfarande,
- 2) av en sådan statlig eller kommunal myndighet eller någon annan aktör som har beviljat projektstöd för genomförande av ett byggprojekt, om det gäller ett ärende som avses i 23 §.

146 §

Föremålet för och begränsningar av ändringssökande

Ett sådant beslut av en upphandlande enhet som avses i denna lag eller något annat avgörande av den upphandlande enheten i upphandlingsförfarandet vilka påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning kan genom besvär föras till marknadsdomstolen.

Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär när beslutet eller avgörandet gäller

- 1) enbart beredningen av ett upphandlingsförfarande,
- 2) det att ett upphandlingskontrakt inte delas upp i delar med stöd av 75 §, eller
- 3) det att enbart det lägsta priset eller kostnaderna används som kriterium enligt 93 § vid bedömningen av om ett anbud ska anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga.

I en upphandling som grundar sig på ett ramavtal enligt 42 § eller i ett avgörande av den upphandlande enheten som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem enligt 51 § får ändring inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet. Tillstånd ska beviljas, om

- 1) det är viktigt att behandla ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden, eller
- 2) det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

147 §

Tid för ändringssökande

Besvär ska anföras skriftligt inom 14 dagar efter det att anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning, om inte något annat föreskrivs nedan.

Om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet med stöd av 130 § 1 eller 3 punkten har ingått ett upphandlingskontrakt eller en koncession utan att iaktta väntetiden, ska besvär anföras inom 30 dagar efter det att anbudsgivaren har fått del av beslutet med besvärсанvisning.

Besvär ska lämnas in till marknadsdomstolen senast sex månader efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligt bristfälliga.

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om direktupphandling enligt 131 § eller en annons om ändring av avtal enligt 58 § 1 mom. 9 punkten för publicering i Europeiska unionens officiella tidning, ska besvär anföras inom 14 dagar efter det att annonsen har publicerats.

Om en annons som avses i 4 mom. inte har publicerats, ska besvär över direktupphandling anföras

- 1) inom 30 dagar efter det att en annons i efterhand om direktupphandlingen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning, eller
- 2) sex månader efter det att upphandlingskontraktet har ingåtts.

148 §

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten och förteckning över upphandlingsärenden

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska skriftligt underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Konkurrens- och konsumentverket ska skriftligt underrätta den upphandlande enheten om att en framställning om en påföljd enligt 159 § förs till marknadsdomstolen.

Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten senast då besvären över upphandlingen eller Konkurrens- och konsumentverkets framställning lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas på den adress som den upphandlande enheten har uppgett.

Marknadsdomstolen ska föra och publicera en så omfattande och aktuell förteckning som möjligt över de upphandlingsärenden som har inletts vid marknadsdomstolen.

149 §

Den upphandlande enheten som motpart samt ersättning för rättegångskostnader

Vid behandlingen av ett upphandlingsärende anses den upphandlande enheten vara motpart till den part som anfört besvär eller den myndighet som gjort framställningen.

På ersättande av rättegångskostnaderna i ett upphandlingsärende tillämpas bestämmelserna i 74 § 1 och 2 mom. i förvaltningsprocesslagen.

När frågan om skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader avgörs tillämpas på den upphandlande enheten vad som föreskrivs om en myndighet eller annan offentlig part i 74 § 1 och 2 mom. i förvaltningsprocesslagen. Om den upphandlande enheten inte är en myndighet eller en juridisk person, kan skyldigheten att ersätta motpartens rättegångskostnader åläggas en myndighet eller en juridisk person som deltar i eller hör till den upphandlande enheten. Om en upphandlande enhet har svarat för upphandlingsförfarandet på andra upphandlande enheters vägnar, kan skyldigheten att ersätta rättegångskostnader åläggas den upphandlande enhet som har handlat på andra upphandlande enheters vägnar.

150 §

Hur ändringssökande påverkar ingående av ett upphandlingskontrakt

Vid upphandling där en väntetid eller en tidsfrist enligt 131 § 1 mom. ska iaktas får den upphandlande enheten inte ingå ett upphandlingskontrakt, om ärendet har förts till marknadsdomstolen genom besvär.

Om marknadsdomstolen avgör frågan om verkställighet eller fäller ett avgörande i huvudsaken innan väntetiden eller den tidsfrist som avses i 131 § 1 mom. har löpt ut, ska den upphandlande enheten iaktta väntetiden eller den tidsfrist som avses i 131 § 1 mom. trots marknadsdomstolens beslut.

151 §

Marknadsdomstolens temporära beslut

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen kan den temporärt förbjuda, avbryta eller tillåta verkställigheten av upphandlingsbeslutet eller annars bestämma att upphandlingsförfarandet temporärt ska avbrytas för den tid ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

Vid beslut om en åtgärd enligt 1 mom. ska marknadsdomstolen fästa uppmärksamhet vid att åtgärden inte orsakar större skada för motparten, andra personers rättigheter eller det allmänna intresset än de fördelar som åtgärden medför.

152 §

Den upphandlande enhetens temporära förbindelse

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen kan den upphandlande enheten ge marknadsdomstolen en skriftlig förbindelse om att inte verkställa upphandlingsbeslutet så länge som ärendet är anhängigt i marknadsdomstolen.

Om den upphandlande enheten ger marknadsdomstolen en förbindelse som avses i 1 mom., meddelar marknadsdomstolen inte utan särskild orsak beslut om krav på ett temporärt förbud mot att verkställa upphandlingsbeslutet.

153 §

Temporär organisering av upphandling

Om besvär över en upphandling har anförts hos marknadsdomstolen kan den upphandlande enheten organisera upphandlingen temporärt, om inte upphandlingen på grund av sin art kan skjutas upp för den tid som ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

En temporär organisering av upphandlingen får inte hindra att marknadsdomstolen på ändringssökandens yrkande kan besluta att

- 1) upphäva den upphandlande enhetens beslut helt eller delvis,
- 2) förbjuda den upphandlande enheten att tillämpa en oriktig punkt i ett dokument som gäller upphandlingen eller att annars iaktta ett oriktigt förfarande, eller
- 3) ålägga den upphandlande enheten att korrigera sitt oriktiga förfarande.

154 §

Påföljder som bestäms av marknadsdomstolen

Om det vid en upphandling har förfarits i strid med denna lag eller med Europeiska unionens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling, kan marknadsdomstolen

- 1) helt eller delvis upphäva ett beslut av en upphandlande enhet,
- 2) förbjuda den upphandlande enheten att tillämpa en oriktig punkt i ett dokument som gäller upphandlingen eller att annars iaktta ett oriktigt förfarande,
- 3) ålägga den upphandlande enheten att korrigera sitt oriktiga förfarande,
- 4) ålägga den upphandlande enheten att betala gottgörelse till en part som skulle ha haft en realistisk möjlighet att erhålla kontraktet, om förfarandet hade varit felfritt,
- 5) döma ut en ogiltighetspåföljd för den upphandlande enheten,
- 6) bestämma att den upphandlande enheten ska betala staten en påföljdsavgift,
- 7) förkorta kontraktperioden för upphandlingskontraktet eller koncessionen så att den löper ut efter en tid som marknadsdomstolen bestämmer.

Marknadsdomstolen kan när påföljder enligt 1 mom. 4—7 punkten bestäms anse att ett upphandlingskontrakt eller en koncession har uppstått på grund av omständigheterna, om den upphandlande enheten uttryckligen har börjat genomföra upphandlingen.

Ogiltighetspåföljd, påföljdsavgift och förkortning av kontraktperioden kan bestämmas endast vid upphandling och koncession som gäller i bilaga E avsedda tjänster och överstiger det nationella tröskelvärdet samt vid annan upphandling som överstiger EU-tröskelvärdet.

En påföljd enligt 1 mom. kan dömas ut endast om det lagstridiga förfarandet har påverkat upphandlingsförfarandets resultat eller en parts ställning vid upphandlingsförfarandet.

1397/2016

155 §

Gottgörelse

Gottgörelse kan påföras, om en åtgärd som avses i 154 § 1 mom. 1—3 punkten kan orsaka större skada för den upphandlande enheten, övriga aktörers rättigheter eller det allmänna intresset än de fördelar som åtgärden medför eller om besvaren har lämnats in först efter det att upphandlingskontraktet ingåtts. När gottgörelse påförs ska hänsyn tas till arten av det fel eller den försummelse som den upphandlande enheten gjort sig skyldig till, värdet av den upphandling eller den koncession som är föremål för besvär och de kostnader och den skada som den som anfört besvär orsakats. Marknadsdomstolen kan dock avstå från att påföra gottgörelse, om den upphandlande enheten har avhållit sig från att verkställa upphandlingsbeslutet under den tid ärendet behandlas i marknadsdomstolen.

Gottgörelsebeloppet får inte utan särskilda skäl överstiga 10 procent av upphandlingskontraktets värde.

156 §

Ogiltighetspåföljd

Marknadsdomstolen kan bestämma att ett upphandlingskontrakt är ogiltigt eller att en koncession är ogiltig, om

1) den upphandlande enheten har gjort en direktupphandling utan en sådan grund som anges i denna lag och vid upphandlingen inte har förfarit på det sätt som avses i 131 §,

2) den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt, fastän väntetid måste iaktas vid upphandlingen,

3) den upphandlande enheten i strid med 150 § har ingått ett upphandlingskontrakt, fastän upphandlingsärendet har förts till marknadsdomstolen för avgörande.

I de fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten förutsätts dessutom att den upphandlande enheten har gjort sig skyldig till ett annat fel som strider mot denna lag och som har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet.

Om den upphandlande enheten med stöd av 130 § vid konkurrensutsättning som grundar sig på ett ramavtal eller ett dynamiskt inköpssystem har slutit ett upphandlingskontrakt utan att iaktta väntetiden och om förfarandet vid konkurrensutsättningen strider mot 43 § 2 eller 3 mom. eller 49—52 § i denna lag så att felet har påverkat ändringssökandens möjligheter att erhålla upphandlingskontraktet, kan marknadsdomstolen förklara upphandlingskontraktet ogiltigt.

Marknadsdomstolen beslutar vilka av kontraktets förpliktelser ogiltighetspåföljden gäller. En ogiltighetspåföljd kan endast gälla kontraktsförpliktelser som parterna i upphandlingskontraktet ännu inte har uppfyllt.

157 §

När ogiltighetspåföljd inte bestäms

Marknadsdomstolen kan avstå från att döma ut en ogiltighetspåföljd av tvingande hänsyn till det allmänna intresset. Ekonomiska fördelar som direkt hänför sig till kontraktet kan anses vara tvingande hänsyn endast om kontraktets ogiltighet skulle ha exceptionellt oskäligen följd.

158 §

Påföljdsavgift och förkortning av kontraktperioden

Marknadsdomstolen kan bestämma att den upphandlande enheten ska betala staten en påföljdsavgift, om

- 1) marknadsdomstolen har dömt ut en ogiltighetspåföljd för upphandlingskontraktet,
- 2) den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt, fastän väntetid måste iakttas vid upphandlingen eller koncessionen,
- 3) den upphandlande enheten i strid med 150 § har ingått ett upphandlingskontrakt eller ett koncessionskontrakt, fastän upphandlingsärendet har förts till marknadsdomstolen för avgörande, eller
- 4) marknadsdomstolen av tvingande hänsyn till det allmänna intresset i enlighet med 157 § har avstått från att bestämma en ogiltighetspåföljd för upphandlingskontraktet eller koncessionskontraktet.

I det fall som avses i 1 mom. 4 punkten kan marknadsdomstolen utöver eller i stället för att döma ut en påföljdsavgift förkorta kontraktperioden för upphandlingskontraktet eller koncessionskontraktet så att den löper ut efter en tid som bestäms av marknadsdomstolen.

När en påföljd döms ut av marknadsdomstolen ska denna ta hänsyn till arten av det fel eller den försummelse som den upphandlande enheten gjort sig skyldig till och värdet av den upphandling som är föremål för besvär. Påföljdsavgiftens belopp får inte överstiga 10 procent av upphandlingskontraktets eller koncessionskontraktets värde.

159 §

Bestämmande av påföljder på framställning av Konkurrens- och konsumentverket

Marknadsdomstolen får på framställning enligt 141 § av Konkurrens- och konsumentverket

- 1) bestämma en ogiltighetspåföljd för den upphandlande enheten,
- 2) bestämma att den upphandlande enheten ska betala staten en påföljdsavgift,
- 3) bestämma att kontraktperioden ska förkortas,
- 4) upphäva upphandlingsbeslutet.

På bestämmande av en ogiltighetspåföljd tillämpas vad som föreskrivs i 156 § 4 mom. Marknadsdomstolen kan avstå från att döma ut en ogiltighetspåföljd på de grunder som anges i 157 §. I detta fall kan marknadsdomstolen bestämma att den upphandlande enheten ska betala en påföljdsavgift samt dessutom eller i stället förkorta kontraktperioden för upphandlingskontraktet så att den löper ut efter en tid som bestäms av marknadsdomstolen, med iakttagande av vad som föreskrivs i 158 § 3 mom.

160 §

Riktande och samverkan av påföljder

Om en upphandlande enhet har svarat för upphandlingsförfarandet på andra upphandlande enheters vägnar, kan marknadsdomstolen besluta att den påföljd som den har bestämt ska bäras av den upphandlande enhet som har agerat på de andra upphandlande enheternas vägnar. Om en upphandlande enhet som inte själv är en myndighet eller en juridisk person har svarat för upphandlingsförfarandet, kan det beslutas att påföljden ska bäras av en upphandlande enhet som har deltagit i en sådan upphandlande enhets verksamhet och som är en myndighet eller en juridisk person.

När marknadsdomstolen bestämmer om påföljder som avses i denna lag ska den beakta att samverkan av påföljderna inte får bli oskälig för den upphandlande enheten eller dess avtalspart.

161 §

Vite

Marknadsdomstolen kan förena ett förbud eller ett åläggande enligt denna lag med vite. I viteslagen (1113/1990) föreskrivs om föreläggande och utdömande av vite.

Om en upphandlande enhet har svarat för upphandlingsbeslutet eller någon annan åtgärd på andra upphandlande enheters vägnar, kan marknadsdomstolen rikta vitet mot den upphandlande enhet som har handlat på andra upphandlande enheters vägnar. Om en upphandlande enhet som inte själv är en myndighet eller en juridisk person har svarat för upphandlingsförfarandet, kan vitet riktas mot en upphandlande enhet som har deltagit i en sådan upphandlande enhets verksamhet och som är en myndighet eller en juridisk person.

162 §

Delgivning av marknadsdomstolens beslut

Marknadsdomstolens beslut med besvärsanvisning ska delges bevisligen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan med ändringssökandens och den upphandlande enhetens samtycke marknadsdomstolens beslut med besvärsanvisning delges med användning av de elektroniska kontaktuppgifter som dessa parter har meddelat marknadsdomstolen. På elektronisk delgivning tillämpas bestämmelserna i 127 § 1 mom.

163 §

Förbud mot att söka ändring som grundar sig på en besvärgrund

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får ändring inte sökas med stöd av kommunallagen (410/2015) eller förvaltningsprocesslagen.

164 §

Sökande av ändring i Konkurrens- och konsumentverkets beslut

I ett beslut som Konkurrens- och konsumentverket meddelat med stöd av 140 § får ändring sökas genom besvär hos marknadsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I andra avgöranden med anledning av en begäran om att åtgärder ska vidtas får ändring inte sökas genom besvär.

165 §

Sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut

Marknadsdomstolens beslut enligt 151 § 1 mom., 154 § 1—5 och 7 punkten får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas i övrigt förvaltningsprocesslagen. Ett sådant beslut av marknadsdomstolen som avses i 154 § 6 mom. får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

166 §

Sökande av ändring i upphandlingsbeslut av myndigheter inom kyrkan

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om upphandling av myndigheter inom den evangelisk-lutherska kyrkan finns i kyrkolagen.

167 §

Kompletterande bestämmelser

Förutom vad som föreskrivs i denna lag tillämpas förvaltningsprocesslagen på besvär och på Konkurrens- och konsumentverkets framställningar.

Bestämmelser om handläggningen av ett ärende i marknadsdomstolen finns dessutom i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

168 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut av marknadsdomstolen ska iakttas även om besvär anförts, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Marknadsdomstolens beslut om bestämmande av en påföljd som avses i 154 § 1 mom. 4—7 punkten kan dock verkställas först när beslutet vunnit laga kraft.

Marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen ska underrätta Rättsregistercentralen om beslut om att påföra en påföljdsavgift. Centralen ska se till att beslutet verkställs.

169 §

Skadestånd

Den som genom ett förfarande som strider mot denna lag, Europeiska unionens lagstiftning eller Världshandelsorganisationens avtal om offentlig upphandling orsakar en anbudssökande, anbudsgivare eller leverantör skada är skyldig att ersätta skadan.

När ett skadeståndsyrkande gäller kostnader som orsakats av anbudsförfarandet är det tillräckligt att anbudssökanden, anbudsgivaren eller leverantören leder ett oriktigt förfarande som avses i 1 mom. i bevis och att anbudssökanden, anbudsgivaren eller leverantören, om förfarandet hade varit felfritt, skulle ha haft en realistisk möjlighet att vinna anbudsförfarandet.

Behörig domstol i skadeståndsärenden är en underrätt enligt 10 kap. i rättegångsbalken.

17 kap.

Särskilda bestämmelser

170 §

Bevaring av upphandlingskontrakt

De upphandlande enheterna ska under åtminstone upphandlingskontraktets giltighetstid i fråga om varuupphandlingskontrakt eller tjänsteupphandlingskontrakt bevara kopior på alla kontrakt som ingåtts till ett värde av minst 1 000 000 euro, och i fråga om byggen-treprenadkontrakt bevara kopior på alla kontrakt som ingåtts till ett värde av minst 10 000 000 euro.

171 §

Rätt att få uppgifter

En upphandlande enhet som avses i 5 § 1 mom. 1—4 punkten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och av dem som sköter offentliga uppdrag få nödvändiga uppgifter om de företag och sammanslutningar som avses i 3 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) för att utreda om de av prövning beroende uteslutningsgrunder som avses i 81 § 1 mom. föreligger. Uppgifterna kan lämnas via en teknisk anslutning och utan samtycke av den vars intressen sekretessplikten ska skydda.

172 §

Övervakningsrapport som ska lämnas till kommissionen och informationsutbyte mellan medlemsstaterna

Arbets- och näringsministeriet svarar för att en övervakningsrapport sänds till kommissionen vart tredje år. Arbets- och näringsministeriet svarar också för att de uppgifter som avses i 71—73, 80, 81, 88, 90 och 96 § lämnas ut till myndigheterna i andra medlemsstater.

Upphandlande enheter och andra myndigheter ska på begäran lämna de uppgifter som behövs för utarbetande av en övervakningsrapport och för statistikföring samt informationsutbyte till arbets- och näringsministeriet.

173 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017. Bestämmelserna i 87 § 3 mom. träder emellertid i kraft först den 18 april 2018.

Genom denna lag upphävs lagen om offentlig upphandling (348/2007), nedan *den tidigare upphandlingslagen*, och lagen om elektroniska auktioner och dynamiska inköpsystem (698/2011).

Bestämmelserna om tillsyn i 15 kap., samt bestämmelserna om Konkurrens- och konsumentverket samt dess beslut och framställningar i 148 § 1 och 2 mom., 149 § 1 mom., 159 §, 164 §, och 167 § tillämpas först från och med den 1 januari 2017.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den tidigare upphandlingslagen ska denna lag tillämpas i dess ställe.

174 §

Övergångsbestämmelser

Bestämmelserna i 8 kap. i denna lag tillämpas på inköpscentraler först från och med den 18 april 2017 och på andra upphandlande enheter från och med den 18 oktober 2018. Bestämmelserna i 4 kap. i statsrådets förordning om offentlig upphandling (614/2007) som utfärdats med stöd av den tidigare upphandlingslagen tillämpas på inköpscentraler till och med den 17 april 2017 och på andra upphandlande enheter till och med den 17 oktober 2018.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får 8 kap. i denna lag tillämpas på informationsutbyte i anslutning till ett upphandlingsförfarande efter lagens ikraftträdande, om informationsutbytet sker med elektroniska medel.

Den procentandel och begränsning i euro som anges i 15 § 1 mom. samt 15 § 3 och 4 mom. tillämpas på andra anknutna enheter än enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster först från och med den 1 januari 2019. Nämnda procentandel och begränsning i euro samt 15 § 3 och 4 mom. tillämpas på anknutna enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster först från och med den 1 januari 2022.

Den procentandel och begränsning i euro som anges i 16 § 1 mom. samt 16 § 2 och 3 mom. tillämpas på andra upphandlande enheter än enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster först från och med den 1 januari 2019. Nämnda procentandel och begränsning i euro samt 16 § 2 och 3 mom. tillämpas på upphandlande enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster först från och med den 1 januari 2022.

Den procentandel som avses i 15 § 1 mom. och 16 § 1 mom. och som ska tillämpas på andra anknutna enheter och upphandlande enheter än enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster är 10 procent till och med den 31 december 2018. Den procentandel som avses i 15 § 1 mom. och 16 § 1 mom. och som ska tillämpas på anknutna enheter och

1397/2016

upphandlande enheter inom branschen för social- och hälsovårdstjänster är 10 procent till och med den 31 december 2021. Den procentandel som avses i 15 § 1 mom. och i 16 § 1 mom. och som ska tillämpas på anknutna enheter och upphandlande enheter inom branschen för avfallshantering är 15 procent till och med den 31 december 2017.

På upphandlingsförfaranden som inletts före denna lags ikraftträdande och som var anhängiga vid ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström

Tjänster som avses i 9 § 1 mom. 11—13 punkten

Tjänster som avses i 9 § 1 mom. 11 punkten	CPV-referensnummer
Beskrivning av tjänster	
Brandkårs- och räddningstjänster,	75250000-3
Brandkårstjänster	75251000-0
Brandsläckning	75251100-1
Brandskyddstjänster	75251110-4
Bekämpning av skogsbränder	75251120-7
Räddningstjänster	75252000-7
Civildförsvartjänster	75222000-8
Nukleära säkerhetstjänster	98113100-9
Ambulanstjänster	85143000-3

Tjänster som avses i 9 § 1 mom. 12 punkten	CPV-referensnummer
Beskrivning av tjänster	
Reklamkampanjtjänster	79341400-0
Produktion av propagandafilmer	92111230-9
Produktion av propagandavideor	92111240-6

Tjänster som avses i 9 § 1 mom. 13 punkten	CPV-referensnummer
Beskrivning av tjänster	
Forsknings- och utvecklingstjänster samt tillhörande konsulttjänster	73000000-2
Experimentell utveckling	73120000-9
Planering och genomförande av forskning och utveckling	73300000-5
Förberedande genomförbarhetsstudie och teknisk demonstration	73420000-2
Test och utvärdering	73430000-5

Förteckning över byggtreprenader

Nace Rev. 1					CPV-kod
AVDELNING F			BYGGVERKSAMHET		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
45			Byggverksamhet	Denna huvudgrupp omfattar: - nybyggnad, renovering och normal reparation	450000 00
	45.1		Mark- och grundarbeten		451000 00
		45.11	Rivning av hus; markarbeten	Denna undergrupp omfattar: - rivning och rasering av byggnader och andra anläggningar - röjning av byggplatser - markarbeten: schaktning, deponering, nivellering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, sprängning etc. - iordningställande av gruvarbetsplatser: - avtäckning samt annat iordningställande av ägor och platser som innehåller mineraler Denna undergrupp omfattar även: - dränering av byggplatser - dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	451100 00

		45.12	Markundersökning	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provborrning och tagning av kärnprov för byggande, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas se 11.20 - brunnsborrning, se 45.25 - schaktsänkning, se 45.25 - spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, - geologiska och seismiska undersökningar, se 74.20 	45120000
	45.2		Bygg- och anläggningsarbeten		45200000
		45.21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byggande av alla slags byggnader, byggande av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d.: - broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlar och tunnelbanor - rörledningar för fjärrtransport, fjärrnät för el och telekommunikation - rörledningar i tätort, tätortsnet för el och telekommunikation 	<p>45210000 utom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45213316 45220000 45231000 45232000

				<ul style="list-style-type: none"> - därmed förknippade arbeten - montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tjänster i anslutning till råpetroleum- och naturgasutvinning, se 11.20 - uppförande av kompletta monteringsfärdiga byggnader av egentillverkade delar av annat material än betong, se huvudgrupperna 20, 26 och 28 - anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader, se 45.23 - bygginstallationer, se 45.3 - slutbehandling av byggnader, se 45.4 - arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet, se 74.20 - projektledning för byggande, se 74.20 	
		45.22	Takarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byggande av tak - taktäckning - impregnering 	45261000

		45.23	Anläggning av motorvägar, vägar, flygfält och idrottsanläggningar	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar- - anläggning av järnvägar - anläggning av start- och landningsbanor på flygfält - anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader - målning av vägmärkningar och märkningar på parkeringsplatser <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - förberedande markarbeten, se 45.11 	<p>452122 12 och DA03 452300 00 utom: - 452310 00 - 452320 00 - 452341 15</p>
		45.24	Vattenbyggnad	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <p>anläggning av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc. - dammar, diken o.d. - muddring - undervattensarbete 	<p>452400 00</p>

		45.25	Andra bygg- och anläggningsarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bygg- eller anläggningsverksamhet som är specialiserad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning: - grundläggning inklusive pålning - borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning - grundläggning inklusive pålning - borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning - uppförande av icke egentillverkade stålelement - bockning av stål - murning och stenvläggning - resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplattformar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar - uppförande av skorstenar och industriugnar <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uthyrning av byggnadsställningar utan resning och nedmontering, se 71.32 	452500 00 452620 00
	45.3		Bygginstallationer		453000 00

		45.31	Elinstallationer	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <p>Installation i byggnader och andra anläggningar av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elkablar och elarmatur - telekommunikationssystem - elvärmesystem - antenner - brandlarm - tjuvlarm - hissar och rulltrappor - åskledare etc. 	<p>452133 16 453100 00 utom: - 453160 00</p>
		45.32	Isoleringsarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - impregnering, se 45.22 	<p>453200 00</p>
		45.33	VVS-arbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <p>Installation i byggnader och andra anläggningar av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vattensystem samt sanitetsutrustning - gasarmaturer - värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditioneringsutrustning inklusive ledningar - sprinklersystem <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - installation av elvärme system, se 45.31 	<p>453300 00</p>

		45.34	Andra bygginstallationer	Denna undergrupp omfattar: - installation av belysnings- och signalsystem till vägar, järnvägar, flygfält och hamnar - installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar	452341 15 453160 00 453400 00
	45.4		Slutbehandling av byggnader		454000 00
		45.41	Puts-, fasad- och stuckatörsarbeten	Denna undergrupp omfattar: - anbringande på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändigt puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning	454100 00
		45.42	Byggnadssnickeri- arbeten	Denna undergrupp omfattar: - installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor, butiksinredning o.d., av trä eller andra material - invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar Denna undergrupp omfattar inte: - läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä, se 45.43	454200 00

		45.43	Golv- och väggbe- läggningsarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - läggning, uppsättning eller fastsättning i byggnader och andra anläggningar av: - vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten - parkett och andra golvbeläggningar av trä eller mattor samt golvbeläggningar av linoleum inklusive av gummi eller plast - terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller väggar - tapeter 	454300 00
		45.44	Måleri- och glas- mästeriarbeten	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - invändig och utvändigt målning av byggnader - målning av anläggningar inom väg- och vattenbyggnad o.d. - installation av glas, speglar etc. <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - installation av fönster, se 45.42 	454400 00

		45.45	Annan slutbehandling av byggnader	<p>Denna undergrupp omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - installation av privata simbassänger - rengöring med ånga, blästring och liknande behandling av fasader - annan slutbehandling av byggnader <p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner, se 74.70 	452122 12 och DA04 454500 00
	45.5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare		455000 00
		45.50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	<p>Denna undergrupp omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt - utrustning utan förare, se 71.32 	455000 00

Förteckning över de internationella social-, miljö- och arbetsrättsliga konventioner som avses i 81 § 1 mom. 5 punkten

- Internationella arbetsorganisationen ILO:s konvention nr 87 om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten,
- ILO-konvention nr 98 om tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten,
- ILO-konvention nr 29 om tvångs- eller obligatoriskt arbete,
- ILO-konvention nr 105 om avskaffande av tvångsarbete,
- ILO-konvention nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete,
- ILO-konvention nr 111 om diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning,
- ILO-konvention nr 100 om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde,
- ILO-konvention nr 182 om avskaffande av de värsta formerna av barnarbete,
- Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och dess Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet,
- Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall (Baselkonventionen),
- Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (Stockholmskonventionen),
- Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (Unep/FAO) (PIC-konventionen), Rotterdam, den 10 september 1998 och dess tre regionala protokoll

De utredningar av anbudssökandens eller anbudsgivarens lämplighet som avses i 88 § 6 och 7 mom.

<i>Ekonomisk och finansiell ställning (88 § 6 mom.)</i>
- lämpliga intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten,
- årsredovisningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av årsredovisningar krävs enligt lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad,
- uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller, för maximalt de tre senaste verksamhetsåren beroende på datum för bildandet av företaget eller då den ekonomiska aktören inledde sin verksamhet, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.
<i>Teknisk kapacitet (88 § 7 mom.)</i>
- en förteckning över genomförda byggtreprenader under högst de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggtreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt; om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta byggtreprenader som genomfördes mer än fem år tidigare kommer att beaktas,
- en förteckning över de viktigaste leveranser eller tjänster som utförts under högst de tre senaste åren, med angivande av värde, tidpunkt och privata eller offentliga mottagare; om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta leveranser eller tjänster som utfördes mer än tre år tidigare kommer att beaktas,
- uppgifter om tekniker och tekniska organ, vare sig de tillhör den ekonomiska aktörens företag eller inte, i synnerhet om dem som ansvarar för kvalitetskontrollen och, i fråga om offentliga byggtreprenader, uppgift om tekniker och tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden,
- en beskrivning av den ekonomiska aktörens tekniska utrustning och av de metoder som aktören använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser,
- upplysning om de system för hantering av leveranskedjan och spårningssystem som den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet,

<p>- om de aktuella varorna eller tjänsterna är komplexa eller i undantagsfall är avsedda för ett särskilt ändamål, en kontroll som den upphandlande myndigheten själv ska utföra eller som på dennas vägnar utförs av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke; kontrollerna ska utvisa varuleverantörens tillverkningskapacitet eller tjänsteleverantörens tekniska kapacitet och om nödvändigt dennes undersöknings- och forskningsresurser samt resurser för kvalitetskontroll,</p>
<p>- upplysning om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, förutsatt att de inte utvärderas som tilldelningskriterium,</p>
<p>- upplysning om de miljöskyddsåtgärder den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet,</p>
<p>- uppgift om antal anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antal anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren,</p>
<p>- uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet,</p>
<p>- upplysning om hur stor del av kontraktet som den ekonomiska aktören eventuellt kommer att lägga ut på underleverantörer,</p>
<p>- i fråga om varuupphandlingar prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet ska styrkas om den upphandlande myndigheten begär det,</p>
<p>- i fråga om varuupphandlingar intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det ska framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa tekniska specifikationer eller standarder.</p>

I lagens 107 § avsedda social- och hälsovårdstjänster samt andra särskilda tjänster:

<p>1) hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster som omfattas av CPV-koderna 75200000-8, 75231200-6, 75231240-8, 79611000-0, 79622000-0 [Tillhandahållande av hemtjänstpersonal], 79624000-4 [Förmedling av vårdpersonal] och 79625000-1 [Förmedling av läkare]. 85000000-9 till 85323000-9, 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5, 98500000-8 [Privata hushåll med anställd personal] och 98513000-2 till 98514000-9 [Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, Tillfälligt personal för hushåll, Hemhjälp och Hemtjänst],</p>
<p>2) administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur som omfattas av CPV-koderna 85321000-5 och 85322000-2, 75000000-6 [Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkrings-tjänster], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1, 79995000-5 till 79995200-7, 80000000-4 Undervisning och utbildning till 80660000-8, 92000000-1 till 92700000-8, 79950000-8 [Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser], 79951000-5 [Organisering av seminarier], 79952000-2 [Evenemang], 79952100-3 [Anordnande av kulturevenemang], 79953000-9 [Festivalarrangemang], 79954000-6 [Festarrangemang], 79955000-3 [Anordnande av modevisningar], 79956000-0 [Anordnande av mässor och utställningar],</p>
<p>3) obligatorisk socialförsäkring som omfattas av CPV-koden 75300000-9, om den omfattas av lagen,</p>
<p>4) bidragstjänster som omfattas av CPV-koderna 75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1,</p>
<p>5) andra samhällseliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster, som omfattas av CPV-koderna 98000000-3, 98120000-0, 98132000-7, 98133110-8 och 98130000-3,</p>
<p>6) tjänster i samband med religionsutövande som omfattas av CPV-koden 98131000-0,</p>
<p>7) hotell- och restaurangtjänster som omfattas av CPV-koderna 55100000-1 till 55410000-7, 55521000-8 till 55521200-0 [55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser], 55520000-1 Catering, 55522000-5 Catering för transportföretag, 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner, 55524000-9 Skolbispisning, 55510000-8 Matsalstjänster, 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp, 55512000-2 Drift av matsal, 55523100-3 Servering av skolmåltider,</p>
<p>8) juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 9 § och om de omfattas av CPV-koderna 79100000-5 till 79140000-7, 75231100-5,</p>
<p>9) övrig statsförvaltning och statliga tjänster som omfattas av CPV-koderna 75100000-7 till 75120000-3, 75123000-4, 75125000-8 till 75131000-3,</p>

	10) samhällstjänster som omfattas av CPV-koderna 75200000-8 till 75231000-4,
	11) fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 9 §, som omfattas av CPV-koderna 75231210-9 till 75231230-5, 75240000-0 till 75252000-7, 79430000-7 , 98113100-9,
	12) undersöknings- och säkerhetstjänster som omfattas av CPV-koderna 79700000-1 till 79721000-4 [Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vakttjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster] 79722000-1 [Grafologi], 79723000-8 [Avfallsanalys],
	13) internationella tjänster som omfattas av CPV-koderna 98900000-2 [Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ] och 98910000-5 [Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ],
	14) posttjänster som omfattas av CPV-koderna 64000000-6 [Post- och telekommunikationstjänster], 64100000-7 [Post- och budtjänster], 64110000-0 [Postgång], 64111000-7 [Posttjänster för tidningar och tidskrifter], 64112000-4 [Posttjänster för brev], 64113000-1 [Posttjänster för paket], 64114000-8 [Postkassörstjänster], 64115000-5 [Förhyrning av postbox], 64116000-2 [Poste restante-tjänster], 64122000-7 [Internpost], eller
	15) diverse tjänster som omfattas av CPV-koderna 50116510-9 [Regummering av däck], 71550000-8 [Smedtjänster].